

Polski Koncern Naftowy ORLEN
Spółka Akcyjna

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2007 roku

**Przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej
wraz z opinią audytora**

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Skonsolidowany raport roczny RS 2007

(rok)

(zgodnie z § 86 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 r. - Dz. U. Nr 209, poz. 1744)
(dla emitentów papierów wartościowych prowadzących działalność wytwórczą, budowlaną, handlową lub usługową)

za rok obrotowy 2007 obejmujące okres od 01.01.2007 roku do 31.12.2007 roku, zawierający skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej w walucie polskiej (PLN).

dnia 23 kwietnia 2008 roku
(data przekazania)

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA		
(pełna nazwa emitenta)		
PKN ORLEN	CHEMICZNY (che)	
(skrótowa nazwa emitenta)	(sektor wg klasyfikacji GPW w Warszawie)	
09-411	PŁOCK	
(kod pocztowy)	(miejscowość)	
CHEMIKÓW	7	
(ulica)	(numer)	
48 24 365 28 95	48 24 365 40 40	media@orlen.pl
(telefon)	(fax)	(e-mail)
774-00-01-454	610188201	www.orlen.pl
(NIP)	(REGON)	(www)

KPMG AUDYT Sp. z o.o.

(Podmiot uprawniony do badania)

=====

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
WYBRANE DANE FINANSOWE

WYBRANE DANE FINANSOWE	TYS. PLN		TYS. EUR	
	2007	2006	2007	2006
dane dotyczące skonsolidowanego sprawozdania finansowego				
I. Przychody ze sprzedaży ogółem	63 792 983	52 867 189	16 890 750	13 997 879
II. Zysk z działalności operacyjnej	2 603 882	2 576 607	689 441	682 220
III. Zysk przed opodatkowaniem	3 011 065	2 729 347	797 253	722 661
IV. Zysk netto akcjonariuszy jednostki dominującej	2 412 409	1 985 966	638 744	525 833
V. Zysk netto	2 480 426	2 060 198	656 753	545 488
VI. Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 965 066	3 693 189	520 300	977 862
VII. Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(2 845 108)	(6 746 198)	(753 312)	(1 786 221)
VIII. Środki pieniężne netto otrzymane/(wykorzystane) w działalności finansowej	27 039	4 277 568	7 159	1 132 591
IX. (Zmniejszenie)/Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych	(853 003)	1 224 559	(225 853)	324 232
	stan na 31 grudnia 2007	stan na 31 grudnia 2006	stan na 31 grudnia 2007	stan na 31 grudnia 2006
X. Aktywa trwałe	26 782 944	27 660 798	7 477 092	7 722 166
XI. Aktywa obrotowe	19 366 488	17 758 286	5 406 613	4 957 645
XII. Aktywa razem	46 149 432	45 419 084	12 883 705	12 679 811
XIII. Zobowiązania długoterminowe	11 091 402	8 958 143	3 096 427	2 500 877
XIV. Zobowiązania krótkoterminowe	12 438 663	14 878 378	3 472 547	4 153 651
XV. Kapitał własny	22 619 367	21 582 563	6 314 731	6 025 283
XVI. Kapitał zakładowy *	1 057 635	1 057 635	295 264	295 264
XVII. Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej)	19 981 942	18 850 940	5 578 432	5 262 686
XVIII. Liczba akcji	427 709 061	427 709 061	427 709 061	427 709 061
XIX. Wartość księgowa i rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	52,88	50,46	14,76	14,09

* Kapitał zakładowy przeszacowano zgodnie z MSR 29

Powyższe dane finansowe za 2007 i 2006 rok zostały przeliczone na EUR według następujących zasad:

- poszczególne pozycje aktywów i pasywów – według średniego kursu ogłoszonego na dzień 31 grudnia 2007 roku – 3,5820 PLN / EUR;
- poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych – według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego miesiąca okresu obrotowego (od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku) – 3,7768 PLN / EUR.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SKONSOLIDOWANY BILANS
(w tysiącach złotych)

	Nota	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	5	24 833 925	25 199 681
Wartości niematerialne	7	530 970	619 783
Wartość firmy	8	132 465	143 704
Długoterminowe aktywa finansowe	9	62 322	570 932
Akcje i udziały w jednostkach wycenianych metodą praw własności	10	700 331	716 303
Pożyczki udzielone		18 194	5 272
Podatek odroczone – aktywa		233 219	165 928
Inwestycje w nieruchomości	6	69 076	34 925
Prawo wieczystego użytkowania gruntów		91 430	87 722
Pozostałe aktywa trwałe	12	111 012	116 548
Aktywa trwałe razem		26 782 944	27 660 798
Aktywa obrotowe			
Zapasy	13	10 365 409	7 398 856
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	14	6 884 455	6 293 672
Należności z tytułu podatku dochodowego		115 381	253 041
Krótkoterminowe aktywa finansowe	15	167 957	309 431
Rozliczenia międzyokresowe	16	146 892	121 358
Środki pieniężne	17	1 498 232	2 351 320
Aktywa sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	18	188 162	1 030 608
Aktywa obrotowe razem		19 366 488	17 758 286
Aktywa razem		46 149 432	45 419 084
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	25	534 636	534 636
Korekta z tytułu przeszacowania kapitału zakładowego	25	522 999	522 999
Kapitał zakładowy *		1 057 635	1 057 635
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	25	1 058 450	1 058 450
Korekta z tytułu przeszacowania kapitału z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	25	168 803	168 803
Kapitał zapasowy z tytułu emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		1 227 253	1 227 253
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	25	83 302	8 506
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	25	(1 327 936)	22 003
Zyski zatrzymane :	25	18 941 688	16 535 543
w tym zysk netto akcjonariuszy jednostki dominującej		2 412 409	1 985 966
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej)		19 981 942	18 850 940
Kapitał własny akcjonariuszy mniejszościowych	26	2 637 425	2 731 623
w tym zysk netto akcjonariuszy mniejszościowych		68 017	74 232
Kapitał własny razem		22 619 367	21 582 563
w tym zysk netto		2 480 426	1 835 831
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	19	8 602 721	6 211 193
Rezerwy	20	799 266	814 192
Rezerwa na podatek odroczone		1 548 835	1 765 761
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	21	140 580	166 997
Zobowiązania długoterminowe razem		11 091 402	8 958 143
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe bierne	22	9 181 243	8 221 395
Rezerwy	20	723 152	734 027
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		39 389	106 261
Kredyty i pożyczki	19	1 719 223	4 277 912
Przychody przyszłych okresów	23	60 683	27 060
Pozostałe zobowiązania finansowe	24	714 973	1 315 767
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami sklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	18	-	195 956
Zobowiązania krótkoterminowe razem		12 438 663	14 878 378
Pasywa razem		46 149 432	45 419 084

* kapitał zakładowy został przeszacowany zgodnie z MSR 29

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT
(w tysiącach złotych)

	Nota	za rok zakończony 31 grudnia 2007	za rok zakończony 31 grudnia 2006
Działalność operacyjna			
Przychody ze sprzedaży			
Sprzedaż produktów		60 524 829	50 238 678
Podatek akcyzowy i inne opłaty		(15 044 496)	(12 554 513)
Przychody ze sprzedaży produktów netto		45 480 333	37 684 165
Sprzedaż towarów i materiałów		21 041 337	16 684 680
Podatek akcyzowy i inne opłaty		(2 728 687)	(1 501 656)
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów netto		18 312 650	15 183 024
Przychody ze sprzedaży ogółem		63 792 983	52 867 189
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów		(39 266 638)	(32 160 515)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		(16 867 030)	(13 711 215)
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	30	(56 133 668)	(45 871 730)
Zysk brutto ze sprzedaży		7 659 315	6 995 459
Koszty sprzedaży		(3 175 974)	(2 641 239)
Koszty ogólnego zarządu		(1 637 370)	(1 170 927)
Pozostałe przychody operacyjne	31	515 976	612 956
Pozostałe koszty operacyjne	31	(758 065)	(1 221 477)
Zysk na sprzedaży całości lub części udziałów jednostek podporządkowanych		-	1 835
Zysk z działalności operacyjnej		2 603 882	2 576 607
Przychody finansowe		1 190 048	602 877
Koszty finansowe		(1 050 246)	(670 838)
Przychody i koszty finansowe netto	32	139 802	(67 961)
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności *		267 381	220 701
Zysk przed opodatkowaniem		3 011 065	2 729 347
Podatek dochodowy	33	(530 639)	(669 149)
Zysk netto		2 480 426	2 060 198
Z tego:			
Zysk netto akcjonariuszy mniejszościowych		68 017	74 232
Zysk netto akcjonariuszy jednostki dominującej		2 412 409	1 985 966

* w tym udział w wyniku Polkomtel S.A. w wysokości 266 076 tysięcy złotych w 2007 roku i 219 929 tysięcy złotych w 2006 roku

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH
(w tysiącach złotych)

	Nota	za rok zakończony 31 grudnia 2007	za rok zakończony 31 grudnia 2006
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk netto		2 480 426	2 060 198
Korekty o pozycje:			
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności		(267 381)	(220 701)
Amortyzacja		2 431 423	2 108 127
(Zysk)/strata z tytułu różnic kursowych, netto		(691 363)	17 285
Odsetki i dywidendy, netto		456 321	190 981
Strata/(Zysk) na działalności inwestycyjnej		502 899	(125 696)
(Zwiększenie) stanu należności	27	(535 585)	(837 741)
(Zwiększenie) stanu zapasów	27	(3 235 358)	(312 738)
Zwiększenie stanu zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych biernych	27	940 501	657 719
(Zmniejszenie) stanu rezerw	27	(39 427)	(38 003)
Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem		530 639	669 149
Podatek dochodowy zapłacony		(601 040)	(781 969)
Pozostałe korekty		(6 989)	306 578
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		1 965 066	3 693 189
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Nabycie składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych		(3 693 736)	(1 924 642)
Wpływy z tytułu sprzedaży składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych		108 332	269 546
Wpływy z tytułu sprzedaży akcji i udziałów *		783 750	145 147
Nabycie akcji i udziałów **		(539 529)	(5 836 507)
Nabycie krótkoterminowych papierów wartościowych		-	(338 922)
Wpływy z tytułu sprzedaży krótkoterminowych papierów wartościowych		245 317	436 882
Odsetki i dywidendy otrzymane		302 808	538 215
Pożyczki spłacone		5 608	4 172
Pozostałe		(57 658)	(40 089)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(2 845 108)	(6 746 198)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wpływy z długoterminowych i krótkoterminowych pożyczek i kredytów		9 512 798	9 604 293
Emisja dłużnych papierów wartościowych		1 096 325	-
Spłata długoterminowych i krótkoterminowych pożyczek i kredytów		(9 852 372)	(5 098 967)
Wykup dłużnych papierów wartościowych		(88 843)	-
Zapłacone odsetki		(609 184)	(204 369)
Pozostałe		(31 685)	(23 389)
Środki pieniężne netto otrzymane w działalności finansowej		27 039	4 277 568
(Zmniejszenie)/Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych		(853 003)	1 224 559
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		(85)	(42)
Środki pieniężne na początek okresu		2 351 320	1 126 803
Środki pieniężne na koniec okresu	17	1 498 232	2 351 320
w tym: o ograniczonej możliwości dysponowania		105 000	69 440

* w tym w 2007 roku sprzedaż udziałów spółki KAUCUK w wysokości 753 713 tysięcy złotych

** w tym w 2007 roku zrealizowany został wykup akcji od udziałowców mniejszościowych Grupy Możejki w wysokości 482 003 tysiące złotych

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
ZESTAWIENIE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITALE WŁASNYM
(w tysiącach złotych)

	Kapitał zakładowy	Korekta z tytułu przeszacowania kapitału zakładowego	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Korekta z tytułu przeszacowania kapitału z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	Zyski zatrzymane	Kapitał własny akcjonariuszy mniejszościowych	Kapitał własny razem
1 stycznia 2007	534 636	522 999	1 058 450	168 803	8 506	22 003	16 535 543	2 731 623	21 582 563
Zysk netto	-	-	-	-	-	-	2 412 409	68 017	2 480 426
Zwiększenia z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających	-	-	-	-	113 152	-	-	-	113 152
Podatek odroczone od zwiększeń z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających	-	-	-	-	(21 499)	-	-	-	(21 499)
Zwiększenia z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających	-	-	-	-	7 442	-	-	-	7 442
Podatek odroczone od zwiększeń z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających	-	-	-	-	(1 413)	-	-	-	(1 413)
Zmniejszenia z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających	-	-	-	-	(28 208)	-	-	-	(28 208)
Podatek odroczone od zmniejszeń z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających	-	-	-	-	5 322	-	-	-	5 322
Zmiana struktury udziału mniejszości w kapitale	-	-	-	-	-	-	5 798	(48 414)	(42 616)
Udział mniejszości w wypłaconej dywidendzie	-	-	-	-	-	-	-	(51 703)	(51 703)
Różnice kursowe z konsolidacji	-	-	-	-	-	(1 349 939)	-	(74 352)	(1 424 291)
Wycena niezrealizowanej opcji wykupu akcji spółki Spolana a.s. od udziałowców mniejszościowych	-	-	-	-	-	-	(12 062)	12 254	192
31 grudnia 2007	534 636	522 999	1 058 450	168 803	83 302	(1 327 936)	18 941 688	2 637 425	22 619 367

	Kapitał zakładowy	Korekta z tytułu przeszacowania kapitału zakładowego	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Korekta z tytułu przeszacowania kapitału z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	Zyski zatrzymane	Kapitał własny akcjonariuszy mniejszościowych	Kapitał własny razem
1 stycznia 2006	534 636	522 999	1 058 450	168 803	57 334	(156 014)	14 485 629	2 641 152	19 312 989
Zysk netto	-	-	-	-	-	-	1 985 966	74 232	2 060 198
Zwiększenia z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających	-	-	-	-	28 945	-	-	-	28 945
Podatek odroczone od zwiększeń z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających	-	-	-	-	(5 498)	-	-	-	(5 498)
Zmniejszenia z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających	-	-	-	-	(89 151)	-	-	-	(89 151)
Podatek odroczone od zmniejszeń z tytułu rozliczenia instrumentów zabezpieczających	-	-	-	-	16 876	-	-	-	16 876
Zmiana struktury udziału mniejszości w kapitale	-	-	-	-	-	-	63 267	(85 736)	(22 469)
Różnice kursowe z konsolidacji	-	-	-	-	-	178 017	-	103 860	281 877
Pozostałe	-	-	-	-	-	-	681	(1 885)	(1 204)
31 grudnia 2006	534 636	522 999	1 058 450	168 803	8 506	22 003	16 535 543	2 731 623	21 582 563

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
ZESTAWIENIE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITALE WŁASNYM
(w tysiącach złotych)

Zestawienie zysków i strat łącznie z rozpoznawanymi bezpośrednio w kapitale własnym dotyczących 2007 i 2006 roku

	za rok zakończony 31 grudnia 2007	za rok zakończony 31 grudnia 2006
Zwiększenia netto z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających	91 653	23 447
Różnice z przeliczenia jednostek podporządkowanych *	(1 424 291)	281 877
Pozostałe	192	(1 204)
	-----	-----
Zyski/(Straty) rozpoznawane bezpośrednio w kapitale własnym	(1 332 446)	304 120
Zysk netto danego okresu	2 480 426	2 060 198
	-----	-----
Zyski rozpoznawane w okresie bieżącym i kapitale własnym razem	1 147 980	2 364 318
	=====	=====

* w tym w 2007 roku różnice kursowe z przeliczenia kapitałów własnych Mozejek w wysokości 1 192 870 tysięcy złotych, wynikające ze spadku kursu dolara z 2,9105 na 31 grudnia 2006 roku do 2,4350 na 31 grudnia 2007 roku

Spis treści not uzupełniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2007 rok

1. Podstawowa działalność Grupy, skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej	9
2. Zasady prezentacji	12
3. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji sprawozdań finansowych oraz zasady przyjęte do przeliczenia danych finansowych	16
4. Przyjęte zasady rachunkowości	16
5. Rzeczowe aktywa trwałe	37
6. Inwestycje w nieruchomości	38
7. Wartości niematerialne	39
8. Wartość firmy	42
9. Długoterminowe aktywa finansowe	44
10. Akcje i udziały w jednostkach wycenianych metodą praw własności	45
11. Spółki współkontrolowane konsolidowane metodą proporcjonalną	46
12. Pozostałe aktywa trwałe	47
13. Zapasy	47
14. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	48
15. Krótkoterminowe aktywa finansowe	48
16. Rozliczenia międzyokresowe	49
17. Środki pieniężne	49
18. Aktywa i zobowiązania sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	49
19. Kredyty i pożyczki	50
20. Rezerwy	54
21. Pozostałe zobowiązania długoterminowe	57
22. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe bierne	57
23. Przychody przyszłych okresów	58
24. Pozostałe zobowiązania finansowe	58
25. Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej)	58
26. Kapitał własny akcjonariuszy mniejszościowych	59
27. Noty objaśniające do rachunku przepływów pieniężnych	59
28. Dane segmentowe	61
29. Instrumenty finansowe	68
30. Koszty według rodzaju	83
31. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	83
32. Przychody i koszty finansowe netto	84
33. Podatek dochodowy	86
34. Leasing	87
35. Poniesione i planowane nakłady inwestycyjne oraz przyszłe zobowiązania z tytułu podpisanych kontraktów inwestycyjnych	89
36. Transakcje ze stronami powiązanymi	89
37. Zobowiązania warunkowe i ryzyka	92
38. Wynagrodzenie, łącznie z wynagrodzeniem z zysku wypłacone i należne lub potencjalnie należne Zarządowi, Radzie Nadzorczej oraz członkom kluczowego personelu kierowniczego zgodnie z MSR 24	109
39. Struktura zatrudnienia	113
40. Dodatkowe informacje	114
41. Wydarzenia po dacie bilansowej	116
42. Różnice pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym, a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi sprawozdaniami finansowymi	118
43. Podpisy Członków Zarządu	120

1. Podstawowa działalność Grupy, skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Jednostką Dominującą Grupy Kapitałowej Polski Koncern Naftowy ORLEN („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”) jest Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. („Spółka”, „PKN ORLEN”, „Jednostka Dominująca”, „Emitent”) z siedzibą w Płocku przy ul. Chemików 7.

Spółka została utworzona aktem notarialnym z dnia 29 czerwca 1993 roku w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w spółkę akcyjną. Jednostka Dominująca została zarejestrowana pod nazwą Mazowieckie Zakłady Rafineryjne i Petrochemiczne „Petrochemia Płock” S.A. w Sądzie Rejonowym w Płocku. Z efektem od 20 maja 1999 roku Spółka zmieniła nazwę na Polski Koncern Naftowy Spółka Akcyjna.

7 września 1999 roku nastąpiła inkorporacja Centrali Produktów Naftowych „CPN” Spółka Akcyjna i tym samym nastąpiło wykreślenie CPN z rejestru handlowego. Z efektem od 12 kwietnia 2000 roku Spółka zmieniła nazwę na Polski Koncern Naftowy ORLEN Spółka Akcyjna.

Zgodnie z brzmieniem tekstu jednolitego Statutu z dnia 22 listopada 2006 roku przedmiotem działalności Jednostki Dominującej jest między innymi:

- Przerób ropy naftowej oraz wytwarzanie produktów i półproduktów ropopochodnych (rafineryjnych i petrochemicznych);
- Prowadzenie działalności handlowej w obrocie krajowym i zagranicznym na rachunek własny, na zlecenie i w komisie, a w szczególności: obrót ropą naftową, paliwami ropopochodnymi i innymi, sprzedaż pojazdów mechanicznych oraz części i akcesoriów do nich, sprzedaż artykułów przemysłowych i spożywczych;
- Prowadzenie działalności badawczej, projektowej, rozwojowej, budowlanej, produkcyjnej na własny rachunek i w komisie, w dziedzinach związanych z przetwarzaniem, magazynowaniem, konfekcjonowaniem i obrotem paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi oraz pochodnymi produktami chemicznymi i transportem drogowym, kolejowym, wodnym i rurociągowym;
- Magazynowanie, składowanie i przechowywanie ropy naftowej i paliw płynnych oraz tworzenie i utrzymywanie zapasów paliw, na zasadach określonych właściwymi przepisami;
- Świadczenie usług związanych z przedmiotem działalności, a w szczególności: dokonywanie przeładunków morskich i lądowych oraz uszlachetnianie paliw i gazów, w tym etylizacja, barwienie, dodawanie komponentów;
- Skup, obrót i przerób olejów przepracowanych oraz innych odpadów chemicznych;
- Wytwarzanie, przesyłanie i obrót energią cieplną i elektryczną;
- Dokonywanie remontów urządzeń związanych z przedmiotem działalności, a w szczególności instalacji rafineryjnych i petrochemicznych, zbiorników paliwowych, stacji paliw oraz środków transportu;
- Prowadzenie stacji paliw, barów, restauracji i hoteli;
- Prowadzenie kapitałowej działalności inwestycyjnej, a w szczególności nabywanie i obrót akcjami i udziałami tak w obrocie krajowym jak i zagranicznym;
- Świadczenie usług polegających na rozliczaniu elektronicznych kart paliwowych;
- Wydobywanie i poszukiwanie ropy naftowej;
- Wydobywanie i poszukiwanie gazu ziemnego.

W skład Grupy Kapitałowej wchodzi między innymi:

- Grupa kapitałowa UNIPETROL a.s., działająca w sektorze przemysłu chemicznego w Republice Czeskiej, głównie w procesach związanych z przetwórstwem ropy naftowej, dystrybucji paliw, produkcji nawozów i produktów petrochemicznych;
- Grupa kapitałowa AB Mažeikių Nafta („Grupa Możejki”), działająca w sektorze przemysłu rafineryjnego w Republice Litewskiej, głównie w procesach związanych z przetwórstwem ropy naftowej, dystrybucją paliw i produktów ropopochodnych;
- Grupa kapitałowa Rafineria Trzebinia S.A., której działalność koncentruje się na produkcji paliw, olejów smarowych i przemysłowych oraz parafin;
- Grupa kapitałowa Rafineria Nafty Jedlicze S.A. produkująca paliwa samochodowe, olej opałowy oraz prowadząca regenerację olejów przepracowanych;
- Grupa kapitałowa Anwil S.A., największy odbiorca etylenu od Jednostki Dominującej, produkujący głównie nawozy azotowe i PCW;
- ORLEN Asphalt Sp. z o.o. zajmująca się wytwarzaniem i przetwarzaniem produktów rafinacji ropy naftowej;
- ORLEN Deutschland AG, której działalność koncentruje się na handlu paliwami płynnymi na terenie Niemiec;
- Inowrocławskie Kopalnie Soli „Solino” S.A. zajmujące się wydobywaniem i przetwórstwem soli oraz magazynowaniem ropy naftowej i paliw;
- Grupa kapitałowa SHIP – SERVICE S.A. zajmująca się obsługą statków w portach oraz przeładunkiem i składowaniem towarów;
- ORLEN Upstream Sp. z o.o., zajmująca się pozyskiwaniem dostępu do złóż ropy naftowej;
- Grupa kapitałowa ORLEN Holding Malta zajmująca się prowadzeniem działalności ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczeń majątkowych Grupy PKN ORLEN;
- Spółki zajmujące się sprzedażą i dystrybucją produktów naftowych.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Jednostka Dominująca sprawuje współkontrolę nad:

- Grupą kapitałową Basell ORLEN Polyolefins Sp. z o.o. („BOP”), która zajmuje się produkcją i sprzedażą poliolefin;
- Spółką Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny, która zajmuje się doradztwem, zarządzaniem i kierowaniem w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, zarządzaniem holdingami i zagospodarowaniem, kupnem i sprzedażą nieruchomości na własny rachunek.

Do czasu drugiej oferty publicznej akcji, która miała miejsce w lipcu 2000 roku, Grupa, pośrednio i bezpośrednio, pozostawała pod kontrolą Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej z mniejszościowym udziałem pracowników i innych podmiotów. Skarb Państwa sprawował nadzór nad Grupą poprzez kontrolę nad podmiotem dominującym Grupy, Naftą Polską S.A.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku Nafta Polska S.A. posiadała bezpośrednio lub pośrednio 17,32% akcji Spółki, Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej 10,20%, pozostali akcjonariusze 72,48 % akcji Spółki.

Skład Zarządu PKN ORLEN

W 2007 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu PKN ORLEN:

Rada Nadzorcza PKN ORLEN na posiedzeniu w dniu 18 stycznia 2007 roku, większością głosów odwołała Pana Igora Chalupca z dniem 18 stycznia 2007 roku ze stanowiska Prezesa Zarządu Spółki, które piastował od dnia 1 października 2004 roku i jednocześnie powołała na to stanowisko większością głosów Pana Piotra Kownackiego, dotychczasowego Wiceprezesa Zarządu ds. Audytu i Regulacji.

Rada Nadzorcza PKN ORLEN na posiedzeniu w dniu 15 marca 2007 roku, na prośbę zainteresowanego, odwołała z dniem 15 marca 2007 roku większością głosów Pana Jana Maciejewicza ze stanowiska Wiceprezesa Zarządu ds. Zarządzania Kosztami oraz, na wniosek Prezesa Zarządu, jednomyślnie odwołała Pana Cezarego Smorszczewskiego ze stanowiska Wiceprezesa Zarządu ds. Inwestycji Kapitałowych. Jednocześnie Rada Nadzorcza PKN ORLEN, na wniosek Prezesa Zarządu, powołała jednomyślnie Pana Krystiana Patera na stanowisko członka Zarządu PKN ORLEN.

W dniu 19 kwietnia 2007 roku Rada Nadzorcza PKN ORLEN, na wniosek Prezesa Zarządu, powołała jednomyślnie Pana Pawła Szymańskiego, dotychczasowego Członka Zarządu na stanowisko Wiceprezesa Zarządu.

Rada Nadzorcza PKN ORLEN na posiedzeniu w dniu 30 lipca 2007 roku na wniosek Prezesa Zarządu odwołała z dniem 30 lipca 2007 roku większością głosów Pana Pawła Szymańskiego ze stanowiska Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych. Jednocześnie, Rada Nadzorcza PKN ORLEN, na wniosek Prezesa Zarządu, powołała większością głosów Pana Dariusza Formelę na stanowisko Członka Zarządu Spółki z dniem 30 lipca 2007 roku.

Rada Nadzorcza PKN ORLEN na posiedzeniu w dniu 23 sierpnia 2007 roku, na wniosek Prezesa Zarządu Spółki, powołała jednomyślnie Pana Waldemara Maja na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKN ORLEN z dniem 3 września 2007 roku.

Skład Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2007 roku był następujący:

Piotr Kownacki - Prezes Zarządu Generalny Dyrektor
Cezary Filipowicz - Wiceprezes Zarządu ds. Wydobywania i Handlu Ropą
Wojciech Heydel - Wiceprezes Zarządu ds. Sprzedaży
Waldemar Maj - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
Dariusz Formela - Członek Zarządu ds. Organizacji i Grupy Kapitałowej
Krystian Pater - Członek Zarządu ds. Produkcji
Krzysztof Szwedowski - Członek Zarządu ds. Zakupów i Informatyki

Po 31 grudnia 2007 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu PKN ORLEN:

Rada Nadzorcza PKN ORLEN na posiedzeniu w dniu 28 lutego 2008 roku podjęła uchwałę w sprawie zawieszenia na czas nieokreślony Pana Piotra Kownackiego w czynnościach Prezesa i Członka Zarządu Spółki.

Na tym samym posiedzeniu Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę, że na czas zawieszenia Prezesa Zarządu Pana Piotra Kownackiego, uprawnienia Prezesa Zarządu PKN ORLEN przejmują Wiceprezes Zarządu Pan Wojciech Heydel.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Na dzień publikacji niniejszego raportu skład Zarządu PKN ORLEN jest następujący:

Piotr Kownacki - Prezes Zarządu Generalny Dyrektor (zawieszony w czynnościach Prezesa i Członka Zarządu)
Wojciech Heydel - Wiceprezes Zarządu ds. Sprzedaży (pełniący obowiązki Prezesa Zarządu)
Cezary Filipowicz - Wiceprezes Zarządu ds. Wydobycia i Handlu Ropą
Waldemar Maj - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
Dariusz Formela - Członek Zarządu ds. Organizacji i Grupy Kapitałowej
Krystian Pater - Członek Zarządu ds. Produkcji
Krzysztof Szwedowski - Członek Zarządu ds. Zakupów i Informatyki

Skład Rady Nadzorczej

W 2007 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Rady Nadzorczej PKN ORLEN:

W dniu 30 maja 2007 roku Zarząd PKN ORLEN otrzymał oświadczenie Członka Rady Nadzorczej PKN ORLEN Pana Wiesława Rozłuckiego, iż nie zamierza on ubiegać się o wybór na Członka Rady Nadzorczej PKN ORLEN w następnej kadencji.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PKN ORLEN w dniu 31 maja 2007 roku powołało Radę Nadzorczą Spółki na nową trzyletnią kadencję. Na Przewodniczącą Rady Nadzorczej PKN ORLEN została powołana Pani Małgorzata Izabela Ślepowrońska. Do składu Rady Nadzorczej Spółki zostali powołani także: Pani Agata Janina Mikołajczyk, Panowie Robert Czapla, Marek Drac-Tatoń, Raimondo Eggink, Zbigniew Macioszek, Krzysztof Rajczewski i Jerzy Woźnicki. Panowie Raimondo Eggink i Jerzy Woźnicki zostali powołani na niezależnych członków Rady Nadzorczej PKN ORLEN.

Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 25 czerwca 2007 roku dokonała wyboru Pana Jerzego Woźnickiego na Wiceprzewodniczącą Rady Nadzorczej, a Pana Krzysztofa Rajczewskiego na Sekretarza Rady Nadzorczej.

W dniu 6 lipca 2007 roku Zarząd PKN ORLEN został zawiadomiony przez Ministra Skarbu Państwa o powołaniu, w imieniu akcjonariusza Skarbu Państwa, Pana prof. dr hab. inż. Janusza Zielińskiego w skład Rady Nadzorczej PKN ORLEN.

Zarząd Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. w dniu 27 listopada 2007 roku został zawiadomiony o złożeniu przez Pana Jerzego Woźnickiego rezygnacji z funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki z dniem 30 listopada 2007 roku. Przyczyną złożenia rezygnacji jest przeciążenie obowiązkami.

Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 20 grudnia 2007 roku dokonała wyboru Pana Raimondo Eggink na Wiceprzewodniczącą Rady Nadzorczej.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2007 roku był następujący:

Małgorzata Izabela Ślepowrońska - Przewodnicząca Rady Nadzorczej
Raimondo Eggink - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Krzysztof Rajczewski - Sekretarz Rady Nadzorczej
Robert Czapla - Członek Rady Nadzorczej
Marek Drac-Tatoń - Członek Rady Nadzorczej
Zbigniew Macioszek - Członek Rady Nadzorczej
Agata Janina Mikołajczyk - Członek Rady Nadzorczej
Janusz Zieliński - Członek Rady Nadzorczej

Po 31 grudnia 2007 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Rady Nadzorczej PKN ORLEN:

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PKN ORLEN na posiedzeniu w dniu 7 lutego 2008 roku odwołało Panią Małgorzatę Izabelę Ślepowrońską z funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej PKN ORLEN oraz ze składu Rady Nadzorczej PKN ORLEN.

Ponadto Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PKN ORLEN odwołało ze składu Rady Nadzorczej PKN ORLEN następujących członków: Pana Roberta Czapłę, Pana Marka Drac-Tatonia, Pana Raimondo Eggink, Pana Zbigniewa Macioszka, Panią Agatę Janinę Mikołajczyk oraz Pana Krzysztofa Rajczewskiego.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PKN ORLEN powołało w skład Rady Nadzorczej PKN ORLEN :

- Pana Macieja Mataczyńskiego na Przewodniczącą Rady Nadzorczej PKN ORLEN, niezależnego Członka Rady Nadzorczej;
- Pana Grzegorza Borowca na Członka Rady Nadzorczej PKN ORLEN;
- Pana Raimondo Eggink na niezależnego Członka Rady Nadzorczej PKN ORLEN;
- Pana Marka Karabulę na Członka Rady Nadzorczej PKN ORLEN;

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

- Pana Krzysztofa Kołacha na niezależnego Członka Rady Nadzorczej PKN ORLEN;
- Pana Ryszarda Stefańskiego na niezależnego Członka Rady Nadzorczej PKN ORLEN;
- Pana Piotra Jana Wielowieyskiego na niezależnego Członka Rady Nadzorczej PKN ORLEN.

Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 15 lutego 2008 roku dokonała wyboru Pana Marka Karabuły na Wiceprzewodniczącą Rady Nadzorczej, a Pana Ryszarda Stefańskiego na Sekretarza Rady Nadzorczej.

Na dzień publikacji niniejszego raportu skład Rady Nadzorczej jest następujący:

Maciej Mataczyński - Przewodniczący Rady Nadzorczej
Marek Karabuła - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Ryszard Stefański - Sekretarz Rady Nadzorczej
Grzegorz Borowiec - Członek Rady Nadzorczej
Raimondo Eggink - Członek Rady Nadzorczej
Krzysztof Kołach - Członek Rady Nadzorczej
Piotr Wielowieyski - Członek Rady Nadzorczej
Janusz Zieliński - Członek Rady Nadzorczej

2. Zasady prezentacji

a) Informacje o zasadach przyjętych przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2007 rok

Z dniem 1 stycznia 2005 roku nowelizacja ustawy o rachunkowości nałożyła na Grupę obowiązek przygotowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej ("MSSF") przyjętymi przez Unię Europejską („UE”).

Grupa z dniem 1 stycznia 2005 roku sporządziła po raz pierwszy skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF 1, spełniając warunki określone w tym standardzie.

Począwszy od 1 stycznia 2005 roku PKN ORLEN, zgodnie z Uchwałą Nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. z dnia 30 grudnia 2004 roku (podjętej na podstawie art. 45 ust. 1c ustawy o rachunkowości – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2005 roku), sporządza roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe do celów statutowych zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Komisję Europejską.

Grupa zastosowała w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), zatwierdzone przez Unię Europejską, obowiązujące na dzień 31 grudnia 2007 roku.

Prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe odpowiada wszystkim wymaganiom MSSF przyjętym przez UE i przedstawia rzetelnie sytuację finansową i majątkową Grupy na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku, wyniki jej działalności oraz przepływy pieniężne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień autoryzacji niniejszych sprawozdań finansowych nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę Kapitałową.

b) Oświadczenie Zarządu

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 roku, w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, Zarząd PKN ORLEN oświadcza, że wedle swojej najlepszej wiedzy, niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi Grupę Kapitałową zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy oraz jego wynik finansowy oraz że sprawozdanie Zarządu zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane przy zastosowaniu zasad rachunkowości zgodnych z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz w zakresie wymaganym przez Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. Nr 209, poz. 1744) i obejmują okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku i okres porównywalny od 1 stycznia do 31 grudnia 2006 roku.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Zarząd PKN ORLEN oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego badania spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii z badania, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego.

Zgodnie z przyjętymi przez Zarząd PKN ORLEN zasadami ładu korporacyjnego, biegły rewident został wybrany przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 485/2005 z dnia 21 stycznia 2005 roku w sprawie wyboru biegłego rewidenta. Rada Nadzorcza dokonała powyższego wyboru mając na uwadze zagwarantowanie pełnej niezależności i obiektywizmu samego wyboru, jak i realizacji zadań przez biegłego rewidenta. W dniu 23 sierpnia 2007 roku Rada Nadzorcza przedłużyła umowę z KPMG Audyt Sp. z o.o. jako podmiotem uprawnionym do badania i przeglądu sprawozdań finansowych jednostkowych i skonsolidowanych PKN ORLEN oraz kluczowych spółek Grupy Kapitałowej PKN ORLEN za lata 2008-2009.

c) Reorganizacja Grupy

W wyniku realizacji Programu Restrukturyzacji i Prywatyzacji Sektora Naftowego, Skarb Państwa, poprzez spółkę zależną Nafta Polska S.A., dokonał w latach 1997 - 1999 reorganizacji podmiotów polskiego sektora naftowego. Grupa w obecnym kształcie powstała w rezultacie reorganizacji kilku znaczących spółek, które działały pod wspólną kontrolą Nafty Polskiej S.A. i Skarbu Państwa.

Istotne transakcje zawarte w celu przeprowadzenia wspomnianej reorganizacji polskiego sektora naftowego zostały przedstawione poniżej:

- Przed połączeniem Centrali Produktów Naftowych „CPN” S.A. („CPN”) z Petrochemią Płock:
  - wydzielenie Dyrekcji Eksploatacji Cystern Sp. z o.o. przez CPN – przedsiębiorstwo zajmujące się eksploatacją cystern kolejowych służących do przewozu produktów naftowych;
  - zbycie udziałów w Naftobazach Sp. z o.o. przez CPN – operator dużych obiektów magazynowych służących do składowania produktów naftowych;
- Nabycie rafinerii: Rafinerii Trzebinia S.A. oraz Rafinerii Nafty Jedlicze S.A.;
- Połączenie Petrochemii Płock S.A. z Centralą Produktów Naftowych „CPN” S.A. – główny dystrybutor w zakresie sprzedaży detalicznej paliw w Polsce.

W zakresie odpowiadającym udziałowi Skarbu Państwa w reorganizowanych podmiotach polskiego sektora naftowego, transakcje te wykazano jako transakcje pod wspólną kontrolą, poprzez zastosowanie metody łączenia udziałów analogicznie do zasad obowiązującego w tym okresie Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 22 „Połączenie jednostek gospodarczych” („MSR 22”).

d) Spółki objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

Niniejsze skonsolidowane sprawozdania finansowe za okresy kończące się 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku obejmują następujące jednostki zlokalizowane głównie w Polsce, Niemczech, Litwie i Czechach, wchodzące w skład Grupy:

	Udział w ogólnej liczbie głosów ¹⁾	
	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w pełnych %)	
PKN ORLEN	Jednostka dominująca	
ORLEN Deutschland AG	100%	100%
ORLEN Gaz Sp. z o.o.	100%	100%
ORLEN PetroCentrum Sp. z o.o.	100%	100%
ORLEN Medica Sp. z o.o.	100%	100%
ORLEN Budonaft Sp. z o.o.	100%	100%
ORLEN Powiernik Sp. z o.o.	100%	100%
ORLEN KolTrans Sp. z o.o.	100%	100%
ORLEN Transport Szczecin Sp. z o.o.	100%	100%
ORLEN ASFALT Sp. z o.o. (dawniej Bitrex Sp. z o.o.)	100% / (95,99%) ²⁾	100% / (95,99%) ²⁾
Grupa Kapitałowa ORLEN Petroprofit Sp. z o.o.	100%	100%
w tym:		
Petro-Oil Lubelskie Centrum Sprzedaży Sp. z o.o. ³⁾	-	76%
ORLEN Morena Sp. z o.o.	100%	100%
ORLEN Transport Kraków Sp. z o.o. ⁴⁾	98%	98%
ORLEN Transport Płock Sp. z o.o.	98%	98%

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

ORLEN Transport Nowa Sól Sp. z o.o.	99%	97%
ORLEN Transport Słupsk Sp. z o.o.	97%	97%
ORLEN Laboratorium Sp. z o.o.	95%	95%
ORLEN Transport Olsztyn Sp. z o.o.	95%	95%
Grupa Kapitałowa ORLEN– Oil Sp. z o.o.	100% / (88,87%) ²⁾	100% / (88,87%) ²⁾
w tym:		
Orlen Oil Cesko s.r.o.	100%	100%
Platinum Oil Mazowsze Sp. z o.o. ⁵⁾	-	100%
Petro-Oil Pomorskie Centrum Sprzedaży Sp. z o.o. ⁶⁾	100%	-
Platinum Oil Sp. z o.o. (dawniej Petro-Oil Lubelskie Centrum Sprzedaży Sp. z o.o.) ³⁾	100%	-
ORLEN PetroTank Sp. z o.o.	90%	90%
ORLEN Transport Kędzierzyn-Koźle Sp. z o.o.	94%	94%
Petrotel Sp. z o.o.	75%	75%
Grupa Kapitałowa Anwil S.A.	85%	84%
w tym:		
Przedsiębiorstwo Inwestycyjno – Remontowe Remwil Sp. z o.o.	100%	100%
Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo – Usługowe Pro – Lab Sp. z o.o.	99%	99%
Przedsiębiorstwo Usług Specjalistycznych i Projektowych Chemeko Sp. z o.o.	56%	56%
Spolana a.s.	83%	82%
Grupa Kapitałowa Rafineria Trzebinia S.A.	77%	77%
w tym:		
Energomedia Sp. z o.o.	100%	100%
Euronaft Trzebinia Sp. z o.o.	100%	100%
Fabryka Parafin NaftoWax Sp. z o.o.	100%	100%
EkoNaft Sp. z o.o.	99%	99%
Grupa Kapitałowa Rafineria Nafty Jedlicze S.A.	75%	75%
w tym:		
RAF – ENERGIA Sp. z o.o.	100%	100%
RAF-KOLTRANS Sp. z o.o.	100%	100%
RAF – REMAT Sp. z o.o. ⁷⁾	-	96%
RAF – EKOLOGIA Sp. z o.o.	93%	93%
Konsorcjum Olejów Przetworzonych – Organizacja Odzysku S.A.	81%	81%
Inowrocławskie Kopalnie Soli „Solino” S.A.	71%	71%
Grupa Kapitałowa UNIPETROL a.s.	63%	63%
w tym:		
CHEMOPETROL a.s. ⁸⁾	-	100%
w tym:		
UNIPETROL DOBRAVA s.r.o.	-	100%
KAUCUK a.s. ⁹⁾	-	100%
UNIPETROL TRADE a.s.	100%	100%
w tym:		
CHEMAPOL (SCHWEIZ) AG	100%	100%
UNIPETROL AUSTRIA HmbH	100%	100%
ALIACHEM VERWALTUNGS GmbH	100%	100%
UNIPETROL DEUTSCHLAND GmbH :	100%	100%
ALIAPHARM GmbH FRANKFURT	100%	100%
UNIPETROL CHEMICALS IBERICA S.A.	100%	100%
UNIPETROL RAFINERIE a.s. ⁸⁾	-	100%
w tym:		
UNIRAF SLOVENSKO s.r.o.	-	100%
UNIPETROL RPA s.r.o. (dawniej Steen Estates s.r.o.) ⁸⁾	100%	-
w tym:		
UNIRAF SLOVENSKO s.r.o.	100%	-
UNIPETROL DOPRAVA s.r.o.	100%	-

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

BENZINA s.r.o. w tym:	100%	100%
BENZINA Trade a.s. w likwidacji	100%	100%
PETROTRANS s.r.o.	100%	100%
PARAMO a.s.	59%	50%
ČESKA RAFINERSKA a.s. ¹⁰⁾	51%	51%
Grupa Kapitałowa Ship-Service S.A. ¹⁾	56%	56%
w tym:		
Ship Service Agro Sp. z o.o. ¹¹⁾	-	100%
ORLEN Automatyka Sp. z o.o.	52%	52%
ORLEN PetroZachód Sp. z o.o.	100%	100%
ORLEN Petrogaz Wrocław Sp. z o.o. w likwidacji	100%	100%
Petrolot Sp. z o.o.	51%	51%
ORLEN Projekt S.A.	51%	51%
ORLEN Wir Sp. z o.o.	51%	51%
Grupa Kapitałowa Basell ORLEN Polyolefins Sp. z o.o. ¹⁰⁾	50%	50%
w tym:		
Basell ORLEN Polyolefins Sprzedaż Sp. z o.o.	100%	100%
ORLEN Administracja Sp. z o.o.	100%	100%
ORLEN Eko Sp. z o.o.	100%	100%
Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny S.A. ¹⁰⁾	50%	50%
ORLEN Księgowość Sp. z o.o.	100%	100%
ORLEN Prewencja Sp. z o.o.	100%	100%
ORLEN Upstream Sp. z o.o.	100%	100%
Etylobenzen Płock Sp. z o.o. w likwidacji	100%	51%
Grupa Kapitałowa ORLEN Holding Malta Ltd.	100%	100%
w tym:		
ORLEN Insurance Ltd.	100%	100%
Grupa Kapitałowa Możejki	90% / (100%) ²⁾	84% / (100%) ²⁾
w tym:		
UAB Mazeikiu naftos sveikatos priežiūros centras	100%	-
UAB Uotas w likwidacji	100%	100%
AB Ventus-Nafta	99%	99%
UAB Juodeikiu nafta	-	100%
Grupa Kapitałowa UAB Mazeikiu naftos prekybos namai	100%	100%
w tym:		
SIA Mazeikiu Nafta Tirdzniecibas nams	100%	100%
OU Mazeikiu Nafta Trading House	100%	100%
Mazeikiu Nafta Trading House Sp. z o.o.	100%	100%
ORLEN Finance AB (dawniej Aktiebolaget Grundstenen 108770) ¹²⁾	100%	-

¹⁾ Udział w ogólnej liczbie głosów jest zgodny z udziałem w kapitale zakładowym za wyjątkiem Grupy Kapitałowej Ship Service S.A., gdzie udział w kapitale wynosi 61%

²⁾ (%) udział w skonsolidowanych danych finansowych

³⁾ W dniu 23 kwietnia 2007 roku nastąpiła sprzedaż udziałów spółki Petro-Oil Lubelskie Centrum Sprzedaży do spółki ORLEN Oil Sp. z o.o. W IV kwartale 2007 roku spółka zmieniła nazwę na Platinum Oil Sp. z o.o.

⁴⁾ W związku z ogłoszoną upadłością spółki ORLEN Transport Kraków Sp. z o.o. konsolidacją objęto dane spółki za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2007 roku

⁵⁾ W IV kwartale 2007 roku spółka połączyła się z Platinum Oil Sp. z o.o.

⁶⁾ Spółka konsolidowana począwszy od I kwartału 2007 roku

⁷⁾ Spółka została sprzedana w dniu 12 grudnia 2007 roku

⁸⁾ W dniu 1 sierpnia 2007 roku nastąpiła fuzja spółek CHEMOPETROL a.s. i UNIPETROL RAFINERIE a.s. w UNIPETROL RPA s.r.o.

⁹⁾ Spółka została sprzedana w dniu 19 lipca 2007 roku

¹⁰⁾ Spółki konsolidowane metodą proporcjonalną

¹¹⁾ Spółka niekonsolidowana od II kwartału 2007 roku

¹²⁾ Spółka konsolidowana począwszy od II kwartału 2007 roku

3. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji sprawozdań finansowych oraz zasady przyjęte do przeliczenia danych finansowych

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i walutą prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

Sprawozdania finansowe jednostek zagranicznych dla celów konsolidacji przeliczane są na walutę polską w następujący sposób:

- Aktywa i pasywa każdego prezentowanego bilansu po kursie zamknięcia na dany dzień bilansowy;
- Odpowiednie pozycje rachunku zysków i strat po kursach wymiany na dzień zawarcia transakcji. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym jako odrębny składnik.

b) Zasady przyjęte do przeliczenia danych finansowych

Dane finansowe w EUR zostały przeliczone według następujących zasad:

- poszczególne pozycje aktywów i pasywów – według kursu na dzień 31 grudnia 2007 roku – 3,5820 PLN / EUR i na dzień 31 grudnia 2006 roku – 3,8312 PLN / EUR;
- poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych - według średniego kursu wymiany w okresie od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007 roku – 3,7768 PLN / EUR. Za okres od 1 stycznia 2006 do 31 grudnia 2006 roku kurs ten wynosił 3,8991 PLN / EUR.

Dane finansowe w CZK zostały przeliczone według następujących zasad:

- poszczególne pozycje aktywów i pasywów – według kursu na dzień 31 grudnia 2007 roku – 0,1348 PLN / CZK i na dzień 31 grudnia 2006 roku – 0,1393 PLN / CZK;
- poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych - według średniego kursu wymiany w okresie od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007 roku – 0,1361 PLN / CZK. Za okres od 1 stycznia 2006 do 31 grudnia 2006 roku kurs ten wynosił 0,1380 PLN / CZK.

Dane finansowe w USD zostały przeliczone według następujących zasad *:

- poszczególne pozycje aktywów i pasywów – według kursu na dzień 31 grudnia 2007 roku – 2,4350 PLN / USD i na dzień 31 grudnia 2006 roku – 2,9105 PLN / USD;
- poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych - według średniego kursu wymiany w okresie od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007 roku – 2,7484 PLN / USD.

* wykorzystywane głównie na potrzeby przeliczenia danych Grupy Možejki, dla której walutą funkcjonalną jest USD

4. Przyjęte zasady rachunkowości

a) Zasady rachunkowości

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują zarówno środki trwałe (aktywa, które są w stanie umożliwiającym ich funkcjonowanie zgodnie z zamierzeniem kierownictwa), jak też środki trwałe w budowie (aktywa, które są w trakcie budowy lub innego dostosowywania do funkcjonowania zgodnie z zamierzeniem kierownictwa).

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się i wykazuje w sprawozdaniu finansowym sporządzanym na dzień bilansowy w wartości księgowej netto. Przez wartość księgową netto rozumie się wartość początkową, pomniejszoną o odpisy umorzeniowe i odpisy z tytułu utraty wartości.

Wartość początkowa rzeczowych aktywów trwałych ustalana jest w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia lub koszt wytworzenia obejmują cenę zakupu oraz inne koszty bezpośrednio związane z przystosowaniem składnika rzeczowych aktywów trwałych do użytkowania. Na koszt wytworzenia lub cenę nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych składają się także szacunkowe koszty jego demontażu i usunięcia oraz koszty przywrócenia lokalizacji/gruntu do stanu, w którym się znajdował, do których jednostka jest zobowiązana w związku z jego nabyciem lub wytworzeniem.

Środki trwałe amortyzuje się, gdy są one dostępne do użytkowania, od miesiąca dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności z uwzględnieniem wartości rezydualnej. Środki trwałe amortyzuje się metodą liniową, a w uzasadnionych przypadkach metodą naturalną.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Stosowane są następujące typowe ekonomiczne okresy użytkowania środków trwałych:

Budynki i budowle	10-70 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	3-25 lat
Środki transportu i pozostałe	4-17 lat

Poszczególne części składowe środków trwałych, których wartość jest istotna w stosunku do wartości całego środka trwałego, amortyzowane są oddzielnie zgodnie z ekonomicznym okresem użytkowania.

Poprawność stosowanych stawek amortyzacji jest okresowo weryfikowana (raz do roku) powodując korektę odpisów amortyzacyjnych w następnych latach.

Koszty istotnych remontów, napraw i okresowych przeglądów zaliczane są do rzeczowych aktywów trwałych i amortyzowane są zgodnie z okresem ekonomicznego użytkowania. Z kolei koszty bieżącego utrzymania środków trwałych i ich konserwacji wpływają na wynik finansowy okresu, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych zalicza się aktywa możliwe do zidentyfikowania, niepieniężne i nie posiadające postaci fizycznej.

Za wyjątkiem spełniających kryterium aktywowania kosztów prac rozwojowych pozostałe wartości niematerialne wytworzone przez Grupę we własnym zakresie nie podlegają aktywowaniu i ujmowane są w rachunku zysków i strat okresu, w którym dotyczące ich koszty zostały poniesione.

Wartości niematerialne są ujmowane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ korzyści ekonomicznych, które mogą być powiązane z tymi aktywami oraz ich wartość można w sposób wiarygodny wycenić. Początkowe ujęcie wartości niematerialnych następuje według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Wartości niematerialne, które zostały rozpoznane w wyniku połączenia się jednostek gospodarczych początkowo są ujmowane według wartości godziwej na moment transakcji połączenia. Przyznane prawa majątkowe dotyczące odnawialnych źródeł energii wyceniane są początkowo według wartości godziwej.

Po początkowym ujęciu wartości niematerialne są wyceniane według wartości początkowej pomniejszonej o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania amortyzuje się metodą liniową, gdy są one dostępne do użytkowania, tzn. kiedy składnik wartości niematerialnych znajduje się w miejscu i w stanie umożliwiającym jego użytkowanie w sposób zamierzony przez kierownictwo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ekonomicznej użyteczności. Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacji jest okresowo weryfikowana, nie rzadziej niż na koniec roku obrotowego, a ewentualna korekta odpisów amortyzacyjnych dokonywana jest w okresach następnych.

Podstawą naliczania odpisów amortyzacyjnych jest wartość początkowa pomniejszona o wartość rezydualną.

Stosowane są następujące typowe ekonomiczne okresy użytkowania wartości niematerialnych:

Nabyte koncesje, licencje, prawa do patentów i podobne wartości	2-15 lat
Nabyte oprogramowanie komputerowe	2-10 lat

Prawa do emisji dwutlenku węgla oraz prawa majątkowe dotyczące odnawialnych źródeł energii podlegają rozchodowi według metody FIFO (ang. First In, First Out), tzn. pierwsze weszło, pierwsze wyszło.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji. Ich wartość pomniejszana jest o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu

Nakłady na nabycie prawa wieczystego użytkowania gruntu prezentowane są w odrębnej pozycji bilansu.

Prawa wieczystego użytkowania gruntu, otrzymane na mocy decyzji administracyjnej, ujmowane są wyłącznie w ewidencji pozabilansowej.

Utrata wartości

Jeżeli zaistniały zewnętrzne lub wewnętrzne przesłanki, które wskazują na to, że istnieje ryzyko braku możliwości odzyskania wartości bilansowej rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych, przeprowadzane są testy

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

---

tych aktywów pod kątem ewentualnej utraty wartości. Testy takie przeprowadzane są raz w roku także w odniesieniu do wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie używania.

Jeżeli wartość bilansowa aktywów przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas wartość tych aktywów jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej poprzez odpowiedni odpis z tytułu utraty wartości oraz ujęcie kosztów w rachunku zysków i strat. Wartością odzyskiwalną jest wyższa z dwóch wartości: wartość użytkowa lub wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży.

Wartość użytkowa jest to bieżąca, szacunkowa wartość przyszłych przepływów środków pieniężnych, których oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów oraz jego likwidacji.

Wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży jest to kwota możliwa do uzyskania ze sprzedaży składnika aktywów na drodze przeprowadzonej na warunkach rynkowych transakcji, pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami, po potrąceniu kosztów likwidacji.

Aktywa, które samodzielnie nie generują przepływów pieniężnych grupuje się na najniższym poziomie, na jakim powstają przepływy pieniężne niezależne od przepływów z innych aktywów (tzw. ośrodki wypracowujące środki pieniężne). Do ośrodka wypracowującego środki pieniężne przypisuje się:

- wartość firmy, jeżeli można założyć, że ośrodek uzyskał korzyści z tytułu synergii powstałej w wyniku połączenia z inną jednostką;
- aktywa wspólne, jeżeli można znaleźć rozsądne i spójne zasady takiego przypisania.

W przypadku wystąpienia odpisu z tytułu utraty wartości, odpis ten rozlicza się w sposób następujący:

- w pierwszej kolejności przypisuje się go do wartości firmy;
- następnie rozlicza się go na inne aktywa przypisane do ośrodka.

Na każdy dzień bilansowy sprawdzane jest czy odpis z tytułu utraty wartości nie powinien zostać częściowo lub w całości odwrócony. Przesłanki wskazujące na potrzebę odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości są lustrzanym odbiciem przesłanek utworzenia odpisów z tytułu utraty wartości.

Nie dokonuje się odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości dla wartości firmy.

Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat jako przychód.

Leasing

Przez umowę leasingu rozumie się umowę, na mocy której w zamian za opłatę lub serię opłat, leasingodawca przekazuje leasingobiorcy prawo do używania składnika aktywów przez uzgodniony okres. W szczególności umowami leasingu są umowy nazwane w kodeksie cywilnym oraz umowy najmu i dzierżawy zawarte na czas określony.

Aktywa używane na podstawie umowy leasingu finansowego, a więc umowy, która przenosi zasadniczo ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę, zalicza się do aktywów leasingobiorcy. Aktywa używane na podstawie umowy leasingu operacyjnego, a więc umowy, która nie przenosi zasadniczo ryzyka i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę, zalicza się do aktywów leasingodawcy.

Jeżeli Grupa używa przedmiot leasingu na podstawie umowy leasingu finansowego, przedmiot ten ujmowany jest w aktywach bilansu odpowiednio jako środek trwały lub wartość niematerialna. Wycena przedmiotu leasingu odbywa się według niższej z dwóch wartości: wartości godziwej lub bieżącej (zdyskontowanej) sumy minimalnych opłat leasingowych, stanowiących bieżącą sumę opłat wnoszonych w trakcie okresu leasingu, do uiszczenia których leasingobiorca jest lub może być obowiązany.

Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych ujmowana jest w pasywach bilansu jako zobowiązania finansowe, z podziałem na część krótkoterminową (płatną do jednego roku) i długoterminową (płatną w okresie dłuższym niż jeden rok). Dyskontowanie minimalnych opłat leasingowych oraz ich podział na część odsetkową oraz część dotyczącą spłaty zobowiązania odbywa się przy wykorzystaniu stopy procentowej leasingu a w przypadku, gdy jej ustalenie nie jest możliwe, przy wykorzystaniu krajowej stopy procentowej.

Zasady amortyzacji aktywów będących przedmiotem leasingu finansowego oraz zasady ustalania odpisów z tytułu utraty wartości przez aktywa w leasingu finansowym są spójne z zasadami stosowanymi dla aktywów będących własnością Grupy.

Jeżeli Grupa oddała do używania innej jednostce składnik aktywów na podstawie umowy leasingu finansowego, wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych oraz niegwarantowanej wartości rezydualnej jest prezentowana jako należności, z podziałem na część krótkoterminową i długoterminową. Dyskontowanie minimalnych opłat leasingowych oraz niegwarantowanej wartości rezydualnej odbywa się poprzez zastosowanie stopy procentowej

leasingu, tj. stopy, przy której wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, niegwarantowanej wartości rezydualnej oraz kosztów bezpośrednich zawarcia umowy jest równa wartości godziwej przedmiotu leasingu.

Jeżeli Grupa używa przedmiotu leasingu na podstawie umowy leasingu operacyjnego, przedmiot ten nie jest prezentowany w bilansie, a opłaty leasingowe ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat.

Jeżeli Grupa oddała innej jednostce składnik aktywów do używania na podstawie umowy leasingu operacyjnego, składnik ten jest ujmowany według takich samych zasad jak składnik wykorzystywany na własne potrzeby, a więc jako środek trwały lub wartość niematerialna.

Przychody z leasingu operacyjnego ujmowane są jako przychody ze sprzedaży produktów.

Działalność poszukiwań i wydobywania węglowodorów

W działalności poszukiwań i wydobywania węglowodorów Grupa stosuje zasady rachunkowości oparte na metodzie skutecznych wysiłków (Successful Efforts Method).

Przyjmuje się następującą klasyfikację faz projektów poszukiwań i wydobywania węglowodorów:

- wstępne analizy;
- nabycie praw do poszukiwań i wydobywania;
- poszukiwanie złóż;
- rozpoznanie złóż;
- zagospodarowanie złóż;
- eksploatacja złóż.

Wszystkie nakłady poniesione w fazie wstępnych analiz ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Nakłady związane z nabyciem praw do poszukiwań i wydobywania podlegają aktywowaniu w pozycji wartości niematerialne. Koszty ogólne, które można bezpośrednio przypisać do transakcji nabycia praw do poszukiwań/wydobywania, powinny podwyższać cenę nabycia składnika aktywów. W przypadku, gdy bezpośrednia alokacja kosztów do transakcji nabycia praw do poszukiwań/wydobywania nie jest możliwa, koszty pośrednie ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Nakłady na prace poszukiwawcze i rozpoznawcze

- Nakłady na poszczególne odwierty poszukiwawcze początkowo podlegają aktywowaniu w pozycji środki trwałe w budowie. Jeżeli prace poszukiwawcze zakończą się niepowodzeniem, początkowo aktywowane nakłady ujmowane są w rachunku zysków i strat;
- Nakłady na odwierty rozpoznawcze początkowo podlegają aktywowaniu w pozycji środki trwałe w budowie. Jeżeli prace rozpoznawcze zakończą się niepowodzeniem, nakłady ujęte początkowo jako aktywa (w tym nakłady aktywowane w fazie poszukiwań) ujmowane są w rachunku zysków i strat. Jeżeli rozpoznanie złoża zakończy się powodzeniem, nakłady na wszystkie odwierty rozpoznawcze (w tym również nakłady na nietrafione odwierty rozpoznawcze w ramach aktywowanego złoża węglowodorów) ujmowane są w pozycji środki trwałe w momencie oddania do użytkowania;
- Pozostałe nakłady na etapie prac poszukiwawczych i rozpoznawczych początkowo podlegają aktywowaniu w pozycji wartości niematerialne w przygotowaniu lub w pozycji środki trwałe w budowie, w zależności od charakteru poniesionych nakładów. Jeżeli etap poszukiwania i rozpoznania złóż zakończy się niepowodzeniem, początkowo aktywowane pozostałe nakłady na prace poszukiwawcze i rozpoznawcze ujmowane są w rachunku zysków i strat;
- W momencie stwierdzenia ekonomicznej i technicznej zasadności eksploatacji złoża, Grupa każdorazowo definiuje ośrodek wypracowujący środki pieniężne. Zakłada się, że ośrodek wypracowujący środki pieniężne zdefiniowany będzie jako złożo węglowodorów;
- Koszty ogólne, które można bezpośrednio przypisać do etapu poszukiwań i rozpoznania złóż, powinny podlegać aktywowaniu w uprzednio wyznaczonym, docelowym ośrodku wypracowującym środki pieniężne. Jeżeli alokacja tych kosztów nie jest możliwa, koszty te ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Nakłady ponoszone na zagospodarowanie złóż podlegają aktywowaniu w uprzednio wyznaczonym, docelowym ośrodku powstawania kosztów. Koszty ogólne, które można bezpośrednio przypisać do etapu zagospodarowania złóż, powinny również podlegać aktywowaniu w uprzednio wyznaczonym, docelowym ośrodku powstawania kosztów. Jeżeli alokacja tych kosztów nie jest możliwa, koszty te ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Koszty bezpośrednio związane z wydobywaniem węglowodorów ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty bieżącego okresu.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Amortyzacja aktywów trwałych w działalności poszukiwań i wydobycia obliczana jest proporcjonalnie do wielkości wydobycia węglowodorów, przy zastosowaniu metody naturalnej opartej o jednostki wydobycia. Jeżeli zastosowanie metody naturalnej opartej o jednostki wydobycia jest niemożliwe (np. ze względu na brak danych dotyczących wielkości zasobów węglowodorów lub wykorzystanie aktywów na wielu etapach działalności poszukiwań i wydobycia) można stosować inną metodę amortyzacji, która będzie możliwie najbardziej wiarygodnie odzwierciedlać zużycie ekonomiczne.

Grupa tworzy rezerwy na koszty likwidacji odwiertów i infrastruktury wspierającej. Wartość rezerwy na przyszłe koszty likwidacji/rekultywacji jest ujmowana w pozycji rezerwy oraz jako część wartości początkowej składnika aktywów w momencie, gdy są one zdadne do użytkowania.

Wysokość utworzonych rezerw jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy w celu skorygowania ich do wysokości szacunków zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień. Zmiany rezerw wynikające z upływu czasu (z tytułu odniesienia dyskonta) powiększają wartość bilansową rezerwy i obciążają koszty finansowe w rachunku zysków i strat. Natomiast zmiany rezerw wynikające ze zmiany szacunku kosztów, zmiany stopy dyskontowej oraz zmiany terminu likwidacji/rekultywacji korygują wartość księgową rezerwy oraz wartość księgową składnika aktywów.

Grupa dokonuje weryfikacji aktywów w działalności poszukiwań i wydobycia pod kątem ewentualnej utraty wartości zarówno dla aktywów/złóż nieudokumentowanych jak i udokumentowanych.

Weryfikację pod kątem ewentualnej utraty wartości dla aktywów/złóż nieudokumentowanych i złóż udokumentowanych Grupa wykonuje dla aktywów zgrupowanych na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne, definiowanego jako złożo węglowodorów.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży są to aktywa spełniające jednocześnie następujące kryteria:

- kierownictwo odpowiedniego poziomu złożyło deklarację sprzedaży;
- aktywa są dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie;
- zainicjowano aktywne poszukiwanie potencjalnego nabywcy;
- transakcja sprzedaży jest wysoce prawdopodobna i można ją będzie rozliczyć w ciągu 12 miesięcy od podjęcia decyzji o zbyciu;
- cena sprzedaży jest racjonalna w stosunku do bieżącej wartości godziwej;
- prawdopodobieństwo wprowadzenia istotnych zmian do planu zbycia tych aktywów jest niewielkie.

W przypadku spełnienia kryteriów do uznawania aktywów trwałych jako przeznaczone do sprzedaży po dacie bilansowej, nie dokonuje się zmiany klasyfikacji składnika aktywów według stanu na koniec roku obrotowego poprzedzającego zdarzenie. Zmiana klasyfikacji zostaje odzwierciedlona w tym okresie sprawozdawczym, w którym kryteria kwalifikacji zostały spełnione.

Z chwilą przeznaczenia danego składnika aktywów do sprzedaży następuje zaprzestanie naliczania amortyzacji.

Aktywa przeznaczone do sprzedaży, z wyłączeniem m.in. aktywów finansowych oraz nieruchomości inwestycyjnych, wycenia się według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

W przypadku wzrostu w okresie późniejszym wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży ujmowany jest przychód, jednak w wysokości nie wyższej niż wcześniej ujęty odpis aktualizujący.

Nieruchomości inwestycyjne

Wartość początkowa nieruchomości inwestycyjnych ustalana jest w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia. Na cenę nabycia nieruchomości składa się cena zakupu powiększona o wszelkie koszty bezpośrednio związane z transakcją zakupu, takie jak: opłaty za obsługę prawną, podatek od zakupu nieruchomości i pozostałe koszty transakcji. Kosztem wytworzenia nieruchomości zbudowanej przez Grupę jest koszt ustalony na dzień zakończenia budowy i przystosowania do użytkowania, zgodnie z zasadami określonymi dla rzeczowych aktywów trwałych.

Po początkowym ujęciu, Grupa wycenia wszystkie nieruchomości inwestycyjne w wartości godziwej ustalonej na podstawie wyceny dokonanej przez niezależnego rzeczoznawcę. Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej wpływa na zysk lub stratę netto w okresie, w którym nastąpiła zmiana. Ustalając wartość godziwą nie uwzględnia się kosztów transakcji, które Grupa może ponieść w przypadku sprzedaży lub innej formy zbycia.

Nieruchomości inwestycyjne wykazuje się w sprawozdaniu finansowym sporządzanym na dzień bilansowy w wartości godziwej. Przez wartość godziwą rozumie się kwotę, za jaką dany składnik aktywów mógłby zostać wymieniony pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji.

W przypadku braku możliwości wiarygodnego ustalenia wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej Grupa wycenia nieruchomości inwestycyjne według ceny nabycia, zgodnie z zasadami wyceny dla rzeczowych aktywów trwałych.

Nieruchomość inwestycyjną wyksięguje się z ewidencji w momencie jej zbycia lub w przypadku trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści ekonomicznych.

Instrumenty finansowe

Instrument finansowy jest to każdy kontrakt, który skutkuje powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej jednostki i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej jednostki.

Grupa ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w swoim bilansie wtedy i tylko wtedy, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu.

Grupa ujmuje lub wyłącza standaryzowaną transakcję kupna lub sprzedaży składnika aktywów finansowych z bilansu na dzień zawarcia transakcji.

Grupa wyłącza składnik aktywów finansowych z bilansu wtedy i tylko wtedy, gdy:

- wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych albo
- przenosi składnik aktywów finansowych na inną jednostkę.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie wygasło, tzn. kiedy obowiązek określony w umowie został:

- wypłacony, lub
- umorzony, lub
- wygasł.

Wycena aktywów finansowych

W momencie początkowego ujęcia, Grupa wycenia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe według wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego niekwalifikowanych jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

W przypadku zawarcia kontraktów opcyjnych może wystąpić, na dzień początkowego ujęcia, różnica pomiędzy ceną transakcji a wartością instrumentu, jaka byłaby ustalona przy użyciu stosowanych w Grupie technik wyceny. W takim przypadku, Grupa, w momencie początkowego ujęcia, ujmuje składnik aktywów w cenie transakcji i na koniec okresu sprawozdawczego (miesiąca) ustala zysk lub stratę wynikającą jedynie ze zmiany czynników, które byłyby uwzględniane przy ustalaniu ceny transakcyjnej.

Dla potrzeb wyceny na dzień bilansowy, lub na inny moment po początkowym ujęciu, Grupa kwalifikuje aktywa finansowe do jednej z czterech kategorii:

- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności;
- pożyczki i należności;
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Niezależnie od cech i celu nabycia, Grupa, w momencie początkowego ujęcia, dokonuje klasyfikacji wybranych aktywów finansowych jako wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik aktywów finansowych klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu, gdy:

- został nabyty lub zaciągnięty głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie, lub
- jest częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków, lub
- jest instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi);
- został wyznaczony przez Grupę przy początkowym ujęciu jako wyceniany według wartości godziwej przez wynik finansowy, ponieważ prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których Grupa ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać je w posiadaniu do upływu terminu wymagalności.

Pożyczki udzielone i należności z tytułu dostaw i usług są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone przez Grupę jako dostępne do sprzedaży lub nie będące pożyczkami i należnościami, inwestycjami utrzymywanymi do upływu terminu wymagalności ani aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Wycena aktywów finansowych według wartości godziwej

Grupa wycenia aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym instrumenty pochodne będące aktywami oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży w wartości godziwej, nie dokonując pomniejszenia o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów.

Wartość godziwą aktywów finansowych ustala się:

- dla instrumentów notowanych na aktywnym rynku w oparciu o ostatnie notowania dostępne na dzień sprawozdawczy;
- dla instrumentów dłużnych nienotowanych na aktywnym rynku w oparciu o analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych;
- dla terminowych instrumentów pochodnych (forward) i kontraktów swap w oparciu o analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe (akcje i udziały) nieposiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona, Grupa wycenia według kosztu, tj. w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczane podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, kwalifikowanego jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmuje się bezpośrednio w przychodach lub kosztach.

Zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych zaliczonego do dostępnych do sprzedaży ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym poprzez zestawienie zmian w kapitale własnym, z wyjątkiem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych, które ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat. W przypadku dłużnych instrumentów finansowych, odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Wycena aktywów finansowych według zamortyzowanego kosztu

Grupa wycenia pożyczki i należności, w tym należności z tytułu dostaw i usług, oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Grupa stosuje uproszczone metody wyceny aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu jeżeli, nie powoduje to zniekształcenia informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym. Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, w odniesieniu do których Grupa stosuje uproszczenia, wyceniane są w momencie początkowego ujęcia i w okresie po początkowym ujęciu (w tym na dzień bilansowy) w kwocie wymagającej zapłaty.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Jeśli istnieją obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w zamortyzowanym koszcie, to Grupa ujmuje odpis aktualizujący w kwocie różnicy pomiędzy wartością bilansową danego składnika aktywów a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego.

Grupa stosuje uproszczone zasady ustalania utraty wartości w odniesieniu do należności handlowych – w szczególności dokonuje się odpisu z tytułu utraty wartości w kwocie równej wartości bilansowej, jeżeli termin płatności należności minął co najmniej 6 miesięcy przed dniem bilansowym. Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zmniejszyła się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się i ujmuje w rachunku zysków i strat jako przychody.

Jeśli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych

oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Tak ustalonych strat z tytułu utraty wartości nie poddaje się odwróceniu.

Jeśli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, to skumulowane straty powstałe na skutek ujemnej wyceny, ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale własnym, zgodnie z zasadami wyceny aktywów finansowych, wyksięguje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy, kwalifikowany jako dostępny do sprzedaży, nie podlega odwróceniu przez rachunek zysków i strat.

Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Długoterminowe aktywa finansowe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa finansowe zakwalifikowane do aktywów trwałych, których wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, kwalifikuje się jako aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i wykazuje w odrębnej pozycji bilansu. Sytuacja taka ma miejsce, gdy składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna. Klasyfikacja ta nie powoduje zmiany zasad wyceny na szczególne zasady określone w MSSF 5 dla aktywów przeznaczonych do sprzedaży. Długoterminowe aktywa finansowe przeznaczone do sprzedaży wycenia się nadal według ogólnych zasad określonych dla aktywów finansowych.

Wycena zobowiązań finansowych

Grupa wycenia zobowiązania finansowe zakwalifikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (obejmujące w szczególności instrumenty pochodne niestanowiące instrumentów zabezpieczających) na dzień bilansowy lub inny moment po początkowym ujęciu w wartości godziwej. Niezależnie od cech i celu nabycia Grupa, w momencie początkowego ujęcia, dokonuje klasyfikacji wybranych zobowiązań finansowych jako wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, gdy prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji. Wartość godziwa zaciągniętego zobowiązania ustalana jest na podstawie bieżącej ceny sprzedaży dla instrumentów notowanych na aktywnym rynku.

W przypadku braku aktywnego rynku wartość godziwą zobowiązań finansowych ustala się poprzez:

- wykorzystanie ostatnich transakcji rynkowych przeprowadzonych bezpośrednio pomiędzy dobrze poinformowanymi, zainteresowanymi stronami, lub
- odniesienie do bieżącej wartości godziwej innego instrumentu, który jest niemalże taki sam, lub
- analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Kredyty i pożyczki otrzymane oraz zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zobowiązaniami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku.

Umowy gwarancji finansowych, tj. umowy zobowiązujące Grupę (wystawcę) do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu niedokonania przez określonego dłużnika płatności w przypadającym terminie zgodnie z pierwotnymi lub zmienionymi warunkami instrumentu dłużnego, niezakwalifikowane jako zobowiązania wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, wycenia się w wyższej wartości:

- ustalonej zgodnie z zasadami wyceny rezerw,
- wartości początkowej pomniejszonej w odpowiednich przypadkach o skumulowane odpisy amortyzacyjne.

Wbudowane instrumenty pochodne

Jeżeli Grupa zawarła kontrakt stanowiący instrument łączny, którego składnikiem jest wbudowany instrument pochodny, to oddziela go od umowy zasadniczej i ujmuje jako samodzielny instrument pochodny, zgodnie z zasadami określonymi dla inwestycji wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, gdy spełnia wszystkie poniższe warunki:

- cechy ekonomiczne wbudowanego instrumentu pochodnego oraz ryzyko z nim związane nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwymi dla umowy zasadniczej;
- samodzielny instrument o takich samych warunkach umownych jak wbudowany instrument pochodny, spełniałby definicję instrumentu pochodnego oraz
- łączny instrument nie jest wyceniany w wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej nie są ujmowane w rachunku zysków i strat (tj. instrument pochodny, który jest wbudowany w składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, nie jest wydzielany).

Grupa dokonuje oceny konieczności oddzielenia wbudowanego instrumentu pochodnego od umowy zasadniczej i ujmowania go jako instrumentu pochodnego, gdy staje się po raz pierwszy stroną instrumentu łącznego. Ponowna ocena dokonywana jest jedynie w przypadku, gdy do umowy (instrumentu łącznego) wprowadzane są w terminie późniejszym zmiany w znaczący sposób modyfikujące przepływy pieniężne wymagane umową.

Instrument pochodny jest to instrument finansowy spełniający poniższe warunki:

- jego wartość zmienia się wraz ze zmianą określonej stopy procentowej, ceny instrumentu finansowego, ceny towaru, kursu walutowego, indeksu ceny lub stóp, ratingu kredytowego lub indeksu kredytowego czy też innej zmiennej, przy założeniu, że w przypadku zmiennej niefinansowej, zmienna ta nie jest specyficzna dla strony kontraktu;
- nie wymaga żadnej początkowej inwestycji netto lub wymaga początkowej inwestycji netto mniejszej niż dla innych rodzajów kontraktów, dla których oczekuje się podobnych reakcji na zmiany czynników rynkowych oraz
- jego rozliczenie nastąpi w przyszłości.

Rachunkowość zabezpieczeń

Instrumenty pochodne, wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające, od których oczekuje się, że ich wartość godziwa lub wynikające z nich przepływy pieniężne skompensują zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej, ujmuje się zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej lub zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jeżeli spełnione są jednocześnie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez Grupę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia;
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego;
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat;
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić;
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed ryzykiem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłyby wpływać na rachunek zysków i strat. Za uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie Grupa przyjmuje wiążące porozumienie dotyczące wymiany ustalonej ilości zasobów, po ustalonej cenie, w ustalonym terminie lub terminach.

W przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej, Grupa:

- ujmuje zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego w rachunku zysków i strat oraz
- koryguje wartość bilansową pozycji zabezpieczanej o zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka i ujmuje je w rachunku zysków i strat (również w odniesieniu do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, których skutki wyceny odnoszone są bezpośrednio na kapitał własny).

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej jeśli:

- instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany (zastąpienie jednego instrumentu zabezpieczającego drugim lub przedłużenie terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego nie uważa się za wygaśnięcie lub rozwiązanie, jeśli takie zastąpienie lub przedłużenie terminu stanowi część udokumentowanej strategii zabezpieczania przyjętej przez Grupę);
- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub
- Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją i które mogłyby wpływać na rachunek zysków i strat. Planowana transakcja jest to niewiążąca lecz przewidywana przyszła transakcja.

W przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych Grupa:

- część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje bezpośrednio w kapitale własnym poprzez zestawienie zmian w kapitale własnym, natomiast
- nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje w rachunku zysków i strat.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte bezpośrednio w kapitale własnym, przenosi się do rachunku zysków i strat w tym samym okresie albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na rachunek zysków i strat. Jednakże, jeśli Grupa oczekuje, że całość lub część strat ujętych bezpośrednio w kapitale własnym nie będzie odzyskana w jednym lub więcej przyszłych okresów, ujmuje w rachunku zysków i strat kwotę, co do której oczekuje się, że nie będzie odzyskana.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego stosuje się zabezpieczenie wartości godziwej. Grupa wyłącza związane z tym zyski lub straty, które były ujęte bezpośrednio w kapitale własnym i włącza je do początkowego kosztu nabycia lub do innej wartości bilansowej składnika aktywów lub zobowiązania.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jeżeli:

- instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany – w takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym, odnoszone bezpośrednio na kapitał własny, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu wystąpienia planowanej transakcji;
- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń – w takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym, odnoszone bezpośrednio na kapitał własny, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu wystąpienia planowanej transakcji;
- zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji, wobec tego wszystkie skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym, odnoszone bezpośrednio na kapitał własny, ujmuje się w rachunku zysków i strat.

W przypadku, gdy Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające, skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na kapitał własny, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu wystąpienia planowanej transakcji lub do momentu, kiedy zaprzestanie się oczekiwać jej realizacji.

Zapasy

Zapasy są to aktywa:

- przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej;
- będące w trakcie produkcji przeznaczonej na taką sprzedaż lub
- mające postać materiałów lub dostaw surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Na moment początkowego ujęcia materiały i towary są wyceniane w cenie nabycia.

Na dzień bilansowy materiały i towary są wyceniane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty przydatności ekonomicznej. Wartość netto możliwa do uzyskania jest to cena sprzedaży ustalona w toku zwykłej działalności gospodarczej pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Testy sprawdzające utratę wartości poszczególnych pozycji materiałów i towarów realizuje się na bieżąco w trakcie roku obrotowego. Przecenie do poziomu cen sprzedaży netto możliwych do uzyskania, podlegają zapasy materiałów i towarów, które utraciły swoje cechy użytkowe lub przydatność.

Rozchód materiałów i towarów ustalany jest według cen średnioważonych, zakupu lub nabycia.

Wyroby gotowe i zapasy półfabrykatów wycenia się na moment początkowego ujęcia według rzeczywistego kosztu wytworzenia. Przez koszty wytworzenia należy rozumieć koszty wsadu i koszty przerobu produktów przypadających na okres ich wytworzenia.

Do kosztów wytworzenia nie zalicza się:

- kosztów będących konsekwencją niewykorzystanych zdolności produkcyjnych i strat produkcyjnych;
- kosztów ogólnego zarządu, które nie są związane z doprowadzeniem zapasów do postaci i miejsca, w jakich się znajdują w momencie wyceny;
- kosztów magazynowania wyrobów gotowych i półproduktów, chyba że poniesienie tych kosztów jest niezbędne w procesie produkcji;
- kosztów sprzedaży.

Dla produktów gotowych koszt wytworzenia obejmuje alokację stałych i zmiennych pośrednich kosztów produkcji ustalonych dla normalnego poziomu produkcji.

Zapasy wyrobów gotowych i półfabrykatów na dzień bilansowy wycenia się według kosztów rzeczywistych wytworzenia, jednak nie wyższych od cen sprzedaży netto produktów.

Rozchody wyrobów wycenia się wg średnioważonego kosztu wytworzenia zarejestrowanego w danym okresie sprawozdawczym.

Należności

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności na dzień ich powstania są wykazywane w wartości bieżącej przewidywanej zapłaty i ujmowane w okresach późniejszych według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej oraz pomniejszane o odpisy aktualizujące należności wątpliwe.

Grupa stosuje uproszczone metody wyceny należności, jeżeli nie powoduje to zniekształcenia informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym, w szczególności w przypadku, gdy okres do momentu spłaty należności nie jest długi. Należności, w odniesieniu do których Grupa stosuje uproszczenia, wyceniane są w momencie początkowego ujęcia i w okresie po początkowym ujęciu (w tym na dzień bilansowy) w kwocie wymagającej zapłaty.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne obejmują gotówkę w kasie i na rachunkach bankowych. Ekwiwalenty środków pieniężnych są krótkoterminowymi inwestycjami o dużej płynności (o pierwotnym terminie zapadalności do trzech miesięcy), łatwo wymiernymi na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażonymi na nieznaczne ryzyko zmiany wartości. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, wykazane w rachunku przepływów pieniężnych, składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących, jeżeli stanowią integralną część zarządzania środkami pieniężnymi.

Kapitał własny

Kapitał własny ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki.

Kapitał zakładowy wykazywany jest według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej ze statutem Spółki oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, za wyjątkiem emisji sprzed 1996 roku, która została skorygowana przy zastosowaniu ogólnego indeksu cen zgodnie z MSR 29.

Zadeklarowane lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału zakładowego pomniejszają wartość kapitału własnego.

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki ceny emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej pomniejszonej o koszty tej emisji.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego zmniejszają kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji, a pozostała ich część prezentowana jest w zyskach zatrzymanych.

Zmiany wyceny wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie odnoszone są na pozycję kapitałów - kapitału z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń.

Kapitał własny powstały z zamiany dłużnych papierów wartościowych, zobowiązań i pożyczek na akcje wykazuje się w wartości nominalnej tych papierów wartościowych, zobowiązań i pożyczek, po uwzględnieniu niezamortyzowanego dyskonta lub premii, odsetek naliczonych i niezapłaconych do dnia zamiany, które nie będą wypłacone, niezrealizowanych różnic kursowych oraz skapitalizowanych kosztów emisji.

Zyski zatrzymane obejmują:

- kwoty powstałe z podziału zysku;
- przeniesienia kapitału z aktualizacji wyceny (na kapitał z aktualizacji wyceny odnosi się różnicę pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, aktywów dostępnych do sprzedaży, jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób);
- niepodzielony wynik z lat ubiegłych;
- wynik finansowy roku bieżącego;
- wypłacone zaliczki na poczet dywidendy oraz
- skutki błędów poprzednich okresów.

Pożyczki i kredyty

Pożyczki i kredyty bankowe są początkowo ujmowane w wartości godziwej otrzymanych wpływów, pomniejszonych o koszty transakcyjne. Następnie wyceniane są po zamortyzowanej cenie nabycia przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Różnica pomiędzy wpływami netto, a wartością wykupu jest wykazywana w kosztach lub przychodach finansowych w okresie wykorzystywania kredytu lub pożyczki.

Grupa stosuje uproszczone metody wyceny pożyczki lub kredytu, które zwykle wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, jeżeli nie powoduje to zniekształcenia informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym, w szczególności w przypadku, gdy okres do momentu uregulowania pożyczki lub kredytu nie jest długi. Pożyczki lub kredyty, w odniesieniu do których Grupa stosuje uproszczenia, wyceniane są w momencie początkowego ujęcia i w okresie po początkowym ujęciu (w tym na dzień bilansowy) w kwocie wymagającej zapłaty.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty pożyczek i kredytów, w tym różnice kursowe powstałe w wyniku zaciągnięcia pożyczek i kredytów w walucie obcej, zgodnie z podejściem wzorcowym MSR 23, ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczą.

Rezerwy

Rezerwy są zobowiązaniami, których kwota lub termin zapłaty są niepewne.

Grupa tworzy rezerwy w przypadku, gdy na Grupie ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność rozchodu zasobów stanowiących korzyści ekonomiczne oraz można wiarygodnie oszacować kwotę tego zobowiązania.

Rezerwy tworzy się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy.

Wysokość utworzonych rezerw jest weryfikowana na dzień bilansowy w celu skorygowania ich do wysokości szacunków zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień. Rozwiązanie rezerw następuje w przypadku, gdy przestało być prawdopodobne, że do wypełnienia obowiązku będzie konieczne wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Wykorzystanie rezerw następuje tylko zgodnie z przeznaczeniem, na które zostały pierwotnie utworzone.

W przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, wysokość rezerwy ustalana jest na poziomie bieżącej wartości spodziewanych przyszłych wydatków koniecznych do uregulowania zobowiązania. Zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane w ciężar kosztów finansowych w przypadku zastosowania metody polegającej na dyskontowaniu.

Rezerwy tworzy się m.in. z następujących tytułów (jeżeli spełnione są wyżej wymienione warunki ujmowania rezerw):

- ryzyko środowiskowe;
- restrukturyzacja;
- toczące się postępowania sądowe.

Nie tworzy się rezerw na przyszłe straty operacyjne.

Rezerwa środowiskowa

Grupa tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu kosztów rekultywacji skażonego środowiska gruntowo-wodnego lub eliminacji szkodliwych substancji w przypadku występowania prawnego lub praktycznego obowiązku wykonania tych czynności. Wysokość rezerwy na rekultywację podlega okresowej weryfikacji na podstawie oceny zanieczyszczenia obiektów dokonanych przez niezależnych ekspertów. Grupa na bieżąco dokonuje rekultywacji skażonych gruntów, co skutkuje zmniejszeniem rezerwy na rekultywację poprzez jej wykorzystanie.

Rezerwy na nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne i rentowe

Zgodnie z obowiązującymi systemami wynagradzania pracownicy mają prawo do nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i rentowych.

Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne (rentowe) są wypłacane jednorazowo w momencie przejścia na emeryturę (rentę). Wysokość odpraw emerytalnych, rentowych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika.

Nagrody jubileuszowe zalicza się do innych długoterminowych świadczeń pracowniczych, natomiast odprawy emerytalne i rentowe zalicza się do programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Rezerwę na zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i nagród jubileuszowych tworzy się w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

Wartość bieżąca tych zobowiązań na koniec każdego roku obrotowego jest obliczana przez niezależnego aktuarusza i przeszacowywana, jeżeli wystąpią istotne przesłanki mające wpływ na wysokość tego zobowiązania. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem m.in. rotacji zatrudnienia, planowanego wzrostu poziomu wynagrodzeń i dotyczą okresu do dnia kończącego rok obrotowy.

Skutki zmian wycen aktuarialnych ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za produkty/usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom.

Stopień niepewności w przypadku konieczności oszacowanie kwoty lub terminu zapłaty rozliczeń międzyokresowych biernych jest na ogół znacznie mniejszy niż w przypadku rezerw.

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów dotyczą m.in.:

- niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych;
- programu lojalnościowego;
- nagród i premii dla pracowników.

Zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Grupa stosuje uproszczone metody wyceny zobowiązań, w tym również zobowiązań finansowych, które zwykle wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, jeżeli nie powoduje to zniekształcenia informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym, w szczególności w przypadku, gdy okres do momentu uregulowania zobowiązania nie jest długi. Zobowiązania, w tym zobowiązania finansowe, w odniesieniu do których Grupa stosuje uproszczenia, wyceniane są w momencie początkowego ujęcia i w okresie po początkowym ujęciu (w tym na dzień bilansowy) w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe

Zobowiązania warunkowe nie są wykazywane w bilansie, jednak ujawnia się je w sprawozdaniu finansowym. Tego typu zobowiązania nie są ujawniane w sprawozdaniu finansowym, jeżeli prawdopodobieństwo wpływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne jest znikome.

Zobowiązania warunkowe nabyte w drodze połączenia jednostek gospodarczych ujmowane są w bilansie jako rezerwy na zobowiązania.

Warunkowy składnik aktywów jest możliwym składnikiem aktywów, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych oraz którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy.

Aktywa warunkowe nie są wykazywane w bilansie, jednakże ujawnia się je w sprawozdaniu finansowym, jeżeli wpływ korzyści ekonomicznych jest prawdopodobny.

Przychody

Przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów ujmuje się, jeżeli kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób, istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz wszystkie współmierne koszty można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ujmuje się, gdy znaczące ryzyko i korzyści związane z ich własnością zostało przekazane nabywcy. Przychody obejmują kwoty otrzymane i należne z tytułu dostarczonych nabywcom produktów i towarów, pomniejszone o rabaty handlowe oraz podatek od towarów i usług (VAT), podatek akcyzowy i opłatę paliwową. Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej. Przychody uzyskane z tytułu rozliczenia transakcji instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne korygują wartość przychodów ze sprzedaży.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Przychody i koszty dotyczące usług, których moment rozpoczęcia i zakończenia przypadają w różnych okresach sprawozdawczych, ujmują się na podstawie stopnia zaawansowania usługi, jeżeli można w wiarygodny sposób wycenić wynik z transakcji, tj. wtedy, gdy można ustalić łączną kwotę przychodów z umowy dotyczącej usługi oraz koszty usługi, istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne z umowy i stopień realizacji umowy może być określony w wiarygodny sposób. W przypadku, gdy nie ma możliwości spełnienia tych warunków, przychody ujmują się tylko do wysokości kosztów poniesionych do danego dnia, nie wyższych jednak od kosztów, które Grupa spodziewa się odzyskać.

Przychody z tytułu licencji i tantiem oraz znaku towarowego ujmują się stopniowo, odpowiednio do treści umowy. Opłaty ponoszone z góry, dotyczące umów zawartych przez Grupę w okresie bieżącym, są ujmowane jako przychody przyszłych okresów.

Przychody z tytułu franchisingu ujmują się odpowiednio do treści umowy, w sposób odzwierciedlający przyczynę obciążenia opłatami z tytułu franchisingu.

Przychody z tytułu dywidend ujmują się w momencie ustalenia praw akcjonariuszy/udziałowców do ich otrzymania.

Koszty

Grupa ujmuje koszty zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów oraz zasadą ostrożności.

Koszt wytworzenia sprzedanych produktów obejmuje koszty wytworzenia sprzedanych wyrobów i usług, w tym usług działalności pomocniczej.

Koszty sprzedaży obejmują koszty pośrednictwa w sprzedaży, koszty handlowe, koszty reklamy i promocji oraz koszty dystrybucji.

Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty związane z zarządzaniem i administrowaniem Grupą jako całością.

Segmenty działalności

Grupa przyjęła podstawowy układ sprawozdawczy według segmentów branżowych, co oznacza, że w przeważającym stopniu na ryzyko i stopy zwrotu Grupy wpływają różnice istniejące między towarami i produktami.

Grupa przyjęła jako uzupełniający układ sprawozdawczy segmenty geograficzne według kryterium rynków zbytu.

Działalność operacyjną Grupy podzielono na trzy główne segmenty branżowe:

- Segment Rafineryjny, który obejmuje przetwórstwo ropy naftowej oraz sprzedaż hurtową i detaliczną produktów rafineryjnych;
- Segment Petrochemiczny, który obejmuje produkcję i sprzedaż petrochemikaliów;
- Segment Chemiczny, który obejmuje produkcję i sprzedaż nawozów sztucznych i PCW.

W skład pozostałej działalności wchodzi m.in. działalność pomocnicza, transportowa oraz działalność serwisowo - konserwacyjna i budowlana.

Przychody segmentu są przychodami osiąganymi bądź to ze sprzedaży zewnętrznym klientom, bądź z transakcji z innymi segmentami, które są wykazywane w rachunku zysków i strat i dają się bezpośrednio przyporządkować do danego segmentu wraz z odpowiednią częścią przychodów, którą w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do tego segmentu.

Koszty segmentu są kosztami składającymi się z kosztów związanych ze sprzedażą zewnętrznym klientom oraz kosztów transakcji realizowanych z innymi segmentami, które wynikają z działalności operacyjnej danego segmentu i dają się bezpośrednio przyporządkować do tego segmentu wraz z odpowiednią częścią kosztów Grupy, które w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do danego segmentu. Do kosztów segmentu nie zalicza się:

- kosztów podatku dochodowego;
- odsetek, łącznie z odsetkami z tytułu zaliczek lub pożyczek uzyskanych od innych segmentów, chyba że działalność segmentu ma przede wszystkim charakter finansowy;
- strat na sprzedaży inwestycji lub strat poniesionych wskutek wygaśnięcia zadłużenia chyba, że działalność segmentu ma charakter przede wszystkim finansowy;
- ogólnych kosztów administracyjnych oraz innych kosztów powstających na poziomie Grupy jako całości, chyba że koszty te dotyczą działalności operacyjnej segmentu i można je w oparciu o racjonalne przesłanki bezpośrednio przyporządkować lub przypisać do segmentu.

Aktywa (pasywa) segmentu są aktywami (pasywami) operacyjnymi wykorzystywanymi przez segment w działalności operacyjnej, które dają się bezpośrednio przyporządkować do danego segmentu lub w oparciu o racjonalne

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

---

przesłanki przypisać do tego segmentu. W szczególności do aktywów i pasywów segmentu nie zalicza się aktywów (zobowiązań) związanych z podatkiem dochodowym.

Wynik segmentu jest ustalany na poziomie wyniku operacyjnego.

Przychody, wynik, aktywa i zobowiązania segmentów ustalane są przed dokonaniem wyłączeń transakcji pomiędzy segmentami, po eliminacji w ramach segmentu.

Ceny sprzedaży w transakcjach pomiędzy segmentami zbliżone są do cen rynkowych. Koszty operacyjne segmentu są odpowiednio alokowane do właściwego segmentu.

Pozostałe koszty, których nie można racjonalnie przyporządkować do segmentów, ujmowane są w pozycji nieprzypisanych kosztów całej Grupy, jako pozycja uzgodnieniowa pomiędzy sumarycznym zyskiem (stratą) w podziale na segmenty a wynikiem operacyjnym.

Działalność ubezpieczeniowa

Przychody z tytułu składki brutto obejmują kwoty należne w trakcie okresu sprawozdawczego z tytułu zawartych umów ubezpieczenia, bez względu na to czy kwoty takie odnoszą się w całości lub w części do następnych okresów sprawozdawczych. Przychody z tytułu składki brutto obejmują między innymi:

- składki zarachowane tytułem świadczonej w okresie sprawozdawczym ochrony ubezpieczeniowej, których faktyczne rozliczenie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych;
- dodatkowe składki w przypadku płatności półrocznych, kwartalnych lub miesięcznych oraz dodatkowych płatności ze strony posiadaczy polis na wydatki poniesione przez zakład ubezpieczeń.

Składki wykazuje się łącznie z wszystkimi dodatkami i uzupełnieniami za okresy zaległe, po potrąceniu storn, zwrotów, opustów, wszelkich zniżek i bonifikat oraz podatków i innych obciążeń parafiskalnych.

Udział reasekuratorów w składce przypisanej obejmuje składki reasekuracyjne zapłacone lub przypadające do zapłaty należne reasekuratorowi w okresie sprawozdawczym na podstawie umów reasekuracji biernej proporcjonalnej i nieproporcjonalnej, zawartych przez zakład ubezpieczeń.

Zmiana stanu rezerw składek obejmuje różnice pomiędzy stanem rezerwy składek na koniec okresu sprawozdawczego a stanem na początek okresu w ujęciu brutto, wynikające z ubezpieczeń bezpośrednich. W pozycji tej ujmuje się zmianę stanu rezerw ujętych w pozycji rezerwy ubezpieczeniowe – rezerwa składki w pasywach bilansu.

Odszkodowania wypłacone obejmują wszelkie wypłaty i obciążenia dokonywane w okresie sprawozdawczym z tytułu odszkodowań i świadczeń za szkody powstałe w okresie sprawozdawczym i w okresach ubiegłych, łącznie z wszelkimi bezpośrednimi i pośrednimi, zewnętrznymi i wewnętrznymi kosztami likwidacji szkód i windykacji regresów, pomniejszone o otrzymane zwroty, regresy i wszelkie odzyski, w tym również odzyski ze sprzedaży pozostałości po szkodach. Koszty likwidacji szkód i windykacji regresów obejmują również koszty postępowania spornego. Jednocześnie, wartość otrzymanych regresów i odzysków pomniejsza wartość odszkodowań wypłaconych.

Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych obejmuje odszkodowania i świadczenia wypłacone w okresie sprawozdawczym, przypadające na udział reasekuratorów w ramach reasekuracji biernej.

Zmiana stanu rezerw na odszkodowania i rezerwy IBNR (ang. Incurred But Not Reported), tzn. szkody zaszłe, a nie zgłoszone, obejmuje różnice pomiędzy stanem rezerwy na szkody na koniec okresu sprawozdawczego a stanem na początek okresu w ujęciu brutto, wynikające ze szkód zgłoszonych, jak i szkód zaszłych a nie zgłoszonych na dzień bilansowy. W pozycji tej ujmuje się zmianę stanu rezerw ujętych w pozycji rezerwy ubezpieczeniowe – rezerwa szkodowa w pasywach bilansu.

Rezerwy ubezpieczeniowe obejmują rezerwę składki, w tym rezerwę na pokrycie ryzyk niewygasłych oraz rezerwę na niewypłacone szkody.

Rezerwę składek tworzy się indywidualnie dla każdej umowy ubezpieczenia, jako składkę przypisaną przypadającą na następne okresy sprawozdawcze, proporcjonalnie do okresu, na jaki składka została przypisana, przy czym w przypadku umów ubezpieczenia, których ryzyko nie jest rozłożone równomiernie w okresie trwania ubezpieczenia, rezerwę tworzy się proporcjonalnie do przewidywanego ryzyka w następnych okresach sprawozdawczych.

Rezerwę na pokrycie ryzyk niewygasłych tworzy się, jeśli wynika to z zawartych umów ubezpieczenia, jako uzupełnienie rezerwy składek. Powyższą rezerwę przeznacza się na pokrycie przyszłych szkód, świadczeń i kosztów wynikających z zawartych umów ubezpieczenia. Rezerwa stanowi różnicę pomiędzy przewidywaną wartością przyszłych odszkodowań, świadczeń i kosztów a sumą wielkości rezerwy składek oraz ewentualnych, przewidywanych przyszłych składek, zgodnie z już zawartymi umowami ubezpieczenia.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Rezerwę na niewypłacone odszkodowania i świadczenia tworzy się w wysokości odpowiadającej ustalonej lub przewidywanej ostatecznej wartości przyszłych wypłat odszkodowań i świadczeń związanych z zaistniałymi do dnia, na który ustala się rezerwę, szkodami, powiększoną o koszty likwidacji szkód. W szczególności dotyczy to szkód, które:

- zostały zgłoszone do dnia, na który tworzona jest rezerwa i dla których została ustalona wysokość odszkodowania i świadczenia bądź, gdy posiadane informacje pozwalają na ocenę wysokości odszkodowań;
- zostały zgłoszone do dnia, na który tworzona jest rezerwa, a posiadane informacje nie pozwalają na ocenę wysokości odszkodowań i świadczeń;
- zaistniały lecz nie zostały zgłoszone do dnia, na który tworzona jest rezerwa.

Przy ustalaniu wartości rezerwy IBNR uwzględnia się dotychczasowy przebieg procesu likwidacji szkód w danej grupie ubezpieczeń.

Udział reasekuratora w rezerwach ubezpieczeniowych ustala się zgodnie z uregulowaniami umów reasekuracyjnych. Rezerwy ubezpieczeniowe ustala aktuariusz. Szczegółowe zasady ustalania rezerw ubezpieczeniowych określają odrębne regulacje.

Koszty akwizycji w części przypadającej na przyszłe okresy sprawozdawcze ujmuje się w aktywach i rozlicza metodą liniową w okresie trwania ubezpieczenia.

Lokaty ubezpieczeniowe ujmuje się i wycenia zgodnie z zasadami przewidzianymi dla instrumentów finansowych.

Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są wyceniane i ujmowane według wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji przychodowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować.

Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana jako przychód przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów okresowych, odpisywana w przychody przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

Podatek dochodowy

Podatek dochodowy stanowi obciążenie wyniku finansowego brutto i obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Bieżący podatek dochodowy jest to kwota ustalona na podstawie przepisów podatkowych, która jest naliczona od dochodu do opodatkowania za dany okres.

Bieżący podatek dochodowy ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony. Jeśli kwota dotychczas zapłacona z tytułu bieżącego podatku dochodowego przekracza kwotę do zapłaty, to nadwyżkę ujmuje się jako należność.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w związku z występowaniem ujemnych różnic przejściowych, nierozliczonych strat podatkowych oraz niewykorzystanych ulg podatkowych.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych.

Ujemne różnice przejściowe powodują powstanie kwot pomniejszających podstawę opodatkowania w przyszłych okresach, gdy wartość bilansowa składnika aktywów zostanie zrealizowana lub składnika pasywów rozliczona. Ujemne różnice przejściowe powstają, gdy wartość bilansowa składnika aktywów jest niższa niż jego wartość podatkowa albo wartość bilansowa składnika zobowiązań jest wyższa niż jego wartość podatkowa. Ujemne różnice przejściowe mogą również powstawać w związku z pozycjami nieujętych w księgach jako aktywa lub zobowiązania. Wartość podatkową ustala się odpowiednio do przewidywanego sposobu wykorzystania aktywów lub rozliczenia zobowiązań.

Dodatnie różnice przejściowe powodują powstanie kwot zwiększających podstawę opodatkowania w przyszłych okresach, gdy wartość bilansowa składnika aktywów zostanie zrealizowana lub składnika pasywów rozliczona. Dodatnie różnice przejściowe powstają, gdy wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość podatkowa albo wartość bilansowa składnika zobowiązań jest niższa niż jego wartość podatkowa. Dodatnie różnice przejściowe mogą również powstawać w związku z pozycjami nieujętych w księgach jako aktywa lub zobowiązania. Wartość podatkową ustala się odpowiednio do przewidywanego sposobu wykorzystania aktywów lub rozliczenia zobowiązań.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Nie ujmuje się aktywów ani rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego od różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań wskutek transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych oraz nie wpływa w momencie przeprowadzania transakcji na wynik finansowy brutto ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową). Nie ujmuje się rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego od wartości firmy, której amortyzacja nie stanowi kosztu uzyskania przychodu.

Wysokość aktywów i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się na każdy dzień sprawozdawczy przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego, posługując się w tym celu stawkami wynikającymi z ogłoszonych aktów prawnych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych (analiza pod kątem utraty wartości aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na każdy dzień sprawozdawczy).

Aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku nie podlegają dyskontowaniu.

Aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące operacji rozliczanych bezpośrednio z kapitałem własnym odnosi się również na kapitał własny.

Aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego traktowane są w całości jako długoterminowe.

Aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie w bilansie, jeżeli istnieje możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensat ujmowanych kwot. Zakłada się, że tytuł prawny istnieje, jeżeli ujmowane kwoty dotyczą tego samego podatnika (w tym podatkowej grupy kapitałowej), za wyjątkiem kwot dotyczących pozycji opodatkowanych ryczałtem lub w inny podobny sposób, jeżeli przepisy podatkowe nie przewidują możliwości ich potrącenia od podatku ustalonego na zasadach ogólnych.

Zysk na jedną akcję

Zysk na jedną akcję jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przysługującego akcjonariuszom akcji zwykłych przez średnią ważoną ilość akcji występujących w danym okresie.

Rozwodniony zysk na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto za dany okres skorygowanego o zmiany zysku wynikające z zamiany potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe przez skorygowaną średnią ważoną liczbę akcji zwykłych.

Transakcje w walucie obcej

Transakcję w walucie obcej początkowo ujmuje się w walucie funkcjonalnej, stosując do przeliczenia kwoty wyrażonej w walucie obcej natychmiastowy kurs wymiany waluty funkcjonalnej na walutę obcą obowiązujący na dzień zawarcia transakcji.

Walutą funkcjonalną Grupy jest złoty polski.

Na każdy dzień bilansowy:

- pozycje pieniężne w walucie obcej obejmujące posiadane przez Grupę waluty oraz należności i zobowiązania przypadające do otrzymania lub zapłaty, w ustalonej lub możliwej do ustalenia liczbie jednostek waluty, przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia, tj. kursu wymiany natychmiastowego wykonania na dzień bilansowy;
- pozycje niepieniężne wyceniane według historycznej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia wyrażonych w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

Różnice kursowe powstające z tytułu rozliczania pozycji pieniężnych lub z tytułu przeliczania pozycji pieniężnych po kursach innych niż te, po których zostały one przeliczone w momencie ich początkowego ujęcia w danym okresie lub w poprzednich sprawozdaniach finansowych, Grupa ujmuje w wyniku finansowym okresu, w którym powstają, z wyjątkiem pozycji pieniężnych stanowiących zabezpieczenie ryzyka walutowego, ujmowanych zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Różnice kursowe ujmowane są w rachunku zysków i strat w kwocie netto.

Sprawozdania finansowe jednostek zagranicznych dla celów konsolidacji przeliczane są na walutę polską w następujący sposób:

- aktywa i pasywa każdego prezentowanego bilansu, po kursie zamknięcia na dany dzień bilansowy;
- odpowiednie pozycje rachunku zysków i strat po kursach wymiany na dzień zawarcia transakcji. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym jako odrębny składnik.

Szacunki i założenia Zarządu

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od zarządu dokonania profesjonalnych osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz różnych innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę profesjonalnego osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł.

W istotnych kwestiach Zarząd dokonując szacunku opiera się na opiniach niezależnych ekspertów. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujmowana w okresie, w którym zostały one dokonane, jeżeli dotyczy to wyłącznie tego okresu lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeżeli zmiany dotyczą zarówno okresu bieżącego jak i okresów przyszłych.

Zmiany zasad, zmiany szacunków, błędy lat poprzednich

Zmianę zasad (polityki) rachunkowości dokonuje się w przypadku:

- zmiany przepisów prawnych dotyczących rachunkowości;
- gdy doprowadzi to do tego, iż zawarte w sprawozdaniu finansowym informacje o wpływie transakcji, innych zdarzeń i warunków na sytuację finansową, wynik finansowy czy też przepływy pieniężne, będą bardziej przydatne i wiarygodne.

W przypadku dokonania zmian zasad (polityki) rachunkowości zakłada się, że nowe zasady (polityka) rachunkowości były stosowane od zawsze. Korekty z tym związane wykazuje się jako korekty kapitału własnego - w pozycji zyski zatrzymane. Dla zapewnienia porównywalności danych należy dokonać odpowiednich zmian sprawozdań finansowych (danych porównywalnych) za lata poprzednie w taki sposób, aby sprawozdania te również uwzględniały dokonane zmiany zasad (polityki) rachunkowości.

Pozycje sprawozdania finansowego ustalone na podstawie szacunku podlegają weryfikacji w sytuacji, gdy zmienia się okoliczności będące podstawą dokonanych szacunków lub w wyniku pozyskania nowych informacji, postępującego rozwoju wypadków czy zdobycia większego doświadczenia.

Korekty spowodowane usunięciem istotnych błędów poprzednich okresów odnosi się na kapitał własny - w pozycji zyski zatrzymane. Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego należy przyjąć założenie, że błąd został skorygowany już w okresie, w którym został popełniony. Oznacza to, że kwota korekty odnoszącej się do poprzedniego okresu sprawozdawczego powinna być uwzględniona w rachunku zysków i strat tego okresu.

Rachunek przepływów pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się ze środków pieniężnych i ich ekwiwalentów pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących, jeżeli stanowią integralną część zarządzania środkami pieniężnymi.

Otrzymane dywidendy wykazuje się w przepływach pieniężnych z działalności inwestycyjnej.

Wypłacone dywidendy wykazuje się w przepływach pieniężnych z działalności finansowej.

Zapłacone odsetki z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych oraz leasingu finansowego wykazuje się w przepływach z działalności finansowej. Pozostałe zapłacone odsetki wykazuje się w przepływach z działalności operacyjnej.

Otrzymane odsetki z tytułu leasingu finansowego, udzielonych pożyczek oraz krótkoterminowych papierów wartościowych wykazuje się w przepływach z działalności inwestycyjnej. Pozostałe otrzymane odsetki wykazuje się w przepływach z działalności operacyjnej.

Przepływy pieniężne z tytułu podatku dochodowego zalicza się do działalności operacyjnej.

Połączenia jednostek gospodarczych

Połączenia jednostek gospodarczych rozlicza się metodą nabycia. Zastosowanie tej metody polega na wykonaniu następujących czynności:

- identyfikacji jednostki przejmującej;
- wycenienie kosztu połączenia jednostek;

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

- przypisaniu, na dzień przyjęcia, kosztu połączenia jednostek gospodarczych przejmowanym aktywom oraz brany na siebie zobowiązaniom i zobowiązaniom warunkowym.

Wartość godziwą aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych dla potrzeb przypisywania kosztu połączenia jednostek gospodarczych ustala się zgodnie z zasadami określonymi w załączniku B do MSSF 3.

Różnicę między ceną nabycia a wartością godziwą aktywów netto ujmuje się jako wartość firmy.

Nadwyżkę wartości godziwej identyfikowalnych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych nad ceną nabycia ujmuje się jako pozostały przychód operacyjny okresu.

Wartość firmy

Wartość firmy na dzień połączenia wycenia się według jej ceny nabycia, stanowiącej nadwyżkę kosztu połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych ustalonych na dzień przejęcia (wszystkie istotne dni wymiany w przypadku przejęć będących wynikiem kilku następujących po sobie transakcji).

Wartość firmy podlega przypisaniu do ośrodków (grup ośrodków) wypracowujących środki pieniężne na dzień połączenia jednostek gospodarczych.

Wartość firmy poddawana jest testowi na utratę wartości przed końcem okresu sprawozdawczego, w którym nastąpiło połączenie, a następnie w każdym kolejnym rocznym okresie sprawozdawczym. W przypadku wystąpienia przesłanek wskazujących na utratę wartości, test na utratę wartości przeprowadza się przed końcem każdego okresu sprawozdawczego, w którym wystąpiły takie przesłanki.

Wartość firmy wycenia się na dzień sprawozdawczy według ceny nabycia pomniejszonej o łączne dotychczasowe odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości oraz zmniejszenia z tytułu zbycia części udziałów, do których była ona uprzednio przypisana. Odpisy aktualizujące do wysokości przypisanej do danego ośrodka (grupy ośrodków) wypracowującego środki pieniężne wartości firmy nie podlegają odwróceniu.

Nadwyżka wartości godziwej identyfikowalnych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych nad ceną nabycia

Jeżeli udział jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych przewyższa koszt połączenia jednostek gospodarczych, jednostka przejmująca ponownie ocenia identyfikację i wycenę możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej oraz wycenę kosztu połączenia, a następnie ujmuje w rachunku zysków i strat okresu, w którym nastąpiło połączenie ewentualną nadwyżkę pozostałą po dokonaniu ponownej oceny.

Wpływ nowych Standardów i interpretacji na sprawozdanie finansowe Grupy

Na dzień 31 grudnia 2007 roku zostały opublikowane nowe standardy, zmiany i interpretacje do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, dotyczące:

- IFRIC 11 – „Wydanie akcji w ramach grupy i transakcje w nabytych akcjach własnych” – data wejścia w życie 1 marca 2007 roku (dla rocznych okresów rozpoczynających się w tym dniu i później);
- IFRIC 12 – „Umowy usług koncesjonowanych” – data wejścia w życie 1 stycznia 2008 roku;
- IFRIC 13 – „Programy lojalnościowe” – data wejścia w życie 1 lipca 2008 roku;
- IFRIC 14 – „Ograniczenia w rozpoznawaniu aktywów programów określonych świadczeń pracowniczych, wymogi minimalnego finansowania i ich interakcje” – data wejścia w życie 1 lipca 2008 roku;
- MSSF 2 – „Płatności w formie akcji” – data wejścia w życie 1 stycznia 2009 roku;
- MSSF 3 – „Połączenie jednostek gospodarczych” – data wejścia w życie 1 lipca 2009;
- MSSF 8 – „Segmenty operacyjne” – data wejścia w życie 1 stycznia 2009 roku;
- MSR 1 – „Prezentacja sprawozdań finansowych” – data wejścia w życie 1 stycznia 2009;
- MSR 23 – „Koszty finansowania zewnętrznego” – data wejścia w życie 1 stycznia 2009 roku;
- MSR 27 – „Skonsolidowane i Jednostkowe Sprawozdania Finansowe” – data wejścia w życie 1 lipca 2009;
- MSR 32 – „Instrumenty finansowe: Prezentacja” – data wejścia w życie 1 stycznia 2009.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku wszystkie wyżej wymienione standardy i interpretacje oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską.

Grupa dokonała oceny skutków zastosowania tych interpretacji i zmian standardów i zidentyfikowała, że zmiany w MSR 23 mogą w największym stopniu wpłynąć na sprawozdanie finansowe. Ze względu na brak rozpoznawania kosztów finansowania zewnętrznego w rachunku zysków i strat zmiany spowodują spadek kosztów finansowych z jednoczesnym wzrostem kosztów związanych z amortyzacją majątku trwałego poczynawszy od chwili oddania

inwestycji do użytkowania. Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu składnika aktywów będą aktywowane jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika a następnie amortyzowane zgodnie z ekonomicznym okresem użytkowania składnika aktywów. Z uwagi na fakt, że w niektórych przypadkach trudno określić związek między pożyczką lub kredytem a konkretnym składnikiem aktywów spółki z Grupy Kapitałowej w chwili obecnej przeprowadzają analizę finansowania zewnętrznego w celu zachowania współmierności zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz prowadzonych inwestycji. Począwszy od stycznia 2009 roku Grupa wprowadzi prospektywnie zmiany w polityce rachunkowości dotyczące finansowania zewnętrznego, zgodnie z nowelizacją MSR 23 dotychczas stosowane rozwiązanie nie będzie możliwe.

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa rozpoznała w rachunku zysków i strat efekt finansowania zewnętrznego w wysokości (20 923) tysiące złotych w 2007 roku i odpowiednio (221 730) tysięcy złotych w 2006 roku, wynikający z nadwyżki ujemnych różnic kursowych i kosztów odsetek.

Według wstępnej oceny pozostałe zmiany w wymienionych standardach nie będą miały znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

b) Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje dane PKN ORLEN S.A., dane kontrolowanych przezeń jednostek zależnych oraz jednostek współkontrolowanych (wspólnych przedsięwzięć), sporządzane na ten sam dzień sprawozdawczy, co jednostkowe sprawozdanie finansowe PKN ORLEN S.A. i przy zastosowaniu tych samych zasad rachunkowości w odniesieniu do podobnych transakcji oraz innych zdarzeń następujących w zbliżonych okolicznościach. Dane jednostek zależnych i jednostek współkontrolowanych (wspólnych przedsięwzięć), które łącznie nie wpływają istotnie na sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej mogą nie podlegać konsolidacji; w takim przypadku udziały w tych jednostkach wyceniane są metodą praw własności.

Jednostki zależne

Jednostki zależne są to jednostki, nad którymi Grupa sprawuje kontrolę. Przyjmuje się, że Grupa sprawuje kontrolę nad jednostką, jeżeli posiada zdolność do kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki w taki sposób, aby czerpać korzyści z jej działalności. W szczególności warunek ten jest spełniony, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio więcej niż 50% praw głosu w danej jednostce gospodarczej, które nie są w żaden istotny sposób umownie lub faktycznie ograniczone, a kierowanie polityką finansową i operacyjną jednostki jest faktycznie sprawowane.

Jednostki zależne (z wyłączeniem jednostek przeznaczonych do sprzedaży) podlegają konsolidacji metodą pełną. Metoda ta polega na sumowaniu wszystkich pozycji aktywów, pasywów, przychodów i kosztów sprawozdań jednostki dominującej i jednostek zależnych, a następnie zastosowaniu odpowiednich procedur konsolidacyjnych.

Inwestycje w jednostkach współkontrolowanych

Udziały we wspólnych przedsięwzięciach to inwestycje gdzie Grupa sprawuje współkontrolę. Przyjmuje się, że Grupa sprawuje współkontrolę, gdy strategiczne decyzje finansowe i operacyjne wymagają jednomyślnej zgody stron współkontrolujących. Inwestycje w jednostkach współkontrolowanych konsolidowane są metodą proporcjonalną. Metoda ta polega na ujmowaniu proporcjonalnego udziału w aktywach, pasywach, przychodach i kosztach jednostki współkontrolowanej, które są indywidualnie sumowane z podobnymi pozycjami w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym z zastosowaniem odpowiednich procedur konsolidacyjnych.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych (jednostkach, na które spółka wywiera znaczący wpływ, ale nie sprawuje nad nimi kontroli ani współkontroli) ujmowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności, na podstawie danych finansowych pochodzących ze sprawozdań finansowych tych jednostek, sporządzonych na ten sam dzień sprawozdawczy, co jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki dominującej i przy zastosowaniu tych samych zasad rachunkowości w odniesieniu do podobnych transakcji oraz innych zdarzeń następujących w zbliżonych okolicznościach. Po zastosowaniu metody praw własności inwestycja podlega ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości.

Przyjmuje się, że Grupa wywiera znaczący wpływ na jednostkę, jeżeli posiada zdolność do uczestniczenia w podejmowaniu decyzji w sprawach polityki finansowej i operacyjnej jednostki. W szczególności warunek ten jest spełniony, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio więcej niż 20%, a nie więcej niż 50% praw głosu w danej jednostce gospodarczej, a uczestniczenie w podejmowaniu decyzji w sprawach polityki finansowej i operacyjnej jednostki nie jest umownie ani faktycznie ograniczone oraz jest faktycznie sprawowane.

Procedury konsolidacyjne

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządza się przy zastosowaniu metod konsolidacji pełnej i proporcjonalnej. Do wyceny udziałów stosuje się metodę praw własności.

W celu sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego stosuje się następujące procedury konsolidacyjne:

- wyłączenie wartości bilansowej inwestycji jednostki dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz tej części kapitału własnego, która odpowiada udziałowi jednostki dominującej;
- określenie udziału mniejszości w zysku lub stracie netto konsolidowanych jednostek zależnych za dany okres sprawozdawczy;
- określenie i zaprezentowanie oddzielnie od kapitału własnego jednostki dominującej udziału mniejszości w aktywach netto konsolidowanych jednostek zależnych;
- wyłączenie salda rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy Kapitałowej;
- wyłączenie wszelkich niezrealizowanych zysków lub strat powstałych na transakcjach w obrębie Grupy Kapitałowej;
- wyłączenie przychodów oraz kosztów związanych z transakcjami wewnątrz Grupy.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest to sprawozdanie Grupy Kapitałowej sporządzone w taki sposób, jakby było ono sprawozdaniem pojedynczej jednostki.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

5. Rzeczowe aktywa trwałe

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Grunty	758 324	773 450
Budynki i budowle	8 905 383	8 839 615
Urządzenia techniczne i maszyny	11 829 724	13 629 257
Środki transportu i pozostałe	857 673	875 065
Środki trwałe w budowie	2 482 821	1 082 294
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	24 833 925	25 199 681

Zmiany rzeczowych aktywów trwałych według grup rodzajowych:

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne	Środki transportu i pozostałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość księgowa brutto						
1 stycznia 2007	837 976	12 408 079	21 625 445	1 585 247	1 131 323	37 588 070
Zwiększenia	13 244	80 611	128 240	188 490	3 423 019	3 833 604
Reklasyfikacje *	32 305	809 957	817 987	110 080	(1 841 411)	(71 082)
Zmniejszenia	(35 079)	(154 449)	(214 454)	(168 595)	(16 029)	(588 606)
Różnice kursowe wynikające z przeliczenia Grupy Unipetrol, Grupy Możejki i Orlen Deutschland AG	(26 523)	(220 011)	(1 249 035)	(49 458)	(171 777)	(1 716 804)
31 grudnia 2007	821 923	12 924 187	21 108 183	1 665 764	2 525 125	39 045 182
1 stycznia 2006	792 255	11 273 174	15 600 629	1 256 077	1 051 702	29 973 837
Zwiększenia	1 384	100 752	154 890	103 400	1 818 520	2 178 946
Reklasyfikacje **	38 057	890 534	831 858	161 943	(2 018 750)	(96 358)
Zmniejszenia	(16 277)	(673 199)	(1 580 885)	(156 947)	(60 492)	(2 487 800)
Zwiększenia z tytułu nabycia Grupy Możejki	6 700	673 012	6 260 954	203 627	330 615	7 474 908
Różnice kursowe wynikające z przeliczenia Grupy Unipetrol i Orlen Deutschland AG	15 857	143 806	357 999	17 147	9 728	544 537
31 grudnia 2006	837 976	12 408 079	21 625 445	1 585 247	1 131 323	37 588 070
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące						
1 stycznia 2007	64 526	3 568 464	7 996 188	710 182	49 029	12 388 389
Amortyzacja	618	565 108	1 595 653	184 317	-	2 345 696
Inne zwiększenia	1	9 356	4 501	37 941	-	51 799
Odpisy aktualizujące	(636)	3 090	4 445	8 880	(6 228)	9 551
Zmniejszenia umorzenia z tytułu likwidacji i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i pozostałe zmniejszenia	(55)	(91 177)	(168 786)	(121 536)	-	(381 554)
Różnice kursowe wynikające z przeliczenia Grupy Unipetrol, Grupy Możejki i Orlen Deutschland AG ***	(855)	(36 037)	(153 542)	(11 693)	(497)	(202 624)
31 grudnia 2007	63 599	4 018 804	9 278 459	808 091	42 304	14 211 257
1 stycznia 2006	65 756	3 205 656	7 484 578	656 029	51 064	11 463 083
Amortyzacja	716	572 156	1 317 523	144 430	-	2 034 825
Inne zwiększenia	411	6 592	42 020	25 878	-	74 901
Odpisy aktualizujące	(3 421)	(89 837)	(215 372)	(1 543)	(2 523)	(312 696)
Zmniejszenia umorzenia z tytułu likwidacji i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i pozostałe zmniejszenia	(23)	(179 548)	(819 805)	(123 802)	-	(1 123 178)
Różnice kursowe wynikające z przeliczenia Grupy Unipetrol i Orlen Deutschland AG	1 087	53 445	187 244	9 190	488	251 454
31 grudnia 2006	64 526	3 568 464	7 996 188	710 182	49 029	12 388 389
Wartość księgowa netto						
1 stycznia 2007	773 450	8 839 615	13 629 257	875 065	1 082 294	25 199 681
31 grudnia 2007	758 324	8 905 383	11 829 724	857 673	2 482 821	24 833 925
1 stycznia 2006	726 499	8 067 518	8 116 051	600 048	1 000 638	18 510 754
31 grudnia 2006	773 450	8 839 615	13 629 257	875 065	1 082 294	25 199 681

* przeniesienia ze środków trwałych w budowie na poszczególne grupy rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 1 770 035 tysięcy złotych, wartości niematerialne w wysokości 67 752 tysięcy złotych i prawo wieczystego użytkowania gruntów w wysokości 3 624 tysięcy złotych

** przeniesienia ze środków trwałych w budowie na poszczególne grupy rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 1 956 133 tysięcy złotych, wartości niematerialne w wysokości 46 812 tysięcy złotych i prawo wieczystego użytkowania gruntów w wysokości 15 805 tysięcy złotych

*** w tym różnice kursowe wynikające z odpisów aktualizujących w wysokości (12 980) tysięcy złotych

Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe na dzień 31 grudnia 2007 i 31 grudnia 2006 roku wynosiły odpowiednio 568 366 tysięcy złotych i 571 795 tysięcy złotych.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku Grupa zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości dokonała weryfikacji przyjętych wcześniej okresów użytkowania rzeczowych aktywów trwałych. Gdyby w 2007 roku zastosowano ubiegłoroczne okresy użytkowania amortyzacja byłaby większa o 58 291 tysiące złotych.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Wartość brutto w pełni zamortyzowanych rzeczowych aktywów trwałych będących nadal w użytkowaniu wynosi 1 927 622 tysiące złotych na dzień 31 grudnia 2007 roku i 1 749 347 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2006 roku.

Odpisy aktualizujące wykazane w ruchu rzeczowego majątku trwałego stanowią różnicę między wartością księgową netto aktywów a ich wartością odzyskiwalną. Odpisy aktualizujące wartość majątku trwałego powiększają koszty operacyjne.

Składniki rzeczowego majątku trwałego o wartości bilansowej 1 124 988 tysięcy złotych stanowiły zabezpieczenie zobowiązań Grupy z tytułu zaciągniętych kredytów na dzień 31 grudnia 2007 roku i 1 263 602 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2006 roku.

6. Inwestycje w nieruchomości

W 2007 i 2006 roku wystąpiły następujące zmiany w inwestycjach w nieruchomości:

	2007	2006
Inwestycje w nieruchomości na początek okresu	34 925	11 557
Przeklasyfikowanie z rzeczowych aktywów trwałych	33 153	20 943
Zwiększenie z tytułu nowokonsolidowanych spółek	-	4 331
Zakup	1 244	-
Przeklasyfikowanie na rzeczowe aktywa trwałe	-	(1 445)
Korekta wyceny do wartości godziwej	189	(357)
Różnice kursowe	(677)	-
Pozostałe	242	(104)
	-----	-----
Inwestycje w nieruchomości na koniec okresu	69 076	34 925
	=====	=====

Składnikami inwestycji w nieruchomości Grupy są: budynki socjalno-biurowe, częściowo przeznaczone pod wynajem, o wartości bilansowej 69 076 tysiące złotych na dzień 31 grudnia 2007 roku i 34 925 tysięcy złotych na 31 grudnia 2006 roku.

W 2007 roku i w 2006 roku Grupa uzyskała przychody z czynszów dotyczących nieruchomości inwestycyjnych w wysokości 7 114 tysięcy złotych i odpowiednio 3 333 tysiące złotych.

Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych, które w danym okresie przyniosły przychody z czynszów wyniosły odpowiednio 2 831 tysięcy złotych w 2007 roku i 4 463 tysięcy złotych w 2006 roku. Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych, które w danym okresie nie przyniosły przychodów z czynszów wyniosły odpowiednio 4 082 tysięcy złotych w 2007 roku i 480 tysięcy złotych w 2006 roku.

W zależności od charakteru inwestycji w nieruchomości do oszacowania wartości godziwej niezależny rzeczoznawca majątkowy zastosował metody porównawczą i dochodową. Metodę porównawczą stosowano przy założeniu, że wartość wycenianej nieruchomości jest równa cenie, jaką uzyskamy na rynku za nieruchomość o podobnym charakterze. W metodzie dochodowej obliczenia przeprowadzono przy użyciu techniki dyskontowania strumieni pieniężnych, ze względu na zmienność dochodów w przewidywanej przyszłości. W analizie zastosowano 5-letni okres prognozy. Do dyskontowania zastosowano stopę dyskonta odzwierciedlającą wymaganą przez nabywców nieruchomości relację pomiędzy rocznym dochodem uzyskiwanym z nieruchomości a nakładami, jakie należy ponieść na ich zakup. Prognozy zdyskontowanych przepływów środków pieniężnych dla wycenianych obiektów uwzględniają warunki zawarte we wszystkich umowach najmu oraz dowody zewnętrzne, takie jak aktualne rynkowe stawki najmu podobnych obiektów, tak samo zlokalizowanych i będących w takim samym stanie technicznym i standardzie oraz służące podobnym celom.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

7. Wartości niematerialne

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Patenty, znaki towarowe i licencje	471 617	460 148
Oprogramowanie	31 423	30 287
Pozostałe *	27 930	129 348
Wartości niematerialne razem	530 970	619 783

* w tym wycena nabytych praw do emisji CO₂ w Grupie Możejki w wysokości 88 771 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2006 roku

Zmiany stanu wartości niematerialnych przedstawiały się następująco:

	Oprogramowanie	Patenty, znaki towarowe i licencje	Pozostałe	Razem
Wartość księgowa brutto				
1 stycznia 2007	151 709	780 230	155 006	1 086 945
Nabycie	10 352	12 802	9 006	32 160
Inne zwiększenia	3 177	11 236	3 505	17 918
Reklasyfikacje *	7 496	51 052	9 204	67 752
Zmniejszenia	(9 801)	(6 096)	(108 647)	(124 544)
Różnice kursowe wynikające z przeliczenia Grupy Unipetrol, Grupy Możejki i Orlen Deutschland AG	(6 825)	(10 962)	(6 973)	(24 760)
31 grudnia 2007	156 108	838 262	61 101	1 055 471
1 stycznia 2006	134 077	771 210	54 468	959 755
Nabycie	6 785	5 096	7 529	19 410
Inne zwiększenia	55	6 950	4 970	11 975
Reklasyfikacje *	4 242	36 513	6 057	46 812
Zmniejszenia	(6 598)	(55 249)	(23 153)	(85 000)
Zwiększenia z tytułu nabycia Grupy Możejki	8 491	1 337	102 916	112 744
Różnice kursowe wynikające z przeliczenia Grupy Unipetrol i Orlen Deutschland AG	4 657	14 373	2 219	21 249
31 grudnia 2006	151 709	780 230	155 006	1 086 945
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące				
1 stycznia 2007	121 422	320 082	25 658	467 162
Amortyzacja	13 904	50 787	19 779	84 470
Inne zwiększenia	275	66	7 703	8 044
Odpisy aktualizujące	77	(29)	(22)	26
Zmniejszenia umorzenia z tytułu likwidacji i sprzedaży wartości niematerialnych i pozostałe zmniejszenia	(6 687)	(1 781)	(19 343)	(27 811)
Różnice kursowe wynikające z przeliczenia Grupy Unipetrol, Grupy Możejki i Orlen Deutschland AG **	(4 306)	(2 480)	(604)	(7 390)
31 grudnia 2007	124 685	366 645	33 171	524 501
1 stycznia 2006	109 595	312 049	24 944	446 588
Amortyzacja	13 717	49 623	4 627	67 967
Inne zwiększenia	223	3 990	4 149	8 362
Odpisy aktualizujące	-	(33 844)	19	(33 825)
Zmniejszenia umorzenia z tytułu likwidacji i sprzedaży wartości niematerialnych i pozostałe zmniejszenia	(6 144)	(16 633)	(9 019)	(31 796)
Różnice kursowe wynikające z przeliczenia Grupy Unipetrol i Orlen Deutschland AG	4 031	4 897	938	9 866
31 grudnia 2006	121 422	320 082	25 658	467 162
Wartość księgowa netto				
1 stycznia 2007	30 287	460 148	129 348	619 783
31 grudnia 2007	31 423	471 617	27 930	530 970
1 stycznia 2006	24 482	459 161	29 524	513 167
31 grudnia 2006	30 287	460 148	129 348	619 783

* przeniesienia ze środków trwałych w budowie

** w tym różnice kursowe wynikające z odpisów aktualizujących w wysokości (65) tysięcy złotych

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Odpisy aktualizujące wartości niematerialne wynosiły na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku odpowiednio 1 793 tysiące złotych i 1 832 tysiące złotych.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku Grupa zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości dokonała weryfikacji przyjętych wcześniej okresów użytkowania wartości niematerialnych. Gdyby w 2007 roku zastosowano ubiegłoroczne okresy użytkowania to nie spowodowałoby to istotnej korekty amortyzacji.

Wartość brutto wszystkich, w pełni zamortyzowanych, wartości niematerialnych będących nadal w użytkowaniu wynosi 217 856 tysięcy złotych na 31 grudnia 2007 roku i 218 819 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2006 roku.

Prawa do emisji CO₂

Grupa rozpoznała w sprawozdaniu finansowym otrzymane nieodpłatnie prawa do emisji CO₂ na podstawie obowiązujących państwowych uregulowań prawnych wynikających z przyjętego przez Unię Europejską Protokołu z Kioto z 11 grudnia 1997 roku do Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatycznych. Przyznane nieodpłatnie prawa do emisji Grupa ujmuje w bilansie w wartościach niematerialnych. W ewidencji zostały ujęte prawa przyznane na okres 3 lat, jako różnica pomiędzy przychodami przyszłych okresów, z tytułu otrzymania nieodpłatnego prawa a ich wartością godziwą na dzień przyznania tych praw.

Sprzedaż praw do emisji ujmuje się jako zysk lub stratę w pozycji pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych okresu sprawozdawczego, w którym te prawa zostały sprzedane. Zysk/stratę na sprzedaży praw do emisji ustala się jako różnicę pomiędzy przychodami ze sprzedaży netto a ich wartością ewidencyjną netto.

Informacja na temat przyznanych praw i ujęcia ich w bilansie	Ilość (Mg)	Wartość (w tys. zł)
Uprawnienia do emisji nabyte w Grupie w 2005 roku na 3-letni okres rozliczeniowy	35 333 094	2 867 314
Rzeczywiste wykorzystanie praw w 2005 roku	(10 310 051)	(852 246)
Rzeczywiste wykorzystanie praw w 2006 roku	(10 459 646)	(864 495)
Zbycie praw do emisji w 2006 roku (ilość i wartość wg ewidencji)	(734 951)	(63 175)
Prawa do emisji do wykorzystania w 2007 roku	13 828 446	1 087 398
Zbycie praw do emisji w 2007 roku (ilość i wartość wg ewidencji)	(2 005 825)	(152 729)
Szacunkowe emisje w 2007 roku	(10 084 414)	(796 526)
Zmniejszenia z tytułu zmiany składu Grupy Kapitałowej	(482 003)	(39 427)
Prawa do emisji CO ₂ na 31 grudnia 2007 roku	1 256 204	98 716

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2007 roku rozpoznany został zysk ze zbycia praw do emisji CO₂ w wysokości 4 908 tysięcy złotych.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nastąpiło rozliczenie nieodpłatnie przyznanych praw do emisji CO₂ w 2007 roku. Zgodnie ze skorygowanymi i zweryfikowanymi przez uprawnionego niezależnego weryfikatora danymi, całkowita wielkość emisji w 2007 roku wyniosła 9 416 965 Mg CO₂, co odpowiada 9 416 965 prawom do emisji. Uprawnienia te zostały umorzone w marcu 2008 roku. W wyniku rozliczenia pozostało 1 036 559 niewykorzystanych praw do emisji. W I kwartale 2008 roku sprzedano 481 832 uprawnień oraz umorzono 442 888 uprawnień. Pozostała nadwyżka, tj. 111 839 uprawnień zostanie automatycznie umorzona w dniu 1 maja 2008 roku, o ile nie zostanie wcześniej sprzedana.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku w skonsolidowanym bilansie Grupy wartość netto przyznanych praw, stanowiąca różnicę pomiędzy przyznanymi prawami a przychodami przyszłych okresów z tytułu nieodpłatnego otrzymania praw do emisji, wynosi zero.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Informacja na temat praw nabytych poprzez transakcję połączenia z Grupą Możejki	Ilość (Mg)	Wartość (w tys. zł)
Prawa do emisji CO ₂ na 31 grudnia 2006 roku	3 617 481	88 771
Szacunkowe emisje w I kwartale 2007 roku	(467 548)	(9 597)
Szacunkowe emisje w II kwartale 2007 roku	(476 258)	(1 948)
Szacunkowe emisje w III kwartale 2007 roku	(461 135)	(180)
Szacunkowe emisje w IV kwartale 2007 roku	(251 807)	(67)
Zbycie praw do emisji w II kwartale 2007 roku (ilość i wartość wg ewidencji)	(1 600 000)	(7 388)
Umorzenie praw do emisji CO ₂ , które wygasły na dzień 31 grudnia 2007 roku, z tytułu zakończenia 3-letniego okresu rozliczeniowego *	(360 733)	(63 128)
Różnice kursowe		(6 463)
Prawa do emisji CO ₂ na 31 grudnia 2007 roku	-	-

* w tym wykorzystanie odpisu aktualizującego wartość praw do emisji CO₂ w wysokości 63 019 tysięcy złotych, wartość netto umorzonych praw do emisji tj. po wykorzystaniu odpisu aktualizującego wynosiła 109 tysięcy złotych

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2007 roku w Grupie Możejki rozpoznana została strata ze zbycia praw do emisji CO₂ w wysokości 6 915 tysięcy złotych.

Świadectwa pochodzenia z kogeneracji

Na podstawie obowiązujących państwowych uregulowań prawnych wynikających z przyjętej przez Unię Europejską Dyrektywy 2001/77/WE z dnia 27 września 2001 roku Grupa rozpoznała w sprawozdaniu finansowym świadectwa pochodzenia z kogeneracji związane z wytworzeniem energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji („energii czerwonej”)

Na dzień 31 grudnia 2007 roku w bilansie Grupy wartość netto przyznaných praw, stanowiąca różnicę pomiędzy wartością godziwą praw a przychodami przyszłych okresów z tytułu nieodpłatnego otrzymania praw, wynosi zero.

Sprzedaż otrzymanych nieodpłatnie praw do energii czerwonej ujmuje się jako zysk w pozycji pozostałych przychodów operacyjnych okresu sprawozdawczego, w którym prawa te zostały sprzedane.

W 2007 roku Grupa posiadała przyznane świadectwa pochodzenia w ilości 1 058 625 MWh. Wartość tych świadectw wynosiła 18 632 tysiące złotych.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu

Grupa rozpoznała w ewidencji pozabilansowej prawa wieczystego użytkowania gruntu, otrzymane na mocy decyzji administracyjnej, w wysokości 1 011 178 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2007 roku i 1 042 248 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2006 roku. Prawa te były wycenione wg wartości godziwej na dzień 1 stycznia 2004 roku.

Koncesje

Na dzień 31 grudnia 2007 roku Grupa posiadała koncesje z tytułu usług polegających na świadczeniach publicznych, z tytułu których wnoszone są coroczne opłaty obciążające wynik finansowy danego okresu.

Spółki Grupy Kapitałowej jako właściciele poszczególnych koncesji wydanych przez odpowiednie organy administracji publicznej dysponują koncesjami w szczególności na:

- Wytwarzanie paliw ciekłych;
- Obrót paliwami ciekłymi;
- Magazynowanie paliw ciekłych;
- Obrót paliwami gazowymi;
- Dystrybucja paliw gazowych;
- Krajowy transport paliw;
- Wykonywanie międzynarodowego zarobkowego przewozu drogowego;
- Wytwarzanie energii elektrycznej;
- Obrót energią elektryczną;
- Przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej;
- Wytwarzanie ciepła;
- Obrót ciepłem;

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

- Przesyłanie i dystrybucja ciepła;
- Magazynowanie węglowodorów płynnych;
- Eksploatacja złoża soli kamiennej;
- Rozpoznanie złoża soli kamiennej;
- Poszukiwanie i rozpoznanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego.

Koncesje na obrót paliwami ciekłymi i gazowymi, wytwarzanie i magazynowanie paliw ciekłych, dystrybucję paliw gazowych, wytwarzanie, obrót oraz przesyłanie i dystrybucję ciepła, wytwarzanie, obrót, przesyłanie i dystrybucję energii elektrycznej wydane są w większości przypadków na okres 10 lat. Koncesje na krajowy transport paliw oraz wykonywanie międzynarodowego zarobkowego przewozu drogowego wydane są na okres od 5 do 50 lat. Koncesje na magazynowanie węglowodorów płynnych (do 1 września 2029 roku) i eksploatację złoża soli kamiennej (do 29 kwietnia 2033 roku) wydane są na okres 30 lat a koncesja na rozpoznanie złoża soli kamiennej (do 3 lutego 2012 roku) wydana została na okres 6 lat. Koncesje na poszukiwanie i rozpoznanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego wydawane są na okres 5 lat (do 30 listopada 2012 roku).

8. Wartość firmy

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Wartość firmy z konsolidacji:		
ORLEN PetroTank Sp. z o.o.	11 298	11 298
ShipService S.A.	3 145	3 145
PetroProfit Sp. z o.o.	1 175	1 175
ORLEN Petrozachód Sp. z o.o.	4 597	9 886
Wartość firmy spółek Grupy Możejki	1 296	1 301
Ceska Rafinerska	6 674	-
Pozostałe	831	658
	-----	-----
Razem wartość firmy z konsolidacji	29 016	27 463
Wartość firmy z połączenia:		
Basell ORLEN Polyolefins Sp. z o.o.	51 902	51 146
Wartość firmy spółek z Grupy UNIPETROL	33 360	34 472
Spolana a.s.	-	8 218
ORLEN Deutschland AG	7 646	9 256
AB Mazeikiu Elektrine	10 392	12 509
Pozostałe	149	640
	-----	-----
Razem wartość firmy z połączenia	103 449	116 241
Razem wartość firmy	132 465	143 704
	=====	=====

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

W 2007 i 2006 roku wystąpiły następujące zmiany wartości firmy:

	za rok zakończony 31 grudnia 2007	za rok zakończony 31 grudnia 2006
Wartość firmy z konsolidacji na początek okresu	27 463	17 630
Zwiększenia	7 001	316 292
Etylobenzen Sp. z o.o.	175	305 105
Grupa Możejki	152	1 301
ORLEN Petrozachód Sp. z o.o.	-	9 886
Ceska Rafinerska	6 674	-
Zmniejszenia	(5 293)	(306 459)
Wartość firmy spółek Grupy Możejki	-	(305 105)
Utrata wartości firmy ORLEN Petrozachód Sp. z o.o.	(5 293)	-
Pozostałe	-	(1 354)
Różnice kursowe	(155)	-
Wartości firmy z konsolidacji na koniec okresu	29 016	27 463
	=====	=====
	za rok zakończony 31 grudnia 2007	za rok zakończony 31 grudnia 2006
Wartość firmy z połączenia na początek okresu	116 241	97 817
Zwiększenia	756	20 727
Możejki Elektrine	-	12 509
Spolana a.s.	-	8 218
Basell Orlen Poliolefins	756	-
Zmniejszenia	(9 506)	(3 932)
Wartość firmy spółek z Grupy UNIPETROL	-	(2 833)
Utrata wartości firmy Spolana	(7 953)	-
ORLEN Deutschland AG	(1 064)	(1 099)
Pozostałe	(489)	-
Różnice kursowe	(4 042)	1 629
Wartości firmy z połączenia na koniec okresu	103 449	116 241
	=====	=====

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

9. Długoterminowe aktywa finansowe

a) Aktywa dostępne do sprzedaży *

	Siedziba	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	Udział Grupy w kapitale zakładowym/w ogólnej liczbie głosów na 31 grudnia 2007	Udział Grupy w kapitale zakładowym/w ogólnej liczbie głosów na 31 grudnia 2006	Podstawowa działalność
AGROBOHEMIE a.s.	Republika Czeska- Praga	-	263 201	-	50,00%	sprzedaż hurtowa
Synthesia a.s (dawniej Aliachem a.s.)	Republika Czeska- Pardubice	-	245 794	-	38,90%	produkcja wytworów chemicznych
Telewizja Familijna S.A. **	Polska - Warszawa	26 004	26 004	11,96%/9,61%	11,96%/9,61%	działalność radiowa i telewizyjna
SK Eurochem Sp. z o.o.	Polska - Włocławek	25 203	25 203	17,37%	17,37%	produkcja wytworów chemicznych
Naftoport Sp. z o.o.	Polska - Gdańsk	31 026	31 026	14,10%	14,10%	budowa i eksploatacja stanowisk przeładunkowych paliw płynnych
Pozostałe		19 325	23 150			
Razem		101 558	614 378			
Odpis z tytułu utraty wartości Telewizja Familijna		(26 004)	(26 004)			
Odpisy z tytułu utraty wartości pozostałe		(13 232)	(17 442)			
Razem odpisy z tytułu trwałej utraty wartości		(39 236)	(43 446)			
Wartość netto aktywów dostępnych do sprzedaży		62 322	570 932			
		=====	=====			

b) Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności

Telewizja Familijna S.A. obligacje **	Polska - Warszawa	26 000	26 000
Odpis z tytułu utraty wartości		(26 000)	(26 000)
Wartość netto inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności		-	-
		=====	=====
Razem wartość netto aktywów finansowych		62 322	570 932
		=====	=====

* aktywa te nie stanowią aktywów sklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży

** W dniu 8 kwietnia 2003 roku ogłoszono upadłość spółki Telewizja Familijna S.A.; wartość księgowa akcji i obligacji na 31 grudnia 2007 roku i na 31 grudnia 2006 roku jest objęta odpisem aktualizującym w pełnej wysokości.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

10. Akcje i udziały w jednostkach wycenianych metodą praw własności

Na dzień 31 grudnia 2007 i 31 grudnia 2006 roku Grupa posiadała udziały i akcje w następujących jednostkach wycenianych metodą praw własności:

	Wartość bilansowa na dzień		Udział Grupy w kapitale zakładowym/w ogólnej liczbie głosów na dzień	Udział Grupy w kapitale zakładowym/w ogólnej liczbie głosów na dzień	Podstawowa działalność
	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	
Polkomtel S.A.	689 550	687 694	19,61%	19,61%	świadczenie usług w zakresie telefonii komórkowej
Niezależny Operator Międzystrefowy Sp. z o.o.	-	18 033	-	35,00%	usługi telekomunikacyjne
Inne	10 781	10 576			
Razem	700 331	716 303			
	=====	=====			

Zgodnie z MSR 28 "Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych" poniżej ujawniono skrócone informacje finansowe, obejmujące łączne wartości aktywów i zobowiązań na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku, przychodów, kosztów finansowych i wysokości zysku za 2007 i 2006 rok w Spółce Polkomtel S.A.:

Polkomtel S.A. (Wybrane dane finansowe)

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Aktywa obrotowe	1 393 641	1 091 960
Aktywa trwałe	7 065 106	6 588 996
Zobowiązania krótkoterminowe	2 742 910	2 121 991
Zobowiązania długoterminowe	774 152	842 176
	za rok zakończony	za rok zakończony
	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Przychody ze sprzedaży	7 799 020	7 359 014
Zysk z działalności operacyjnej	1 769 560	1 475 544
Zysk przed opodatkowaniem	1 701 715	1 403 347
Obciążenia z tytułu podatku dochodowego	(344 785)	(281 677)
Zysk netto	1 356 930	1 121 670

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

---

11. Spółki współkontrolowane konsolidowane metodą proporcjonalną

PKN ORLEN posiada 50%-owy udział w spółce joint-venture – Basell ORLEN Polyolefins Sp. z o.o., zajmującej się produkcją, dystrybucją i sprzedażą poliolefin oraz w spółce Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny S.A., która zajmuje się doradztwem, zarządzaniem i kierowaniem w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, zarządzaniem holdingami i zagospodarowaniem, kupnem i sprzedażą nieruchomości na własny rachunek.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku i za rok zakończony 31 grudnia 2007 roku, udział Grupy w aktywach, zobowiązaniach, przychodach i kosztach BOP przedstawiał się następująco:

	31 grudnia 2007
Aktywa obrotowe	579 968
Aktywa trwałe	835 962
Zobowiązania krótkoterminowe	400 495
Zobowiązania długoterminowe	362 018
	rok zakończony
	31 grudnia 2007
Przychody	1 580 465
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(1 308 446)
Koszty ogólnego zarządu	(10 448)
Koszty finansowe	(36 581)
Zysk przed opodatkowaniem	179 031
Obciążenia z tytułu podatku dochodowego	(36 180)
Zysk netto	142 851

Na dzień 31 grudnia 2007 roku i za rok zakończony 31 grudnia 2007 roku, udział Grupy w aktywach, zobowiązaniach, przychodach i kosztach Płockiego Parku Przemysłowo -Technologicznego S.A. przedstawiał się następująco:

	31 grudnia 2007
Aktywa obrotowe	21 301
Aktywa trwałe	28 735
Zobowiązania krótkoterminowe	18 320
Zobowiązania długoterminowe	-
	rok zakończony
	31 grudnia 2007
Przychody	812
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(503)
Koszty ogólnego zarządu	(2 020)
Koszty finansowe	(27)
Zysk przed opodatkowaniem	490
Obciążenia z tytułu podatku dochodowego	-
Zysk netto	490

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

12. Pozostałe aktywa trwałe

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Należności z tytułu zaliczek na środki trwałe w budowie	98 239	83 467
Należności z tytułu pomocy finansowej udzielonej pracownikom	4 740	-
Należności z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	1 762	8 561
Należności z tytułu dopłat do kapitału	45	-
Pozostałe	6 226	24 520
	-----	-----
Razem	111 012	116 548
	=====	=====

13. Zapasy

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Materiały	5 695 785	3 706 674
Półprodukty i produkty w toku	932 056	752 141
Produkty gotowe	3 389 941	2 495 637
Towary	347 627	444 404
	-----	-----
Zapasy razem	10 365 409	7 398 856
	=====	=====

Począwszy od 2002 roku wymagany poziom zapasów obowiązkowych w Polsce tworzy się na podstawie harmonogramu zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki (aktualnie obowiązuje Rozporządzenie z dnia 19 grudnia 2005 roku, Dz. U. 266 poz. 2240) tak, aby na koniec 2008 roku ich wielkość osiągnęła poziom odpowiadający 76 dniom dziennej produkcji wraz z importem i nabyciem wewnątrzwspólnotowym paliw ciekłych i ropy naftowej, osiągniętych w poprzednim roku kalendarzowym, pomniejszonych o eksport i dostawę wewnątrzwspólnotową (ponadto Agencja Rezerw Materiałowych odpowiedzialna jest za tworzenie zapasów państwowych ropy naftowej i paliw ciekłych w ilości równej 14 dniowej konsumpcji paliw oraz importu netto ropy naftowej w danym roku).

Szczegółowy sposób tworzenia i ustalania ilości zapasów obowiązkowych paliw ciekłych w Polsce określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 24 kwietnia 2007 roku (Dz. U. 81 poz. 546, 547).

Na początku kwietnia 2007 roku weszła w życie nowa ustawa o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym, która wprowadziła dodatkowe zapisy funkcjonujące w Międzynarodowej Agencji Energetycznej. Dzięki temu Polska uzyskała status członka stowarzyszonego i rozpoczęła procedurę uzyskania pełnoprawnego członkostwa w tej organizacji.

Nowa ustawa wprowadziła dodatkowe elementy, takie jak:

- Powiększanie zapasów obowiązkowych o 10% na poczet tzw. zapasów niedostępnych;
- Zmianę sposobu wyliczania zapasów (ilość sprzedana w kraju została zastąpiona w metodzie wyliczenia importem netto ropy);
- Tworzenie 30-dniowych zapasów LPG i gazu ziemnego.

Grupa wypełniła wszystkie zobowiązania dotyczące nowej ustawy, co wiązało się z utworzeniem dodatkowych ilości zapasów ropy naftowej.

Biorąc pod uwagę powyższe należy spodziewać się wzrostu kosztów utrzymania zapasów.

Szczegółowy sposób tworzenia i ustalania ilości zapasów obowiązkowych paliw ciekłych w Republice Litewskiej określa Rozporządzenie nr 1901 z dnia 5 grudnia 2002 roku dotyczące zatwierdzenia procedury budowy, gromadzenia i utrzymywania magazynów produktów ropopochodnych i olejów oraz minimalnych ilości produktów ropopochodnych (Dziennik Ustaw, 2002, nr 117-5255). Zapasy obowiązkowe utrzymywane są przez 90 dni.

W Republice Czeskiej sposób tworzenia i ustalania ilości zapasów obowiązkowych paliw ciekłych reguluje Ustawa nr 189/1999 „Zapasy obowiązkowe ropy naftowej” wydana przez Parlament Republiki Czech z dnia 29.07.1999 znowelizowana Rozporządzeniem nr 560/2007 z dnia 24.09.2004. Zapasy obowiązkowe utrzymywane są przez 90 dni.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku wartość zapasów obowiązkowych w Grupie wyniosła odpowiednio 4 802 805 tysięcy złotych i odpowiednio 2 701 606 tysięcy złotych.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Odpisy aktualizujące wartość zapasów wynosiły 54 152 tysiące złotych na dzień 31 grudnia 2007 roku i 74 151 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2006 roku.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku na zapasach o wartości bilansowej 223 550 i odpowiednio 185 094 tysięcy złotych na każdy dzień bilansowy był ustanowiony zastaw jako zabezpieczenie zobowiązań Grupy z tytułu zaciągniętych kredytów.

14. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Należności z tytułu dostaw i usług	5 227 759	4 725 256
Należności z tytułu podatku akcyzowego i opłaty paliwowej	185 353	215 777
Należności z tytułu innych podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	546 961	549 676
Należności z tytułu sprzedaży składników rzeczowych aktywów trwałych	828	17 865
Zaliczki na środki trwałe w budowie	434 073	106 473
Należności z tytułu odszkodowań dotyczących ubezpieczeń Grupy Możejki	284 895	566 412
Pozostałe należności	204 586	112 213
Należności netto	6 884 455	6 293 672
Odpis aktualizujący wartość należności	562 558	591 275
Należności brutto	7 447 013	6 884 947

Należności w walutach obcych wynoszą 1 079 961 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2007 roku i 3 303 455 tysięcy złotych na 31 grudnia 2006 roku.

Należności z tytułu dostaw i usług wynikają głównie ze sprzedaży wyrobów gotowych i towarów handlowych.

Odpisy aktualizujące wartości należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności:

	2007	2006
Odpisy aktualizujące na 1 stycznia	591 275	581 077
Utworzenie	142 927	167 280
Rozwiązanie	(132 795)	(120 136)
Wykorzystanie	(30 835)	(46 031)
Różnice kursowe	(8 014)	9 085
Odpisy aktualizujące na 31 grudnia	562 558	591 275

15. Krótkoterminowe aktywa finansowe

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	85 208	22 620
Instrumenty pochodne rozpoznane w aktywach finansowych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające - rachunkowość zabezpieczeń	82 335	37 241
Utrzymywane do terminu wymagalności	-	249 061
Dostępne do sprzedaży	368	509
Pożyczki udzielone i należności własne	46	-
Razem	167 957	309 431

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

16. Rozliczenia międzyokresowe

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Oplaty za dzierżawę majątku	18 663	8 741
Koszty ubezpieczenia	75 154	60 816
Prace badawczo-rozwojowe	6 723	4 879
Oплата za prawo wieczystego użytkowania gruntów	649	727
Rozliczenia międzyokresowe przychodów ze sprzedaży komisowej	2 976	11 016
Rozliczenie kontraktów długoterminowych	1 946	-
Inne przedpłaty	40 781	35 179
Razem	146 892	121 358

17. Środki pieniężne

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	1 444 788	2 246 710
Pozostałe środki pieniężne (w tym środki pieniężne w drodze)	39 142	104 608
Pozostałe aktywa pieniężne	14 302	2
Razem środki pieniężne	1 498 232	2 351 320
w tym: środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	105 000	69 440

18. Aktywa i zobowiązania sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Aktywa sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

W Grupie PKN ORLEN do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży zakwalifikowano następujące pozycje aktywów:

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Udziały w AGROBOHEMIE a.s. i Synthesia a.s. ¹	159 469	-
Udziały w CELIO ²	10 559	10 912
Aktywa spółki KAUCUK a.s. ³	-	1 009 846
Składniki rzeczowych aktywów trwałych ⁴	18 134	9 850
Razem	188 162	1 030 608

¹ Udziały Grupy UNIPETROL w spółkach AGROBOHEMIE a.s. i Synthesia a.s. stanowiące odpowiednio 50% i 38,79% udziałów w kapitale zakładowym spółek zostały na dzień 31 grudnia 2007 roku zaklasyfikowane jako aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży. Ich wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2006 roku wyniosła 500 592 tysięcy złotych (3 653 951 tysięcy czeskich koron). Na dzień 31 grudnia 2007 roku wartość bilansowa wynosi 159 469 tysięcy złotych (1 183 000 tysięcy czeskich koron), po odliczeniu odpisu aktualizującego w wysokości 333 084 tysięcy złotych (2 470 951 tysięcy czeskich koron). Sprzedaż udziałów spółek AGROBOHEMIE a.s. i Synthesia a.s. nastąpiła 18 stycznia 2008 roku.

² Udział Grupy UNIPETROL w spółce CELIO stanowiący 51,06 % udziałów w kapitale zakładowym spółki został zaklasyfikowany jako aktywo trwale przeznaczone do sprzedaży, ponieważ jego wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez jego dalsze wykorzystanie. Zarząd UNIPETROL zaakceptował plan sprzedaży aktywa. Z oferty otrzymanej od potencjalnego kupca wynika, iż wartość godziwa udziału przekroczy wartość bilansową powiększoną o koszty związane ze sprzedażą. Sprzedaż spodziewana jest do końca 2008 roku. Różnice w wartości wynikają z różnic kursowych, wynikających z przeliczeń.

³ Na dzień 31 grudnia 2006 roku UNIPETROL posiadał 6 236 000 akcji stanowiących 100% akcji w kapitale zakładowym spółki KAUCUK. Spółka ta zajmuje się produkcją tworzyw sztucznych i gumy syntetycznej, stanowi część segmentu petrochemicznego. Aktywa KAUCUK zostały sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży w wartości godziwej pomniejszonej o zobowiązania i koszty zbycia. Umowa sprzedaży została zawarta w dniu 30 stycznia 2007 roku. Rozliczenie transakcji nastąpiło z dniem 19 lipca 2007 roku, kiedy to spółka KAUCUK została sprzedana spółce Dwory.

⁴ Pozycja składniki rzeczowych aktywów trwałych obejmuje: budynki i budowle, grunty, urządzenia techniczne i maszyny oraz środki transportu.

Zobowiązania sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2007 roku Grupa nie posiada zobowiązań bezpośrednio związanych z aktywami sklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży. Na dzień 31 grudnia 2006 roku na zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami sklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży składają się zobowiązania spółki KAUCUK w wysokości 195 956 tysięcy złotych. Spółka ta została sprzedana w dniu 19 lipca 2007 roku.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

19. Kredyty i pożyczki

	Nota	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Kredyty bankowe	(a)	8 809 266	9 893 499
Pożyczki	(b)	4 285	2 885
Dłużne papiery wartościowe *	(c)	1 508 393	592 721
Razem		10 321 944	10 489 105
z tego:			
Część krótkoterminowa		1 719 223	4 277 912
Część długoterminowa		8 602 721	6 211 193

* w tym na dzień 31 grudnia 2007 roku zobowiązanie w wysokości 1 112 517 tysięcy złotych dotyczy emisji obligacji PKN ORLEN

Wartość kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Grupę oraz wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych spadła w 2007 roku o 167 161 tysięcy złotych netto.

Zmiana zadłużenia wynika przede wszystkim z:

- Zaciągnięcia kredytów walutowych przeliczonych na PLN:
  - 580 000 tysięcy EUR (2 142 730 tysięcy złotych) kredyt konsorcjalny wielowalutowy (Bank of Tokyo-Mitsubishi jako Agent);
  - 540 000 tysięcy EUR (1 978 902 tysiące złotych) kredyt konsorcjalny wielowalutowy (BNP Paribas S.A. jako Agent);
  - 180 000 tysięcy EUR (669 780 tysięcy złotych) w Europejskim Banku Inwestycyjnym;
  - 7 752 tysiące EUR (29 276 tysięcy złotych) kredyt konsorcjalny (Societe Generale S.A. jako Agent);
- Zaciągnięcia kredytów przez Grupę UNIPETROL w kwocie 16 967 866 tysięcy CZK (2 309 327 tysięcy złotych);
- Zwiększenia zadłużenia w Grupie UNIPETROL z tytułu wyceny dłużnych papierów wartościowych w kwocie 235 847 tysięcy CZK (32 099 tysięcy złotych);
- Zaciągnięcia kredytów przez Grupę Možejki w kwocie 375 421 tysięcy USD (1 031 806 tysięcy złotych);
- Zaciągnięcia kredytów przez ORLEN Deutschland AG w kwocie 44 659 tysięcy EUR (168 668 tysięcy złotych);
- Zaciągnięcia kredytów i pożyczek w PLN:
  - 527 776 tysięcy złotych w PKO BP S.A.;
  - 400 000 tysięcy złotych kredyt konsorcjalny (Bank of Tokyo-Mitsubishi jako Agent);
  - 77 721 tysięcy złotych w BH w Warszawie S.A.;
  - 63 246 tysięcy złotych w Banku Pekao S.A.;
  - 54 920 tysięcy złotych w HVB Bank a.s.;
  - 35 635 tysięcy złotych w Nordea Bank Polska S.A.;
  - 22 679 tysięcy złotych w BPH S.A.;
  - 14 632 tysiące złotych w ING Bank Śląski S.A.;
  - 9 258 tysięcy złotych w Societe Generale S.A.;
  - 8 372 tysiące złotych w Banku Ochrony Środowiska S.A.;
  - 3 087 tysięcy złotych w Raiffeisen Bank Polska S.A.;
  - 2 500 tysięcy złotych w Banku DnB NORD Polska S.A.;
  - 2 195 tysięcy złotych w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
  - 853 tysiące złotych w BRE Bank Polska S.A.;
  - 435 tysięcy złotych w Banku Millennium S.A.;
- Zadłużenia z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych w PKN ORLEN w kwocie 1 112 517 tysięcy złotych;
- Spłaty kredytów walutowych przeliczonych na PLN:
  - 900 000 tysięcy EUR (3 288 910 tysięcy złotych) kredyt konsorcjalny wielowalutowy (BNP Paribas S.A. jako Agent);
  - 300 000 tysięcy USD (859 822 tysiące złotych) kredyt konsorcjalny wielowalutowy (BNP Paribas S.A. jako Agent);

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

- 182 656 tysięcy EUR (690 214 tysięcy złotych) kredyt konsorcjalny wielowalutowy (Bank of Tokyo-Mitsubishi jako Agent);
  - 130 000 tysięcy USD (341 705 tysięcy złotych) kredyt konsorcjalny wielowalutowy (Bank of Tokyo-Mitsubishi jako Agent);
  - 22 500 tysięcy EUR (86 398 tysięcy złotych) kredyt konsorcjalny (Societe Generale S.A. jako Agent);
  - 2 140 tysięcy USD (6 186 tysięcy złotych) w Banku Pekao S.A.;
  - 494 tysiące CHF (1 177 tysięcy złotych) w BPH S.A.;
  - 336 tysięcy USD (923 tysiące złotych) w BRE Bank S.A.;
- Spłaty kredytów przez Grupę UNIPETROL w kwocie 19 849 846 tysięcy CZK (2 701 564 tysiące złotych);
- Spłaty kredytów przez Grupę Możejki w kwocie 192 350 tysięcy USD (528 656 tysięcy złotych);
- Spłaty kredytów przez ORLEN Deutschland AG w kwocie 48 584 tysiące EUR (183 491 tysięcy złotych);
- Spłaty kredytów i pożyczek w PLN:
- 504 054 tysiące złotych w PKO BP S.A.;
  - 400 000 tysięcy złotych kredyt konsorcjalny (Bank of Tokyo-Mitsubishi jako Agent);
  - 63 430 tysięcy złotych w BH w Warszawie S.A.;
  - 56 321 tysięcy złotych w BPH S.A.;
  - 54 536 tysięcy złotych w Banku Pekao S.A.;
  - 24 938 tysięcy złotych w HVB Bank a.s.;
  - 13 880 tysięcy złotych w Banku Ochrony Środowiska S.A.;
  - 7 156 tysięcy złotych w ING Bank Śląski S.A.;
  - 6 177 tysięcy złotych w BRE Bank S.A.;
  - 3 215 tysięcy złotych w Banku DnB NORD Polska S.A.;
  - 1 500 tysięcy złotych w BGŻ S.A.;
  - 680 tysięcy złotych w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska;
  - 115 tysięcy złotych w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska;
  - 114 tysięcy złotych w Banku Millennium S.A.;
- Zmniejszenia zadłużenia z tytułu różnic kursowych i odsetek w kwocie 828 903 tysiące złotych;
- Wykupu dłużnych papierów wartościowych w Grupie UNIPETROL łącznie ze spłatą odsetek w kwocie 1 554 081 tysięcy CZK (211 510 tysięcy złotych).

a) Kredyty bankowe w podziale na waluty (w przeliczeniu na tysiące złotych)

		31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Złoty polski	(1)	536 896	504 704
Dolar amerykański	(2)	1 598 638	2 645 573
EURO	(3)	6 303 069	6 009 960
Korona czeska	(4)	370 663	732 085
Frank szwajcarski	(5)	-	1 177
		-----	-----
		8 809 266	9 893 499
		=====	=====

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku wysokość stałych stóp procentowych oraz wysokość marż dotyczących kredytów o zmiennym oprocentowaniu kształtowała się następująco:

Złoty polski (1)		
31 grudnia 2007	Saldo zadłużenia	Marża/stopa zawiera się w granicach
Stopa zmienna	536 896	
T/N WIBOR		0,06% - 0,70%
1M WIBOR		0,10% - 2,80%
3M WIBOR		0,55% - 1,90%
1W WIBOR		do 0,40%
Razem złoty polski	536 896	
Dolar amerykański (2)		
31 grudnia 2007	Saldo zadłużenia	Marża/stopa zawiera się w granicach
Stała stopa procentowa	728 923	5,00% - 7,00%
Stopa zmienna	869 715	
1M LIBOR		0,50% - 0,70%
3M LIBOR		do 1,10%
6M LIBOR		do 0,90%
12M LIBOR		do 0,49%
O/N LIBOR		0,20% - 0,60%
Razem dolar amerykański	1 598 638	
EUR (3)		
31 grudnia 2007	Saldo zadłużenia	Marża/stopa zawiera się w granicach
Stała stopa procentowa	160 527	4,25% - 5,25%
Stopa zmienna	6 142 542	
1M EURIBOR		0,21% - 0,225%
3M EURIBOR		0,50% - 3,80%
6M EURIBOR		0,25% - 1,62%
Razem EUR	6 303 069	
Korona czeska (4)		
31 grudnia 2007	Saldo zadłużenia	Marża/stopa zawiera się w granicach
Stopa zmienna	370 663	
1T PRIBOR		do 0,50%
1M PRIBOR		0,45% - 0,60%
3M PRIBOR		do 0,55%
Razem korona czeska	370 663	
Razem	8 809 266	

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Złoty polski (1)		
31 grudnia 2006	Saldo zadłużenia	Marża/stopa zawiera się w granicach
Stopa zmienna	504 704	
T/N WIBOR		0,06% - 0,70%
1M WIBOR		0,06% - 3,60%
3M WIBOR		0,55% - 1,90%
Razem złoty polski	504 704	
Dolar amerykański (2)		
31 grudnia 2006	Saldo zadłużenia	Marża/stopa zawiera się w granicach
Stała stopa procentowa	883 741	4,20% - 7,00%
Stopa zmienna	1 761 832	
1M LIBOR		0,50% - 1,35%
6M LIBOR		0,15% - 0,90%
Razem dolar amerykański	2 645 573	
EUR (3)		
31 grudnia 2006	Saldo zadłużenia	Marża/stopa zawiera się w granicach
Stała stopa procentowa	186 731	2,60% - 6,40%
Stopa zmienna	5 823 229	
1M EURIBOR		0,50% - 0,75%
3M EURIBOR		0,50% - 3,80%
6M EURIBOR		0,12% - 1,62%
Razem EUR	6 009 960	
Korona czeska (4)		
31 grudnia 2006	Saldo zadłużenia	Marża/stopa zawiera się w granicach
Stopa zmienna	732 085	
T/N PRIBOR		do 0,60%
1T PRIBOR		do 0,50%
14D PRIBOR		do 0,35%
1M PRIBOR		0,25% - 0,95%
3M PRIBOR		0,50% - 1,20%
6M PRIBOR		do 0,80%
Razem korona czeska	732 085	
Frank szwajcarski (5)		
31 grudnia 2006	Saldo zadłużenia	Marża/stopa zawiera się w granicach
Stopa zmienna	1 177	
3M LIBOR		do 1,00%
Razem frank szwajcarski	1 177	
Razem	9 893 499	

Na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku stopy procentowe kształtowały się następująco dla wybranych baz:

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
T/N Wibor	5,3000%	4,1100%
1W Wibor	5,3200%	4,1100%
1M Wibor	5,5200%	4,1200%
3M Wibor	5,6800%	4,2000%
1M Euribor	4,2880%	3,6330%
3M Euribor	4,6840%	3,7250%
6M Euribor	4,7070%	3,8530%
O/N Libor (USD)	4,8225%	5,3425%
1M Libor (USD)	4,6000%	5,3218%
3M Libor (USD)	4,7025%	5,3600%
6M Libor (USD)	4,5963%	5,3700%
12M Libor (USD)	4,2238%	5,3293%
3M Libor (CHF)	2,7567%	2,1000%
Stopy redyskontowe NBP	5,2500%	4,2500%

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Na aktywach Grupy zabezpieczone były pożyczki i kredyty w wysokości 916 500 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2007 roku i 927 024 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2006 roku.

b) Pożyczki

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2 195	115
Pożyczka z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska	2 090	2 770
	-----	-----
Razem	4 285	2 885
	=====	=====

Pożyczki miały zmienną stopę procentową na dzień 31 grudnia 2007 roku na poziomie 2,10% - 3,68% a na 31 grudnia 2006 roku na poziomie 1,70% - 3,00%.

c) Dłużne papiery wartościowe

	Grupa UNIPETROL	PKN ORLEN	
Dłużne papiery wartościowe wg rodzaju	Obligacje długoterminowe o stałym oprocentowaniu	Obligacje długoterminowe o zmiennym oprocentowaniu	Obligacje krótkoterminowe o stałym oprocentowaniu
Wartość nominalna *	269 600	750 000	351 000
Wartość księgowa **	395 876	764 166	348 351
Warunki oprocentowania	12,53%	6M Wibor + marża 0,40%	5,04% - 5,37%
Termin wykupu	28.12.2013	27.02.2012	21.02.2008
Rodzaj zabezpieczenia	bez zabezpieczeń	bez zabezpieczeń	bez zabezpieczeń

* w tym różnice kursowe w stosunku do 31 grudnia 2006 roku od obligacji o stałym oprocentowaniu ujęte są w Grupie UNIPETROL w wysokości 9 000 tysięcy złotych

** w tym odsetki od obligacji o stałym oprocentowaniu w wysokości 33 083 tysięcy złotych ujęte są w Grupie UNIPETROL jako zobowiązania krótkoterminowe

Na dzień 31 grudnia 2007 roku w Grupie występują zobowiązania z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w wartości 1 508 393 tysięcy złotych.

Obserwując rynek finansowy Grupa podejmuje działania zmierzające do polepszenia warunków zaciąganych kredytów i pożyczek.

Grupa korzysta z kredytów i pożyczek zarówno w złotych polskich jak i w walutach obcych, oprocentowanych głównie według zmiennych stóp procentowych.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym nie wystąpiły przypadki naruszenia spłat lub innych warunków umów kredytów i pożyczek.

20. Rezerwy

Rezerwy długoterminowe

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Rezerwa środowiskowa	369 827	345 957
Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	229 124	190 264
Rezerwa na ryzyko gospodarcze	100 010	120 385
Rezerwa na koszty programów osłonowych	58 021	99 428
Pozostałe rezerwy	42 284	58 158
	-----	-----
Razem	799 266	814 192
	=====	=====

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Rezerwy krótkoterminowe

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Rezerwa środowiskowa	57 782	108 790
Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	31 147	25 550
Rezerwa na ryzyko gospodarcze	453 265	458 079
Rezerwa na koszty programów osłonowych	69 856	24 492
Pozostałe rezerwy	111 102	117 116
Razem	723 152	734 027

Grupa jest prawnie zobowiązana do rekultywacji skażonego środowiska gruntowo-wodnego w obrębie zakładu produkcyjnego w Płocku, stacji paliw oraz baz magazynowych. W roku 2006 i 2007 wybrani niezależni eksperci dokonali oceny zanieczyszczonych obiektów oraz oszacowali przyszłe wydatki na ryzyka środowiskowe w tym zakresie. Zarząd dokonał szacunku rezerwy na ryzyka środowiskowe związane z usunięciem zanieczyszczeń na podstawie analiz przygotowanych przez niezależnych ekspertów. Kwota rezerwy odpowiada najlepszemu szacunkowi Zarządu co do przyszłych wydatków biorąc pod uwagę średni poziom kosztów ponoszonych na rekultywację, w podziale na obiekty, będące podstawą utworzenia rezerwy.

W 2007 roku w Grupie uległy zmianie założenia przyjęte do ustalenia wartości rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne. Zmiana założeń polegała głównie na zmianie wskaźnika planowanego wzrostu wynagrodzeń. Gdyby przyjęto ubiegłoroczne założenia rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne byłaby mniejsza o 16 521 tysięcy złotych.

W poszczególnych okresach wystąpiły następujące zmiany stanu rezerw:

Zmiana stanu rezerw długoterminowych

	Rezerwa środowiskowa	Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	Rezerwy na ryzyko gospodarcze	Rezerwa na koszty programów osłonowych	Pozostałe rezerwy	Razem
1 stycznia 2007	345 957	190 264	120 385	99 428	58 158	814 192
Utworzenie	33 213 *	72 389	6 481	-	12 283	124 366
Wykorzystanie	(653)	(3 696)	-	-	(535)	(4 884)
Rozwiązanie	(6 136)	(24 525)	(19 968)	(41 407)**	(25 891)	(117 927)
Różnice kursowe	(2 554)	(5 308)	(6 888)	-	(1 731)	(16 481)
	=====	=====	=====	=====	=====	=====
31 grudnia 2007	369 827	229 124	100 010	58 021	42 284	799 266
	=====	=====	=====	=====	=====	=====

* w tym 23 763 tysiące złotych przeklasyfikowanie rezerwy środowiskowej z rezerwy krótkoterminowej na rezerwę długoterminową

** w tym 39 060 tysięcy złotych przeklasyfikowanie rezerwy na koszty programów osłonowych z rezerwy długoterminowej na rezerwę krótkoterminową

	Rezerwa środowiskowa	Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	Rezerwy na ryzyko gospodarcze	Rezerwa na koszty programów osłonowych	Pozostałe rezerwy	Razem
1 stycznia 2006	487 164	197 219	133 920	68 718	69 970	956 991
Utworzenie	19 446	18 397	7 892	30 710 *	23 594	100 039
Wykorzystanie	(3 019)	(1 170)	-	-	(2 116)	(6 305)
Rozwiązanie	(160 427)**	(24 475)	(20 686)	-	(34 640)	(240 228)
Różnice kursowe	2 793	293	(741)	-	1 350	3 695
	=====	=====	=====	=====	=====	=====
31 grudnia 2006	345 957	190 264	120 385	99 428	58 158	814 192
	=====	=====	=====	=====	=====	=====

* przeklasyfikowanie rezerwy na koszty programów osłonowych z rezerwy krótkoterminowej na rezerwę długoterminową

** w tym 59 299 tysięcy złotych przeklasyfikowanie rezerwy środowiskowej z rezerwy długoterminowej na rezerwę krótkoterminową

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Zmiana stanu rezerw krótkoterminowych

	Rezerwa środowiskowa	Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	Rezerwy na ryzyko gospodarcze	Rezerwa na koszty programów osłonowych	Pozostałe rezerwy	Razem
1 stycznia 2007	108 790	25 550	458 079	24 492	117 116	734 027
Utworzenie	3 714	23 211	30 792	60 260**	63 175	181 152
Wykorzystanie	(29 668)	(14 845)	(1 288)	(8 696)	(33 069)	(87 566)
Rozwiązanie	(24 183)*	(1 145)	(32 123)	(6 200)	(34 270)	(97 921)
Różnice kursowe	(871)	(1 624)	(2 195)	-	(1 850)	(6 540)
	=====	=====	=====	=====	=====	=====
31 grudnia 2007	57 782	31 147	453 265	69 856	111 102	723 152
	=====	=====	=====	=====	=====	=====

* w tym 23 763 tysiące złotych przeklasyfikowanie rezerwy środowiskowej z rezerwy krótkoterminowej na rezerwę długoterminową

** w tym 39 060 tysięcy złotych przeklasyfikowanie rezerwy na koszty programów osłonowych z rezerwy długoterminowej na rezerwę krótkoterminową

	Rezerwa środowiskowa	Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	Rezerwy na ryzyko gospodarcze	Rezerwa na koszty programów osłonowych	Pozostałe rezerwy	Razem
1 stycznia 2006	71 143	19 186	392 186	130 500	70 258	683 273
Utworzenie	73 740**	22 716	85 739	-	92 761	274 956
Wykorzystanie	(15 920)	(15 830)	(11 171)	(75 298)	(25 411)	(143 630)
Rozwiązanie	(20 206)	(522)	(8 778)	(30 710)*	(21 740)	(81 956)
Różnice kursowe	33	-	103	-	1 248	1 384
	=====	=====	=====	=====	=====	=====
31 grudnia 2006	108 790	25 550	458 079	24 492	117 116	734 027
	=====	=====	=====	=====	=====	=====

* przeklasyfikowanie rezerwy na koszty programów osłonowych z rezerwy krótkoterminowej na rezerwę długoterminową

** w tym 59 299 tysięcy złotych przeklasyfikowanie rezerwy środowiskowej z rezerwy długoterminowej na rezerwę krótkoterminową

Rezerwy długoterminowe i krótkoterminowe razem

	Rezerwa środowiskowa	Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	Rezerwy na ryzyko gospodarcze	Rezerwa na koszty programów osłonowych	Pozostałe rezerwy	Razem
31 grudnia 2007						
Rezerwy długoterminowe	369 827	229 124	100 010	58 021	42 284	799 266
Rezerwy krótkoterminowe	57 782	31 147	453 265	69 856	111 102	723 152
	=====	=====	=====	=====	=====	=====
Razem rezerwy	427 609	260 271	553 275	127 877	153 386	1 522 418
	=====	=====	=====	=====	=====	=====
31 grudnia 2006						
Rezerwy długoterminowe	345 957	190 264	120 385	99 428	58 158	814 192
Rezerwy krótkoterminowe	108 790	25 550	458 079	24 492	117 116	734 027
	=====	=====	=====	=====	=====	=====
Razem rezerwy	454 747	215 814	578 464	123 920	175 274	1 548 219
	=====	=====	=====	=====	=====	=====

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

21. Pozostałe zobowiązania długoterminowe

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego	69 842	66 259
Otrzymane dotacje pozostające do rozliczenia	44 164	50 072
Zobowiązanie z tytułu udzielonych gwarancji	10 784	13 328
Długoterminowe świadczenia pracownicze	-	11 281
Zobowiązanie z tytułu transakcji zabezpieczających (hedging)	983	7 800
Pozostałe	14 807	18 257
Razem	140 580	166 997

22. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe bierne

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	5 527 911	4 841 643
Zobowiązania z tytułu podatku akcyzowego i opłaty paliwowej	866 135	906 447
Zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług	449 862	454 876
Zobowiązania z tytułu innych podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	535 652	592 168
Zobowiązania z tytułu zwrotu kosztu akcyzy dla kontrahentów przechowujących produkty w swoich składach podatkowych	345 292	372 211
Zobowiązania z tytułu nabytych rzeczowych aktywów trwałych	803 498	427 422
Zobowiązania z tytułu niezafakturowanych usług	128 578	61 713
Rezerwa na rabaty i upusty dla klientów	73 369	63 803
Zobowiązania z tytułu dywidend	1 449	414
Zobowiązania z tytułu zaliczek na dostawy	25 838	89 954
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	62 818	57 117
Rezerwa na urlopy pracownicze	43 908	39 421
Zobowiązania z tytułu niezrealizowanych punktów w programie lojalnościowym VITAY	35 309	23 534
Rezerwa na zobowiązania warunkowe rozpoznane jako zobowiązania bilansowe przy nabyciu akcji Możejek, zgodnie z MSSF 3 "Połączenia jednostek gospodarczych"	9 100	29 510
Fundusze specjalne	17 430	17 607
Zobowiązania z tytułu opłat środowiskowych	9 507	10 446
Inne zobowiązania finansowe	270	6 925
Rezerwa na wynagrodzenia	93 747	80 681
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	33 914	22 508
Rozliczenia międzyokresowe kosztów i pozostałe zobowiązania	117 656	122 995
Razem	9 181 243	8 221 395

Program VITAY jest programem lojalnościowym stworzonym dla klientów indywidualnych. Program VITAY funkcjonuje na rynku polskim od 14 lutego 2001 roku. Klienci dokonując zakupów w ramach programu otrzymują punkty VITAY, które następnie mogą wymienić na nagrody.

Od czerwca 2006 roku nagroda paliwowa jest dostępna dla klientów w formie udzielanego rabatu na zakup paliwa, który nie jest bieżącym kosztem Programu VITAY tylko pomniejsza przychody ze sprzedaży paliw.

Na niezrealizowaną i zapisaną na kontach klientów ilość punktów tworzona jest rezerwa zapisywana w koszty okresu, w którym punkty zostały wydane. Ze względu na zmianę formy wydawania nagrody paliwowej tworzone są dwie rezerwy dla nagród paliwowych oraz dla nagród pozapaliwowych.

Rezerwy szacowane są na podstawie wskaźników udziału punktów, na które wydano nagrody paliwowe i pozapaliwowe, ilości punktów do realizacji w przyszłym okresie oraz bieżącego kosztu punktu w programie VITAY w wysokości 75% wartości niezrealizowanych punktów (75% jest to wskaźnik realizowalności punktów).

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania oraz bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów denominowane w walutach obcych wynoszą 7 439 386 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2007 roku i 5 900 952 tysiące złotych na dzień 31 grudnia 2006 roku.

Wartość bilansowa krótkoterminowych zobowiązań z tytułu dostaw i usług odpowiada ich wartości godziwej ze względu na ich krótkoterminowy charakter.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

23. Przychody przyszłych okresów

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Subwencje *	46 339	11 745
Pozostałe	14 344	15 315
Razem	60 683	27 060

* Spółki Grupy PKN ORLEN pozyskały środki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na dofinansowanie inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe

24. Pozostałe zobowiązania finansowe

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Zobowiązania z tytułu wykupu opcji na akcje Grupy Możejki	692 636	827 893
Zobowiązania z tytułu wykupu udziałowców mniejszościowych *	-	477 390
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	19 522	21
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające - rachunkowość zabezpieczeń	2 815	8 504
Pozostałe	-	1 959
Razem	714 973	1 315 767

* z tego 469 093 tysięcy złotych stanowi zobowiązanie z tytułu wykupu akcjonariuszy mniejszościowy Możejki a 8 297 tysięcy złotych wykupu udziałowców mniejszościowych Spolany

25. Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej)

Kapitał zakładowy Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. na dzień 31 grudnia 2007 roku wynosi 534 636 tysięcy złotych, zgodnie z Krajowym Rejestrem Sądowym. Podzielony jest na 427 709 061 akcji o wartości nominalnej 1,25 złotych każda.

Kapitał zakładowy na 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku składał się z następujących serii akcji:

Seria	Ilość wyemitowanych akcji na 31 grudnia 2007	Ilość wyemitowanych akcji na 31 grudnia 2006	Ilość akcji zatwierdzonych do emisji na 31 grudnia 2007	Ilość akcji zatwierdzonych do emisji na 31 grudnia 2006
Seria A	336 000 000	336 000 000	336 000 000	336 000 000
Seria B	6 971 496	6 971 496	6 971 496	6 971 496
Seria C	77 205 641	77 205 641	77 205 641	77 205 641
Seria D	7 531 924	7 531 924	7 531 924	7 531 924
	427 709 061	427 709 061	427 709 061	427 709 061

Każda nowa emisja akcji w Polsce jest oznaczana jako nowa seria akcji. Wszystkie powyższe serie mają dokładnie takie same prawa.

Kapitał zakładowy na moment zmiany zasad rachunkowości, tj. stosowania MSR/MSSF, na podstawie MSR 29 § 24 i 25, został przeszacowany w oparciu o miesięczne wskaźniki wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych o kwotę 522 999 tysięcy złotych i zaprezentowany w pozycjach bilansu: korekta z tytułu przeszacowania kapitału akcyjnego.

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej wynika z nadwyżki ceny emisyjnej akcji nad ich wartością nominalną przy emisji akcji serii B, C i D. Kapitał ten na moment zmiany zasad rachunkowości, tj. stosowania MSR/MSSF, na podstawie MSR 29 § 24 i 25, został przeszacowany w oparciu o miesięczne wskaźniki wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych o kwotę 168 803 tysięcy złotych i zaprezentowany w pozycji bilansu korekta z tytułu przeszacowania kapitału z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej.

Saldo kapitału z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń wynika z wyceny instrumentów pochodnych spełniających wymogi rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Saldo kapitału z tytułu różnic kursowych z przeliczeń jednostek podporządkowanych jest korygowane o różnice wynikające z przeliczenia sprawozdania finansowego spółki ORLEN Deutschland z EURO na złoty, Grupy UNIPETROL z koron czeskich na złoty i Grupy Możejki z dolarów amerykańskich na złoty.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Zyski zatrzymane zawierają wynik roku bieżącego i pozostające w Grupie wyniki z lat ubiegłych.

26. Kapitał własny akcjonariuszy mniejszościowych

Kapitał akcjonariuszy mniejszościowych obejmuje część aktywów netto podmiotów zależnych, która nie jest w sposób bezpośredni lub pośredni własnością akcjonariuszy Jednostki Dominującej.

Kapitał akcjonariuszy mniejszościowych w podziale na spółki:

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Grupa Kapitałowa UNIPETROL	2 030 020	2 185 431
Grupa Kapitałowa Anwil	326 940	277 887
Grupa Kapitałowa Rafineria Trzebinia	103 196	105 101
Grupa Kapitałowa Rafineria Nafty Jedlicze	46 722	43 979
Inowrocławskie Kopalnie Soli "Solino" S.A.	30 802	26 851
Petrolot Sp. z o.o.	29 587	24 932
Orlen Oil Sp. z o.o.	15 064	26 354
Pozostałe	55 094	41 088
Razem	2 637 425	2 731 623

27. Noty objaśniające do rachunku przepływów pieniężnych

a) Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych

	2007	2006
Bilansowa zmiana stanu pozostałych aktywów trwałych i należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	(585 247)	(1 619 484)
Zmiana z tytułu zmiany składu Grupy Kapitałowej	(7 345)	907 706
Zmiana stanu należności przeklasyfikowanych do aktywów sklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	(32 038)	(289 856)
Zmiana stanu zaliczek na środki trwałe w budowie	342 372	164 620
Zmiana stanu należności inwestycyjnych	(23 836)	(34 510)
Różnice kursowe	(218 567)	6 632
Pozostałe	(10 924)	27 151
Zmiana stanu należności w rachunku przepływów pieniężnych	(535 585)	(837 741)

	2007	2006
Bilansowa zmiana stanu zapasów	(2 966 553)	(1 285 619)
Zmiana z tytułu zmiany składu Grupy Kapitałowej	(2 390)	1 082 965
Zmiana stanu zapasów przeklasyfikowanych do aktywów sklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	(7 959)	(168 824)
Różnice kursowe	(262 030)	(5 961)
Pozostałe	3 574	64 701
Zmiana stanu zapasów w rachunku przepływów pieniężnych	(3 235 358)	(312 738)

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

	2007	2006
Bilansowa zmiana stanu pozostałych zobowiązań długoterminowych i zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych biernych	933 431	1 533 617
Zmiana z tytułu zmiany składu Grupy Kapitałowej	37 010	(1 088 321)
Zmiana stanu zobowiązań przeklasyfikowanych do zobowiązań bezpośrednio związanych z aktywami sklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	(2 087)	211 627
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	(376 076)	(79 449)
Różnice kursowe	309 162	117 931
Pozostałe	39 061	(37 686)
Zmiana stanu zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych biernych w rachunku przepływów pieniężnych	940 501	657 719
	=====	=====

	2007	2006
Bilansowa zmiana stanu rezerw	(25 801)	(92 045)
Zmiana z tytułu zmiany składu Grupy Kapitałowej	281	(25 761)
Zmiana stanu rezerw na podatek odroczonej dotyczący instrumentów finansowych	(18 527)	10 684
Rezerwy przeklasyfikowane do zobowiązań bezpośrednio związanych z aktywami sklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	-	71 233
Pozostałe	4 620	(2 114)
Zmiana stanu rezerw w rachunku przepływów pieniężnych	(39 427)	(38 003)
	=====	=====

Pozostałe pozycje w rachunku przepływów pieniężnych

W rachunku przepływów pieniężnych za rok 2007 roku w pozycji pozostałe w działalności finansowej wykazano kwotę (31 685) tysięcy złotych, na którą składają się:

Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	(37 038)
Otrzymane dotacje	5 362
Pozostałe korekty	(9)
Razem	(31 685)
	=====

b) Wpływ środków pieniężnych netto ze sprzedaży udziałów i akcji

	2007
Wpływ ze zbycia akcji/udziałów	761 369
Cena sprzedaży	761 839
Wartość sprzedanych udziałów, netto	767 321
Wynik na transakcji	(5 482)
Wpływ środków pieniężnych netto	755 887

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

28. Dane segmentowe

Przychody, koszty i wynik finansowy w podziale na segmenty branżowe

	Segment Rafineryjny		Segment Petrochemiczny		Segment Chemiczny		Pozostała działalność		Wyłączenia		Razem	
	za rok zakończony		za rok zakończony		za rok zakończony		za rok zakończony		za rok zakończony		za rok zakończony	
	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Sprzedaż zewnętrzna	51 267 453	40 066 040	9 252 174	9 354 088	2 491 816	2 381 069	695 662	938 214			63 707 105	52 739 411
Sprzedaż między segmentami	13 262 188	12 664 027	4 399 931	4 383 203	310 659	84 764	1 365 873	1 059 936	(19 338 651)	(18 191 930)	-	-
Wartość rozliczenia transakcji zabezpieczających	37 587	21 100	48 291	106 678	-	-	-	-			85 878	127 778
Przychody ogółem	64 567 228	52 751 167	13 700 396	13 843 969	2 802 475	2 465 833	2 061 535	1 998 150	(19 338 651)	(18 191 930)	63 792 983	52 867 189
Koszty operacyjne ogółem	(62 390 911)	(50 433 982)	(12 518 865)	(12 744 995)	(2 551 520)	(2 263 806)	(2 190 695)	(1 959 043)	19 336 556	18 189 051	(60 315 435)	(49 212 775)
Pozostałe przychody operacyjne	302 816	303 389	116 545	148 079	16 137	36 738	40 863	86 092	-239	-	476 122	574 298
Pozostałe koszty operacyjne	(384 166)	(567 058)	(230 068)	(405 258)	(21 488)	(14 795)	(66 678)	(117 256)		92	(702 400)	(1 104 275)
Nadwyżka wartości godziwej nabytych aktywów netto nad ceną nabycia											-	-
Wynik segmentu	2 094 967	2 053 516	1 068 008	841 795	245 604	223 970	(154 975)	7 943	(2 334)	(2 787)	3 251 270	3 124 437
Nieprzypisane przychody całej Grupy											39 854	38 658
Nieprzypisane koszty całej Grupy											(687 242)	(588 323)
Zysk (strata) na sprzedaży całości lub części udziałów jednostek podporządkowanych											-	1 835
Zysk z działalności operacyjnej											2 603 882	2 576 607
Przychody finansowe											1 190 048	602 877
Koszty finansowe											(1 050 246)	(670 838)
Udział w wyniku finansowym jednostek konsolidowanych metodą praw własności	114	(325)	-	-	1 191	1 098	266 076	219 928			267 381	220 701
Zysk przed opodatkowaniem											3 011 065	2 729 347
Podatek dochodowy											(530 639)	(669 149)
Zysk netto											2 480 426	2 060 198

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Pozostałe informacje w podziale na segmenty branżowe

	Segment Rafinerijny		Segment Petrochemiczny		Segment Chemiczny		Pozostała działalność		Wylaczenia		Razem	
	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Aktywa segmentu	30 549 418	28 743 044	7 339 505	8 153 089	2 399 195	2 460 579	5 125 979	4 584 588	(1 594 822)	(1 948 696)	43 819 275	41 992 604
Akcje i udziały w jednostkach konsolidowanych metodą praw własności	10 902	28 554	-	18 968	9 996	8 805	712 351	692 894	(32 918)**	(32 918)**	700 331	716 303
Aktywa sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży*	12 780	2 626	-	1 009 846	3 662	4 255	1 185	122			17 627	1 016 849
Nieprzypisane aktywa sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży*											170 535	13 759
Nieprzypisane aktywa całej Grupy											1 441 664	1 679 569
Skonsolidowane aktywa ogółem											46 149 432	45 419 084
Zobowiązania segmentu	8 647 834	7 263 561	998 275	841 841	405 351	405 929	738 585	790 198	(1 585 024)	(1 833 366)	9 205 021	7 468 163
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami sklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	-	-	-	195 956	-	-	-	-	-	-	-	195 956
Nieprzypisane zobowiązania całej Grupy											14 325 044	16 172 402
Skonsolidowane zobowiązania ogółem											23 530 065	23 836 521

* Szczegółowe informacje w nocie 18

** Przeklasyfikowanie pomiędzy segmentami

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Pozostałe informacje w podziale na segmenty branżowe c.d.

	Segment Rafinerijny		Segment Petrochemiczny		Segment Chemiczny		Pozostała działalność		Razem	
	za rok zakończony		za rok zakończony		za rok zakończony		za rok zakończony		za rok zakończony	
	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Nakłady na środki trwałe i wartości niematerialne	2 680 577	1 165 156	521 864	320 223	118 357	174 338	311 708	218 363	3 632 506	1 878 080
Nakłady na nieprzypisane do segmentów środki trwałe i wartości niematerialne									87 999	63 556
Nakłady na środki trwałe i wartości niematerialne ogółem									3 720 505	1 941 636
Amortyzacja segmentu	1 346 356	925 828	624 217	757 547	166 867	183 135	255 898	212 519	2 393 338	2 079 029
Amortyzacja nieprzypisanych aktywów grupy									38 085	29 098
Amortyzacja ogółem									2 431 423	2 108 127
Niepieniężne koszty inne niż amortyzacja	266 730	409 459	210 235	298 576	17 797	4 770	37 702	53 228	532 464	766 033

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Pozostałe informacje w podziale na segmenty branżowe c.d.

	Segment Rafinerijny		Segment Petrochemiczny		Segment Chemiczny		Pozostała działalność		Razem	
	za rok zakończony		za rok zakończony		za rok zakończony		za rok zakończony		za rok zakończony	
	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Zawiązanie odpisów aktualizujących wartość składników aktywów	(201 550)	(385 462)	(185 652)	(298 576)	(12 935)	(12 743)	(22 594)	(38 295)	(422 731)	(735 076)
Nieprzypisana wartość odpisów									(3 151)	(39 175)
Zawiązanie odpisów aktualizujących wartość składników aktywów ogółem									(425 882)	(774 251)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość składników aktywów	170 720	93 431	65 129	61 481	3 378	14 931	12 965	14 056	252 192	183 899
Nieprzypisana wartość rozwiązanych odpisów									10 614	12 717
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość składników aktywów									262 806	196 616

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów w podziale segmentowym ujawnione w rachunku zysków i strat obejmują:

- odpisy aktualizujące wartość należności;
- odpisy aktualizujące wartość zapasów;
- odpisy aktualizujące wartość rzeczowych aktywów trwałych;
- odpisy aktualizujące wartość firmy.

Odpisy i rozwiązanie odpisów aktualizujących dokonywane były w związku z wystąpieniem lub wygaśnięciem przesłanek związanych z przeterminowaniem należności, wystąpieniem należności nieściągalnych bądź dochodzeniem ich na drodze sądowej, jak również z ewentualną utratą wartości rzeczowych aktywów trwałych.

Odpisy dokonane w segmencie rafinerijnym dotyczyły przede wszystkim utraty wartości stacji paliw i baz magazynowych. W segmencie dotyczącym pozostałej działalności ujęto odpisy na majątek odrębny i materiały zbędne.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Rachunek przepływów pieniężnych w podziale na segmenty branżowe

	Segment Rafineryjny	Segment Petrochemiczny	Segment Chemiczny	Pozostała działalność	Nieprzypisane	Razem
	za rok zakończony	za rok zakończony	za rok zakończony	za rok zakończony	za rok zakończony	za rok zakończony
	31 grudnia 2007	31 grudnia 2007	31 grudnia 2007	31 grudnia 2007	31 grudnia 2007	31 grudnia 2007
Wynik segmentu	2 094 966	1 068 009	245 606	(154 974)	(773 179)	2 480 426
Korekty	(1 721 539)	1 287 806	75 965	(658 507)	500 913	(515 362)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	373 427	2 355 815	321 571	(813 481)	(272 266)	1 965 066
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej						
Wpływy	566 316	118 032	186 159	1 087 674	(512 884)	1 445 297
Wydatki	(3 076 067)	(386 217)	(115 365)	(662 213)	(50 569)	(4 290 405)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(2 509 751)	(268 185)	70 794	425 461	(563 453)	(2 845 108)
Środki pieniężne netto otrzymane w działalności finansowej					27 039	27 039
Zmniejszenie netto stanu środków pieniężnych	(2 136 324)	2 087 630	392 365	(387 993)	(808 681)	(853 003)
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych						(85)
Środki pieniężne na początek okresu						2 351 320
Środki pieniężne na koniec okresu						1 498 232

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Segmenty geograficzne

Tabela prezentuje skonsolidowaną sprzedaż Grupy Kapitałowej w podziale geograficznym rynku za 2007 i 2006 roku

	Przychody zgodne z kryterium rynków geograficznych	
	za rok zakończony	
	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Polska w tym:	29 904 642	28 765 796
- przychody z działalności podstawowej	29 654 884	28 455 785
- pozostałe przychody operacyjne	249 758	310 011
Niemcy w tym:	11 076 532	11 831 420
- przychody z działalności podstawowej	11 048 040	11 790 349
- pozostałe przychody operacyjne	28 492	41 071
Republika Czeska w tym:	8 365 974	7 415 691
- przychody z działalności podstawowej	8 210 301	7 192 475
- pozostałe przychody operacyjne	155 673	223 216
Kraje bałtyckie (Litwa, Łotwa, Estonia) w tym:	6 238 805	4 731
- przychody z działalności podstawowej	6 196 606	4 731
- pozostałe przychody operacyjne	42 199	-
Inne kraje	8 683 152	5 423 849
Nieprzypisane przychody całej Grupy	39 854	38 658
Przychody zgodne z kryterium rynków geograficznych razem	64 308 959	53 480 145

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Segmenty geograficzne (cd.)

Tabela prezentuje informacje o aktywach poszczególnych segmentów w rozbiciu na lokalizacje geograficzne.

	Aktywa segmentu zgodnie z kryterium rynków geograficznych		Nakłady na środki trwałe i wartości niematerialne zgodnie z kryterium rynków geograficznych	
	za rok zakończony		za rok zakończony	
	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Polska	23 391 805	20 172 683	1 722 480	1 368 012
Niemcy	1 212 619	1 235 369	105 515	89 343
Republika Czeska	9 607 525	9 539 115	726 425	420 725
Kraje Bałtyckie (Litwa, Łotwa, Estonia)	9 428 439	10 884 041	1 078 086	-
Inne kraje (nie przekraczające 5% wartości bilansowej ogółem)	178 887	161 396	-	-
Akcje i udziały konsolidowane metodą praw własności	700 331	716 303	-	-
Aktywa sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	17 627	1 016 849	-	-
Nieprzypisane aktywa całej grupy	1 612 199	1 693 328	87 999	63 556
Razem	46 149 432	45 419 084	3 720 505	1 941 636

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

29. Instrumenty finansowe

a) Kategorie i klasy instrumentów finansowych

Instrumenty finansowe w podziale na kategorie

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, z tego:	85 208	22 620
Przeznaczone do obrotu, z tego:	85 208	22 620
Instrumenty pochodne handlowe (w tym: instrumenty wbudowane)	85 208	22 620
Instrumenty pochodne rozpoznane w aktywach finansowych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające - rachunkowość zabezpieczeń	82 335	37 241
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	249 061
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	62 690	571 441
Pożyczki udzielone i należności własne, z tego:	5 749 081	5 460 099
Należności długoterminowe	12 773	33 081
Pożyczki udzielone	18 240	5 272
Należności krótkoterminowe jako instrumenty finansowe	5 718 068	5 421 746
Środki pieniężne	1 498 232	2 351 320
Razem aktywa według kategorii	7 477 546	8 691 782
	=====	=====
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	19 522	21
Przeznaczone do obrotu, z tego:	19 522	21
Instrumenty pochodne handlowe (w tym: instrumenty wbudowane)	19 522	21
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające - rachunkowość zabezpieczeń	3 798	16 304
Pozostałe zobowiązania, z tego:	17 929 412	17 598 910
Zobowiązania krótkoterminowe jako instrumenty finansowe	6 889 241	5 759 697
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i emisji dłużnych papierów wartościowych	10 321 944	10 489 105
Inne *	718 227	1 350 108
Razem zobowiązania według kategorii	17 952 732	17 615 235
	=====	=====
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	103 756	88 767
Razem zobowiązania finansowe	18 056 488	17 704 002
	=====	=====

* w tym rozpoznanie opcji nabycia akcji Grupy Możejki w wysokości 692 637 tysięcy złotych w 2007 roku i odpowiednio 827 893 tysięcy złotych w 2006 roku oraz rozpoznanie w 2006 roku zobowiązania z tytułu wykupu akcjonariuszy mniejszościowych w wysokości 477 390 tysięcy złotych

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Instrumenty finansowe w podziale na klasy

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Aktywa finansowe		
Udziały i akcje w Spółkach	62 690	571 441
Nabyte obligacje	-	9 527
Należności krótkoterminowe jako instrumenty finansowe	5 718 068	5 421 746
Udzielone pożyczki	18 240	5 272
Aktywa z wyceny instrumentów pochodnych (kontraktów terminowych)	167 543	59 861
Środki pieniężne	1 498 232	2 351 320
Należności długoterminowe	12 773	33 081
Inne	-	239 534
Razem	7 477 546	8 691 782

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 508 393	592 721
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	8 813 551	9 896 384
Zobowiązania krótkoterminowe jako instrumenty finansowe	6 889 241	5 759 697
Zobowiązania z wyceny instrumentów pochodnych (kontraktów terminowych)	23 320	16 325
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	103 756	88 767
Inne *	718 227	1 350 108
Razem	18 056 488	17 704 002

* w tym rozpoznanie opcji nabycia akcji Grupy Możejki w wysokości 692 637 tysięcy złotych w 2007 roku i odpowiednio 827 893 tysięcy złotych w 2006 roku oraz rozpoznanie w 2006 roku zobowiązania z tytułu wykupu akcjonariuszy mniejszościowych w wysokości 477 390 tysięcy złotych

b) Ujawnienia dotyczące pozycji bilansowych

Przeklasyfikowanie aktywów

W 2007 i 2006 roku Grupa nie dokonywała przeklasyfikowania składników aktywów finansowych wycenianych według kosztu lub zamortyzowanego kosztu na składniki wyceniane według wartości godziwej, jak również nie dokonywała przeklasyfikowania składników aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej na składniki wyceniane według kosztu lub zamortyzowanego kosztu.

Wyłączenie aktywów

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym Grupa nie przekazała żadnych aktywów powodujących powstanie w przyszłości jakichkolwiek ryzyk lub korzyści skutkujących powstaniem zobowiązania lub kosztu.

c) Zabezpieczenia zobowiązań i zobowiązań warunkowych na aktywach finansowych

Aktywa finansowe ustanowione jako zabezpieczenia zobowiązań

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Aktywa finansowe zastawione jako zabezpieczenie zobowiązań lub zobowiązań warunkowych:		
Cesja należności	465 280	353 662
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	105 000	69 440

Powyższe zabezpieczenia dotyczą w większości kredytów bankowych i mogą zostać przejęte przez kredytodawcę w przypadku braku terminowej spłaty zobowiązań kapitałowych i odsetkowych. Dotychczas, sytuacja taka nie miała miejsca, nie stwierdzono ryzyka zaistnienia takiej sytuacji w przewidywanej przyszłości.

Zabezpieczenia aktywów finansowych lub niefinansowych ustanowione na rzecz Grupy

Na rzecz Grupy nie ustanowiono zabezpieczeń składnika aktywów finansowych lub niefinansowych, dla których Grupa była uprawniona do sprzedaży lub obciążenia innym zastawem w przypadku realizacji wszelkich obowiązków przez właściciela przedmiotu zabezpieczenia.

d) Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Grupa zabezpiecza przepływy pieniężne wynikające z przychodów operacyjnych z tytułu sprzedaży produktów petrochemicznych i rafineryjnych oraz kosztów operacyjnych z tytułu zakupu ropy przed ryzykiem zmiany kursu walutowego (PLN/EUR dla sprzedaży, PLN/USD dla zakupów oraz sprzedaży). Dla wszystkich zabezpieczanych przepływów stosuje się rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (cash flow hedge). Jako instrumenty zabezpieczające stosowane są instrumenty pochodne (kontrakty forward i swapy).

Grupa zabezpiecza również przepływy pieniężne z tytułu płatności odsetkowych związanych z emisją obligacji w PLN oraz przepływy pieniężne związane z płatnościami odsetkowymi dotyczącymi zewnętrznego finansowania Basell ORLEN Polyolefins Sp. z o.o. wykorzystując w tym celu IRS (swap procentowy).

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Instrumenty zabezpieczające stosowane w rachunkowości zabezpieczeń na dzień 31 grudnia 2007 roku:

Instrumenty pochodne (grupa instrumentów)	Planowana data realizacji zabezpieczanego przepływu pieniężnego (lub grupy przepływów)	Planowany termin wpływu wyniku z transakcji zabezpieczającej na wynik finansowy	Wartość godziwa instrumentów pochodnych wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające w rozumieniu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	Zabezpieczane ryzyko
swap procentowy WIBOR	I kwartał 2008 – I kwartał 2012	I kwartał 2008 – I kwartał 2012	4 577	ryzyko stopy procentowej
forward-sprzedaż EUR	I kwartał 2008	I kwartał 2008	27 931	ryzyko walutowe
forward-sprzedaż EUR	II kwartał 2008	II kwartał 2008	16 377	ryzyko walutowe
forward-sprzedaż EUR	III kwartał 2008	III kwartał 2008	10 097	ryzyko walutowe
forward-sprzedaż EUR	IV kwartał 2008	IV kwartał 2008	1 958	ryzyko walutowe
forward-sprzedaż USD	I kwartał 2008	I kwartał 2008	2 751	ryzyko walutowe
forward-sprzedaż USD	II kwartał 2008	II kwartał 2008	9 826	ryzyko walutowe
forward-sprzedaż USD	III kwartał 2008	III kwartał 2008	8 138	ryzyko walutowe
forward-sprzedaż USD	IV kwartał 2008	IV kwartał 2008	680	ryzyko walutowe
Instrumenty pochodne rozpoznane w aktywach finansowych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające – rachunkowość zabezpieczeń			82 335	
forward-kupno USD	I kwartał 2008	I kwartał 2008	(1 638)	ryzyko walutowe
forward-kupno USD	II kwartał 2008	II kwartał 2008	(843)	ryzyko walutowe
forward-kupno USD	III kwartał 2008	III kwartał 2008	(242)	ryzyko walutowe
forward-kupno USD	IV kwartał 2008	IV kwartał 2008	(92)	ryzyko walutowe
IRS	II kwartał 2007 – IV kwartał 2011	II kwartał 2007 – IV kwartał 2011	(983)	ryzyko stopy procentowej
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające – rachunkowość zabezpieczeń			(3 798)	
Razem			78 537	

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Instrumenty zabezpieczające stosowane w rachunkowości zabezpieczeń na dzień 31 grudnia 2006 roku:

Instrumenty pochodne (grupa instrumentów)	Planowana data realizacji zabezpieczanego przepływu pieniężnego (lub grupy przepływów)	Planowany termin wpływu wyniku z transakcji zabezpieczającej na wynik finansowy	Wartość godziwa instrumentów pochodnych wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające w rozumieniu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	Zabezpieczane ryzyko
forward-sprzedaż EUR	I kwartał 2007	I kwartał 2007	9 899	ryzyko walutowe
forward-sprzedaż EUR	II kwartał 2007	II kwartał 2007	8 442	ryzyko walutowe
forward-sprzedaż EUR	III kwartał 2007	III kwartał 2007	3 602	ryzyko walutowe
forward-sprzedaż EUR	IV kwartał 2007	IV kwartał 2007	456	ryzyko walutowe
forward-sprzedaż USD	I kwartał 2007	I kwartał 2007	4 060	ryzyko walutowe
forward-kupno USD	I kwartał 2007	I kwartał 2007	143	ryzyko walutowe
forward-sprzedaż USD	II kwartał 2007	II kwartał 2007	5 426	ryzyko walutowe
forward-kupno USD	II kwartał 2007	II kwartał 2007	117	ryzyko walutowe
forward-sprzedaż USD	III kwartał 2007	III kwartał 2007	4 222	ryzyko walutowe
forward-kupno USD	III kwartał 2007	III kwartał 2007	67	ryzyko walutowe
forward-sprzedaż USD	IV kwartał 2007	IV kwartał 2007	761	ryzyko walutowe
forward-kupno USD	IV kwartał 2007	IV kwartał 2007	46	ryzyko walutowe
Instrumenty pochodne rozpoznane w aktywach finansowych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające – rachunkowość zabezpieczeń			37 241	
forward-sprzedaż EUR	I kwartał 2007	I kwartał 2007	(282)	ryzyko walutowe
forward-sprzedaż EUR	II kwartał 2007	II kwartał 2007	(96)	ryzyko walutowe
forward-sprzedaż EUR	III kwartał 2007	III kwartał 2007	(70)	ryzyko walutowe
forward-sprzedaż EUR	IV kwartał 2007	IV kwartał 2007	(191)	ryzyko walutowe
forward-kupno USD	I kwartał 2007	I kwartał 2007	(7 573)	ryzyko walutowe
forward-sprzedaż USD	II kwartał 2007	II kwartał 2007	(22)	ryzyko walutowe
forward-kupno USD	II kwartał 2007	II kwartał 2007	(25)	ryzyko walutowe
forward- sprzedaż USD	III kwartał 2007	III kwartał 2007	(47)	ryzyko walutowe
forward- kupno USD	III kwartał 2007	III kwartał 2007	(178)	ryzyko walutowe
forward- sprzedaż USD	IV kwartał 2007	IV kwartał 2007	(20)	ryzyko walutowe
IRS	II kwartał 2007 – IV kwartał 2011	II kwartał 2007 – IV kwartał 2011	(7 800)	ryzyko stopy procentowej
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające – rachunkowość zabezpieczeń			(16 304)	
Razem			20 937	

W powyższych tabelach transakcje pogrupowane zostały w podziale na terminy realizacji (kwartały). W ramach kwartałów poszczególne terminy realizacji przepływów oraz wpływu transakcji zabezpieczających na wynik finansowy są ściśle dopasowane.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Wpływ rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych w części skutecznej został zaprezentowany w zestawieniu zmian w skonsolidowanym kapitale własnym.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym nie wystąpiły przypadki planowanej transakcji w odniesieniu do której rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych została uprzednio zastosowana, ale zaprzestano oczekiwania jej realizacji.

e) Wartość godziwa instrumentów finansowych

Porównanie wartości godziwej do wartości bilansowej instrumentów wycenianych według zamortyzowanego kosztu:

	31 grudnia 2007		31 grudnia 2006	
	Wartość godziwa	wartość bilansowa	wartość godziwa	wartość bilansowa
Aktywa finansowe				
Nabyte obligacje	-	-	9 526	9 527
Udzielone pożyczki	14 532	18 240	5 162	5 272
Inne *	11 893	12 773	269 165	272 615
Razem	26 425	31 013	283 853	287 414
	=====	=====	=====	=====
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 502 129	1 508 393	636 033	592 721
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	8 780 287	8 813 551	9 959 118	9 896 384
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	114 862	103 756	105 286	88 767
Inne **	657 663	718 227	1 214 386	1 350 108
Razem	11 054 941	11 143 927	11 914 823	11 927 980
	=====	=====	=====	=====

* w tym należności długoterminowe

** w tym rozpoznanie opcji nabycia akcji Grupy Możejki w wysokości 692 637 tysięcy złotych w 2007 roku i odpowiednio 827 893 tysięcy złotych w 2006 roku oraz rozpoznanie w 2006 roku zobowiązania z tytułu wykupu akcjonariuszy mniejszościowych w wysokości 477 390 tysięcy złotych

Powyższe porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych instrumentów finansowych nie obejmuje klas instrumentów finansowych, które mają charakter krótkoterminowych należności i zobowiązań dla których wartość bilansowa zbliżona jest do wartości godziwej.

Metody i założenia przyjęte na potrzeby wyceny do wartości godziwej instrumentów finansowych prezentowanych w bilansie wg zamortyzowanego kosztu

Nabyte obligacje, udzielone pożyczki, zobowiązania finansowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych oraz zobowiązania z tytułu kredytów wyceniono do wartości godziwej przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowano przy zastosowaniu czynników dyskontowych obliczonych na podstawie rynkowych stóp procentowych (wg stanu na dni bilansowe na podstawie kwotowań 3-miesięcznych stóp procentowych dostępnych w Reuters) powiększonych o marże właściwe dla poszczególnych instrumentów finansowych.

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
WIBOR 3M	5,575%	4,060%
EURIBOR 3M	4,540%	3,695%
LIBOR 3M	4,755%	5,310%
PRIBOR 3M	4,160%	2,500%
VILIBOR 3M	6,650%	3,790%

Metody wyceny do wartości godziwej instrumentów finansowych prezentowanych w bilansie w wartości godziwej

Grupa wycenia instrumenty pochodne do wartości godziwej przy zastosowaniu modeli wyceny instrumentów finansowych wykorzystując ogólnie dostępne dane pochodzące z aktywnych rynków. Terminowych kursów wymiany walut nie modeluje się jako osobnego czynnika ryzyka, ale wyprowadza z kursu spot i odpowiedniej terminowej stopy procentowej dla waluty obcej w stosunku do PLN.

Dla wszystkich krzywych stóp procentowych stosuje się modele wyceny instrumentów finansowych, wykorzystując ogólnie dostępne dane pochodzące z aktywnych rynków. Na podstawie bieżącej struktury terminowej stóp procentowych i parametrów modelu oblicza się wszystkie punkty współczynników dyskonta krzywej za okres.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Grupa wycenia instrumenty pochodne do wartości godziwej wykorzystując ogólnodostępne kursy walutowe, stopy procentowe oraz ceny towarów, krzywe forward i zmienności dla walut i towarów pochodzące z płynnych rynków.

Wartość godziwa udziałów i akcji notowanych na aktywnych rynkach jest ustalana na podstawie notowań rynkowych.

Zysk pierwszego dnia

Na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku Grupa nie posiadała instrumentów finansowych, których wycena w dniu nabycia przy zastosowaniu techniki wyceny różniłaby się od wartości początkowej ujętej w księgach. Jedynymi instrumentami finansowymi wycenianymi przy zastosowaniu technik wyceny są takie instrumenty pochodne, dla których nie występuje opisana wyżej różnica (tzw. zysk/strata pierwszego dnia).

Instrumenty finansowe, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej

Na dzień 31 grudnia 2007 i 31 grudnia 2006 roku Grupa posiada udziały i akcje w spółkach, dla których nie jest możliwe sporządzenie wiarygodnej wyceny wartości godziwej. Dla spółek tych nie istnieją aktywne rynki ani nie odnotowano porównywalnych transakcji na tego typu walorach.

f) Charakter i zakresy ryzyk związanych z instrumentami finansowymi

Działalność Grupy wiąże się przede wszystkim z narażeniem na następujące ryzyka finansowe:

- ryzyko kredytowe;
- ryzyko płynności;
- ryzyka rynkowe (w tym ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej)

Ryzyko kredytowe

Grupa narażona jest w dużym stopniu na ryzyko kredytowe związane przede wszystkim z należnościami handlowymi. Grupa prowadząc działalność handlową realizuje sprzedaż produktów i usług podmiotom gospodarczym z odroczonym terminem płatności, w wyniku czego może powstać ryzyko nieotrzymania należności od kontrahentów za dostarczone produkty i usługi. Grupa, w celu zminimalizowania ryzyka kredytowego, a także w celu utrzymywania możliwie najniższego kapitału obrotowego zarządza ryzykiem poprzez obowiązującą procedurę przyznawania kontrahentom limitu kredytu kupieckiego i określenie formy jego zabezpieczenia.

Przyjęty okres spłaty należności związany z normalnym tokiem sprzedaży wynosi 14-30 dni.

Kontrahent kupujący z odroczonym terminem płatności jest indywidualnie oceniany pod kątem ryzyka kredytowego. Część należności jest ubezpieczana w ramach zorganizowanych programów ubezpieczenia kredytu kupieckiego. Dodatkowo należności kontrahentów są regularnie monitorowane przez służby finansowe. W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych zgodnie z obowiązującymi procedurami następuje wstrzymanie sprzedaży i uruchamiana jest windykacja należności.

W oparciu o analizę należności przygotowaną przez poszczególne spółki Grupy Kapitałowej PKN ORLEN dokonano podziału kontrahentów na dwie grupy:

- I grupa – kontrahenci z dobrą lub bardzo dobrą historią współpracy w danym roku;
- II grupa – pozostali kontrahenci.

Podział należności nieprzeterminowanych według opisanego powyżej kryterium:

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Grupa I	4 475 692	4 484 933
Grupa II	786 166	555 915
Razem	5 261 858	5 040 848

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Analiza wiekowa aktywów finansowych, które są zaległe na dzień bilansowy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości

	31 grudnia 2007		31 grudnia 2006	
	Należności krótkoterminowe jako instrumenty finansowe	Pożyczki udzielone	Należności krótkoterminowe jako instrumenty finansowe	Pożyczki udzielone
Do 1 miesiąca	404 638	-	320 434	45
1-3 miesięcy	23 246	-	27 519	-
3-6 miesięcy	4 684	-	16 660	-
6-12 miesięcy	9 341	-	9 895	-
Powyżej roku	14 301	45	6 390	-
Razem	456 210	45	380 898	45

Koncentracja ryzyka związanego z należnościami handlowymi jest ograniczona ze względu na dużą liczbę kontrahentów z kredytem kupieckim rozproszonych w różnych sektorach gospodarki polskiej, niemieckiej, czeskiej i litewskiej.

Ryzyko kredytowe, wynikające z aktywów stanowiących dodatnią wycenę instrumentów pochodnych, jest uważane przez Grupę za niskie z uwagi na fakt, iż wszystkie transakcje zawierane są z renomowanymi bankami.

Miarą ryzyka kredytowego jest kwota maksymalnego narażenia na ryzyko kredytowe dla poszczególnych klas.

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe

31 grudnia 2007

Udziały i akcje w Spółkach	62 690
Należności krótkoterminowe jako instrumenty finansowe	5 718 068
Udzielone pożyczki	18 240
Aktywa z wyceny kontraktów terminowych	167 543
Środki pieniężne	1 498 232
Inne	12 773
Razem	7 477 546 =====

Ze względu na współpracę Grupy głównie z renomowanymi polskimi i międzynarodowymi bankami ryzyko związane z lokowaniem środków pieniężnych jest znacząco ograniczone.

W ocenie Zarządu ryzyko zagrożonych aktywów finansowych jest odzwierciedlone poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Informacje dotyczące utraty wartości poszczególnych klas aktywów ujęte są w notach opisujących te aktywa.

Grupa w 2007 i 2006 roku nie rozpoznała aktywów stanowiących zabezpieczenia na rzecz Spółki.

W wyniku zmiany terminów płatności wobec odbiorców Grupa nie rozpoznała utraty wartości należności jako instrumentów finansowych w wysokości 14 376 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2007 roku i odpowiednio 6 960 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2006 roku. Bez zmiany tych terminów Grupa rozpoznałaby w rachunku zysków i strat utratę wartości należności opisanych powyżej.

Ryzyko płynności

Grupa narażona jest na ryzyko płynności wynikające ze zobowiązań finansowych i zobowiązań warunkowych wynikających przede wszystkim z zaciągniętych kredytów i podpisanych umów leasingowych. Ze względu na dużą liczbę podmiotów finansujących Grupę oraz na określenie różnych terminów płatności w Grupie nie występuje ryzyko płynności, związane z koncentracją.

Miarą ryzyka płynności jest stopień dopasowania przepływów pieniężnych (wpływów i wypływów) – jest on analizowany przez Grupę w ujęciu miesięcznym w horyzoncie rocznym.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Ryzyko płynności jest w znacznym stopniu ograniczone przez:

- otwarte linie kredytowe

Waluta	Maksymalne możliwe zadłużenie na 31 grudnia 2007 roku	Wykorzystanie na 31 grudnia 2007 roku	Maksymalne możliwe zadłużenie na 31 grudnia 2006 roku	Wykorzystanie na 31 grudnia 2006 roku
PLN	1 237 761	358 112	986 240	241 438
USD	248 023	194 684	74 141	457 824
EUR	2 677 092	1 925 280	3 129 650	1 778 120
CZK	7 221 854	1 386 019	9 953 997	7 438 217
LTL	2 121	953	1 901	701
SKK	350 000	126 967	-	-
Razem po przeliczeniu na PLN	11 415 274	7 106 019	13 355 059	8 427 074

- Program Emisji Obligacji

Waluta	Maksymalne możliwe zadłużenie na 31 grudnia 2007 roku	Wykorzystanie na 31 grudnia 2007 roku
PLN	2 000 000	1 106 000

Na dzień bilansowy otwarte linie kredytowe łącznie z programem emisji obligacji przewyższają zobowiązania krótkoterminowe pomniejszone o należności krótkoterminowe.

Na potrzeby zarządzania płynnością w Grupie Kapitałowej począwszy od 2001 roku funkcjonuje system cash pooling. Na dzień 31 grudnia 2007 roku systemem tym objęto 30 spółek Grupy Kapitałowej. Koncentracja krajowych środków pieniężnych w systemie cash pooling odbywa się przy udziale trzech banków, natomiast koncentracja środków walutowych odbywa się przy udziale jednego banku. W związku z zastosowaniem tego systemu Grupa uzyskuje wymierne korzyści finansowe.

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych

2007	do 1 roku	1-3 lata	3-5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania brutto - wyemitowane obligacje	389 083	62 432	807 930	242 486	1 501 931
Zobowiązania brutto - otrzymane kredyty i pożyczki	1 819 564	916 948	5 608 885	694 084	9 039 481
Zobowiązania handlowe jako instrumenty finansowe	6 889 241	-	-	-	6 889 241
Płatności netto z tyt. Instrumentów pochodnych - kwoty rozliczane brutto	22 337	983	-	-	23 320
Pozostałe zobowiązania finansowe	692 636	-	-	-	692 636
Razem	9 812 861	980 363	6 416 815	936 570	18 146 609

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

2006	do 1 roku	1-3 lata	3-5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania brutto - wyemitowane obligacje	210 702	64 516	59 864	259 789	594 871
Zobowiązania brutto - otrzymane kredyty i pożyczki	4 285 806	915 218	4 393 903	203 205	9 798 132
Zobowiązania handlowe jako instrumenty finansowe	5 759 697	-	-	-	5 759 697
Płatności netto z tyt. Instrumentów pochodnych - kwoty rozliczane brutto	8 525	7 800	-	-	16 325
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 307 242	-	-	-	1 307 242
Razem	11 571 972	987 534	4 453 767	462 994	17 476 267

Zobowiązania krótkoterminowe wymagalne są do jednego roku w każdym z prezentowanych okresów sprawozdawczych.

Terminy zapadalności i wartości gwarancji i poręczeń ujmowane pozabilansowo prezentowane są w notcie 37.

Ryzyka rynkowe

Grupa narażona jest na ryzyka walutowe, stopy procentowej i ryzyka zmian cen towarów, przy czym instrumenty finansowe posiadane na dzień bilansowy są narażone na ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej.

Polityka zarządzania ryzykami rynkowymi

Zarządzanie ryzykami rynkowymi w ramach Grupy PKN ORLEN prowadzone jest poprzez jednostki, które w największym stopniu narażone są na te ryzyka, tj. PKN ORLEN, Basell ORLEN Polyolefins, ORLEN Asphalt, Anwil, a także UNIPETROL oraz Rafineria Możejki.

Zarządzanie ryzykami rynkowymi, tj. ryzykiem walutowym, ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem towarowym polega na ograniczaniu ekspozycji na ryzyka wynikające z prowadzonej działalności operacyjnej.

Zabezpieczonymi elementami ekspozycji walutowej są przychody i koszty denominowane lub indeksowane do walut obcych, przepływy związane z głównymi projektami inwestycyjnymi oraz z przepływami finansowymi. W zakresie ekspozycji na stopę procentową celem zabezpieczenia w Jednostce Dominującej jest osiągnięcie wskaźnika relacji długu opartego o stałą stopę względem długu opartego o stopę zmienną w przedziale określonym przyjętą polityką zabezpieczeń oraz osiągnięcie akceptowalnego wskaźnika Interest-at-Risk zgodnie z przyjętą polityką, natomiast w innych jednostkach zarządzających ryzykiem stopy procentowej cel zabezpieczenia określony jest jako zmniejszenie zmienności przepływów pieniężnych. W ramach zarządzania ryzykiem cen towarów zabezpieczana jest wartość zapasów ropy naftowej, a w przyszłości planowane jest zabezpieczanie marży rafinerijnej.

W celu zabezpieczania ryzyk rynkowych Grupa wykorzystuje instrumenty pochodne, w tym kontrakty FX forward, FX swap, swapy procentowe (IRS), swapy walutowo-procentowe (CCIRS) oraz swapy towarowe. Część z tych transakcji została wyznaczona jako instrumenty zabezpieczające w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Nie dopuszcza się stosowania transakcji spekulacyjnych (w sensie ekonomicznym) – niezależnie od przyjętego ujęcia rachunkowego.

W Jednostce Dominującej proces zarządzania ryzykiem funkcjonuje w oparciu o procedury oraz politykę zarządzania ryzykiem. Zgodnie z polityką zatwierdzoną przez Zarząd PKN ORLEN celem nadrzędnym Spółki w zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym jest ograniczenie zmienności przepływów pieniężnych i potencjalnych strat ekonomicznych powstałych na skutek wystąpienia zdarzeń mogących mieć negatywny wpływ na wynik jednostki. Zarządzanie ryzykiem rynkowym obejmuje procesy identyfikacji, pomiaru i określania sposobu minimalizacji ryzyka, obejmując aspekty związane ze zmiennością kursów walutowych, stóp procentowych i cen towarów. Jednostką odpowiedzialną za nadzór nad realizacją polityki zarządzania ryzykiem rynkowym jest Komitet Ryzyka Finansowego, natomiast za realizację odpowiada Dział Zarządzania Ryzykiem.

Proces zarządzania ryzykiem w innych jednostkach zarządzających ryzykiem funkcjonuje w oparciu o regulacje wewnętrzne jednostek. PKN ORLEN prowadzi prace zmierzające do objęcia głównych spółek Grupy Kapitałowej spójną polityką hedgingową w zakresie ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej.

– **Ryzyko walutowe**

Grupa narażona jest w dużym stopniu na ryzyko walutowe wynikające z należności i zobowiązań krótkoterminowych, środków pieniężnych, nakładów inwestycyjnych obejmujących zakup aktywów trwałych i kapitałowych oraz zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek denominowanych w walutach obcych.

W największym stopniu Grupa narażona jest na zmiany kursu PLN/EUR, PLN/USD i PLN/CZK.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe

Wpływ instrumentów finansowych na wynik finansowy brutto, kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń oraz na kapitał z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek podporządkowanych z tytułu zmian kursów istotnych walut w stosunku do PLN:

2007				
Wpływ instrumentów finansowych na wynik finansowy brutto				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
PLN/USD	+4,2 %	(107 497)	-4,2 %	107 497
PLN/EUR	+3,6 %	(210 615)	-3,6 %	210 615
PLN/CZK	+3,6 %	(8 513)	-3,6 %	8 513
Razem		(326 625)		326 625
Wpływ instrumentów finansowych na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
PLN/USD	+4,2 %	13 079	-4,2 %	(13 079)
PLN/EUR	+3,6 %	44 576	-3,6 %	(44 576)
Razem		57 655		(57 655)
Wpływ instrumentów finansowych jednostek zagranicznych na kapitał z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek podporządkowanych				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
PLN/USD	+4,2 %	(87 747)	-4,2 %	87 747
PLN/EUR	+3,6 %	(7 841)	-3,6 %	7 841
PLN/CZK	+3,6 %	18 051	-3,6 %	(18 051)
PLN/LTL	+3,6 %	(1 511)	-3,6 %	1 511
Razem		(79 048)		79 048
Łączny wpływ instrumentów finansowych na kapitał własny				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
PLN/USD	+4,2 %	(182 165)	-4,2 %	182 165
PLN/EUR	+3,6 %	(173 880)	-3,6 %	173 880
PLN/CZK	+3,6 %	9 537	-3,6 %	(9 537)
PLN/LTL	+3,6 %	(1 511)	-3,6 %	1 511
Razem		(348 019)		348 019

Wpływ zmian kursów istotnych walut w stosunku do PLN na kapitał z tytułu różnic kursowych z przeliczenia inwestycji netto w podmioty zagraniczne.

2007				
Wrażliwość inwestycji netto w podmioty zagraniczne *				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
PLN/USD	+4,2 %	253 629	-4,2 %	(253 629)
PLN/EUR	+3,6 %	12 797	-3,6 %	(12 797)
PLN/CZK	+3,6 %	207 323	-3,6 %	(207 323)
Razem		473 749		(473 749)

* Powyższa analiza dotyczy wrażliwości całkowitych aktywów netto jednostek zagranicznych (w tym wrażliwość instrumentów finansowych jednostek zagranicznych na różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych).

Łączny wpływ zmian kursów istotnych walut w stosunku do PLN na kapitały własne z uwzględnieniem różnic kursowych z przeliczenia inwestycji netto w podmioty zagraniczne.

2007				
Łączny wpływ na kapitały własne				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
PLN/USD	+4,2 %	159 211	-4,2 %	(159 211)
PLN/EUR	+3,6 %	(153 242)	-3,6 %	153 242
PLN/CZK	+3,6 %	198 810	-3,6 %	(198 810)
Razem		204 779		(204 779)

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Wpływ instrumentów finansowych na wynik finansowy brutto, kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń oraz na kapitał z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek podporządkowanych z tytułu zmian kursów istotnych walut w stosunku do PLN:

2006				
Wpływ instrumentów finansowych na wynik finansowy brutto				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
PLN/USD	+4,2 %	(148 601)	-4,2 %	148 601
PLN/EUR	+3,6 %	(200 965)	-3,6 %	200 965
PLN/CZK	+3,6 %	(3 832)	-3,6 %	3 832
PLN/LTL	+3,6 %	(16 887)	-3,6 %	16 887
Razem		(370 285)		370 285
Wpływ instrumentów finansowych na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
PLN/USD	+4,2 %	31 649	-4,2 %	(31 649)
PLN/EUR	+3,6 %	33 908	-3,6 %	(33 908)
Razem		65 557		(65 557)
Wpływ instrumentów finansowych jednostek zagranicznych na kapitał z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek podporządkowanych				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
PLN/USD	+4,2 %	(54 237)	-4,2 %	54 237
PLN/EUR	+3,6 %	(15 344)	-3,6 %	15 344
PLN/CZK	+3,6 %	10 938	-3,6 %	(10 938)
PLN/LTL	+3,6 %	4 203	-3,6 %	(4 203)
Razem		(54 440)		54 440
Łączny wpływ instrumentów finansowych na kapitał własny				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
PLN/USD	+4,2 %	(171 189)	-4,2 %	171 189
PLN/EUR	+3,6 %	(182 401)	-3,6 %	182 401
PLN/CZK	+3,6 %	7 106	-3,6 %	(7 106)
PLN/LTL	+3,6 %	(12 684)	-3,6 %	12 684
Razem		(359 168)		359 168

Wpływ zmian kursów istotnych walut w stosunku do PLN na kapitał z tytułu różnic kursowych z przeliczenia inwestycji netto w podmioty zagraniczne.

2006				
Wrażliwość inwestycji netto w podmioty zagraniczne *				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
PLN/USD	+4,2 %	326 804	-4,2 %	(326 804)
PLN/EUR	+3,6 %	12 526	-3,6 %	(12 526)
PLN/CZK	+3,6 %	214 742	-3,6 %	(214 742)
Razem		554 072		(554 072)

* Powyższa analiza dotyczy wrażliwości całkowitych aktywów netto jednostek zagranicznych (w tym wrażliwość instrumentów finansowych jednostek zagranicznych na różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych).

Łączny wpływ zmian kursów istotnych walut w stosunku do PLN na kapitały własne z uwzględnieniem różnic kursowych z przeliczenia inwestycji netto w podmioty zagraniczne.

2006				
Łączny wpływ na kapitały własne				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
PLN/USD	+4,2 %	209 852	-4,2 %	(209 852)
PLN/EUR	+3,6 %	(154 531)	-3,6 %	154 531
PLN/CZK	+3,6 %	210 910	-3,6 %	(210 910)
PLN/LTL	+3,6 %	(16 887)	-3,6 %	16 887
Razem		249 344		(249 344)

Powyższe odchylenia kursów skalkulowano na podstawie zmienności historycznej dla poszczególnych kursów walut.

Wrażliwość instrumentów finansowych na ryzyko walutowe obliczono jako różnicę pomiędzy pierwotną wartością bilansową instrumentów finansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych) a ich potencjalną wartością

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

---

bilansową przy zwiększonych lub zmniejszonych czynnikach rynkowych, tj. PLN/EUR i PLN/USD oraz PLN/CZK i PLN/LTL. W przypadku instrumentów pochodnych zbadano wpływ odchyleń kursów walut na wartość godziwą przy niezmiennych poziomach stóp procentowych.

Dla pozostałych czynników ryzyka walutowego wrażliwość instrumentów finansowych jest niematerialna z punktu widzenia Grupy.

– **Ryzyko stopy procentowej**

Grupa narażona jest na ryzyko zmienności przepływów pieniężnych z tytułu stopy procentowej wynikające z udzielonych pożyczek, posiadanych lokat bankowych oraz zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek opartych o zmienne stopy procentowe. Grupa posiada transakcje pochodne zabezpieczające część ryzyka przepływów pieniężnych z tytułu stopy procentowej opisane w nocie 29 d, dla których Grupa stosuje rachunkowość przepływów pieniężnych.

Grupa narażona jest na ryzyko zmian wartości godziwej z tytułu stopy procentowej wynikające z transakcji pochodnych ekonomicznie zabezpieczających przyszłą emisję obligacji, dla których Grupa nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń. Grupa nie posiada instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu wycenianych w wartości godziwej innych niż instrumenty pochodne.

W największym stopniu Grupa narażona jest na zmiany stóp WIBOR i EURIBOR, a dodatkowo w okresie porównywalnym również LIBOR.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Analiza wrażliwości na stopę procentową

Wpływ zmian istotnych stóp procentowych z tytułu ryzyka przepływów pieniężnych oraz zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych na wynik finansowy brutto i kapitał własny:

Stopa procentowa	Wpływ na wynik finansowy brutto		Wpływ na kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń		Wpływ na kapitał własny	
	za rok zakończony 31 grudnia 2007	za rok zakończony 31 grudnia 2006	za rok zakończony 31 grudnia 2007	za rok zakończony 31 grudnia 2006	za rok zakończony 31 grudnia 2007	za rok zakończony 31 grudnia 2006
Wzrost stopy o założone odchylenie						
WIBOR +50 p.b.	(12 353)	(8 378)	356	251	(17 063)	(8 127)
LIBOR + 50 p.b.	(68)	(6 362)	-	-	(68)	(6 362)
EURIBOR + 25 p.b.	(37 024)	(20 449)	(842)	(4 945)	(37 866)	(25 394)
PRIBOR + 25 p.b.	(277)	(242)	-	-	(277)	(242)
Wpływ ogólny	(49 722)	(35 431)	(486)	(4 694)	(55 274)	(40 125)
Spadek stopy o założone odchylenie						
WIBOR - 50 p.b.	12 353	8 378	(356)	(251)	17 063	8 127
LIBOR - 50 p.b.	68	6 362	-	-	68	6 362
EURIBOR - 25 p.b.	37 024	20 449	849	3061	37 873	23 510
PRIBOR - 25 p.b.	277	242	-	-	277	242
Wpływ ogólny	49 722	35 431	493	2 810	55 281	38 241

Powyższe odchylenia stóp procentowych skalkulowano na podstawie wahań stóp procentowych w ciągu roku.

Grupa nie posiada instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu wycenianych w bilansie według wartości godziwej. W wartości godziwej Grupa wycenia instrumenty pochodne.

Wrażliwość instrumentów finansowych na ryzyko stóp procentowych obliczono jako iloczyn salda pozycji bilansowych wrażliwych na stopy procentowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych) oraz adekwatnego odchylenia stopy procentowej. W przypadku instrumentów pochodnych zbadano wpływ odchyleń stóp procentowych na wartość godziwą przy niezmiennym poziomie kursów walut.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

g) Ryzyko zmian cen towarów

Grupa narażona jest na ryzyko towarowe z tytułu:

- wydatków na zakup ropy naftowej do przerobu, które są uzależnione od wolumenu przerobu, poziomu zapasów oraz kształtowania się ceny ropy na rynkach światowych oraz dyferencjału;
- przychodów ze sprzedaży produktów rafineryjnych i petrochemicznych, które są uzależnione od wolumenu sprzedaży, kształtowania się cen produktów na rynkach światowych.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku oraz 31 grudnia 2006 roku nie występowały instrumenty finansowe narażone na ryzyko zmian cen towarów.

30. Koszty według rodzaju

	za rok zakończony 31 grudnia 2007	za rok zakończony 31 grudnia 2006
Zużycie materiałów i energii	36 604 832	28 877 679
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	16 867 030	13 711 215
Usługi obce *	3 571 369	2 983 160
Wynagrodzenia i świadczenia na rzecz pracowników	1 880 771	1 512 016
Amortyzacja	2 431 423	2 108 127
Podatki i opłaty	348 871	300 302
Pozostałe	1 113 379	1 533 377
	62 817 675	51 025 876
Zmiana stanu zapasów i rozliczeń międzyokresowych	(1 041 221)	6 149
Świadczenia na własne potrzeby	(71 377)	(126 652)
Koszty operacyjne	61 705 077	50 905 373
Koszty sprzedaży	(3 175 974)	(2 641 239)
Koszty ogólnego zarządu	(1 637 370)	(1 170 927)
Pozostałe koszty operacyjne	(758 065)	(1 221 477)
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	56 133 668	45 871 730

* w tym koszty prac badawczo-wdrożeniowych w wysokości 17 340 tysięcy złotych w 2007 roku i 14 633 tysięcy złotych w 2006 roku

31. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne

	za rok zakończony 31 grudnia 2007	za rok zakończony 31 grudnia 2006
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	40 629	25 754
Rozwiązanie rezerw	118 516	174 405
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość składników aktywów	262 806	196 616
Przychody z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	385	5 563
Uzyskane kary, grzywny i odszkodowania	6 804	29 133
Przychody ze sprzedaży inwestycji	-	51 617
Pozostałe	86 836	129 868
Razem	515 976	612 956

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość składników aktywów	za rok zakończony 31 grudnia 2007	za rok zakończony 31 grudnia 2006
Należności	127 972	116 705
Zapasów	45 973	29 001
Rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	88 861	50 910
	-----	-----
Razem	262 806	196 616
	=====	=====

Pozostałe koszty operacyjne

	za rok zakończony 31 grudnia 2007	za rok zakończony 31 grudnia 2006
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	55 543	16 315
Aktualizacja wartości rzeczowych aktywów trwałych	151 565	288 732
Zawiązanie rezerw	115 058	129 812
Odpisy aktualizujące wartość składników aktywów	153 416	485 519
Darowizny	9 794	8 750
Niezawinione niedobory składników majątku obrotowego	13 857	13 756
Odpisane należności przedawnione, umorzone i nieściągalne	43 574	24 793
Wycena do wartości godziwej KAUCUK a.s.	120 901	230 448
Pozostałe	94 357	23 352
	-----	-----
Razem	758 065	1 221 477
	=====	=====

Odpisy aktualizujące wartość składników aktywów

	za rok zakończony 31 grudnia 2007	za rok zakończony 31 grudnia 2006
Należności	107 662	152 004
Zapasów	38 226	28 156
Wartości firmy i wartości niematerialnych	7 528	305 359
	-----	-----
Razem	153 416	485 519
	=====	=====

32. Przychody i koszty finansowe netto

	za rok zakończony 31 grudnia 2007	za rok zakończony 31 grudnia 2006
Koszty z tytułu odsetek	(503 088)	(255 270)
Odpis z tytułu utraty wartości spółek AGROBOHEMIE a.s. i Synthesia a.s.	(333 084)	-
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych	(63 106)	(187 601)
Przychody z tytułu odsetek	120 531	78 642
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych	903 424	381 561
Zysk ze zbycia akcji, udziałów i innych papierów wartościowych	3 179	6 826
Dywidendy otrzymane	9 629	10 662
Dyskonto nabytych wierzytelności spółek Grupy UNIPETROL	-	8 755
Zmniejszenie odpisu aktualizującego wartość należności	9 048	14 100
Zwiększenie odpisu aktualizującego wartość należności	(12 651)	(13 804)
Rozliczenie i wycena instrumentów finansowych *	44 889	(79 232)
Pozostałe	(38 969)	(32 600)
	-----	-----
Razem	139 802	(67 961)
	=====	=====

* w tym w 2006 roku kwota (104 154) tysiące złotych stanowi wynik z rozliczenia instrumentów finansowych dotyczących zabezpieczenia kursu z tytułu płatności za akcje Možejek

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Zyski/straty z tytułu instrumentów finansowych w podziale na kategorie

	za rok zakończony 31 grudnia 2007	za rok zakończony 31 grudnia 2006
Zyski lub straty netto dotyczące aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, z tego dotyczące:	35 730	(81 088)
Przeznaczonych do obrotu, z tego:	35 730	(81 088)
Instrumenty pochodne handlowe (w tym: instrumenty wbudowane)	35 730	(81 088)
Zyski lub straty netto dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w podziale na:	(328 159)	15 065
Kwoty ujęte w rachunku wyników	(328 159)	15 065
Zyski lub straty netto dotyczące aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	15 351	20 292
Zyski lub straty netto dotyczące pożyczek (udzielonych)	3 935	2 438
Zyski lub straty netto dotyczące zobowiązań finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	(20 923)	(221 730)
Zyski lub straty netto dotyczące należności krótkoterminowych	(83 599)	1 768
Zyski lub straty netto dotyczące zobowiązań krótkoterminowych	492 578	179 200
Część nieskuteczna odniesiona na wynik finansowy w okresie	340	24
Pozostałe	24 549	16 070
Razem	139 802	(67 961)

Przychody i koszty finansowe z tytułu odsetek w podziale na kategorie

	za rok zakończony 31 grudnia 2007	za rok zakończony 31 grudnia 2006
Przychody z tytułu odsetek ogółem i koszty z tytułu odsetek ogółem (obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej) odnoszące się do aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(424 288)	(196 324)
Przychody i koszty z tytułu opłat (inne niż kwoty uwzględnione podczas ustalania efektywnej stopy procentowej) wynikające z aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	3 827	3 686
Przychody z tytułu odsetek od lokat bankowych	40 479	16 226
Razem	(379 982)	(176 412)

Koszty finansowe z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w podziale na klasy instrumentów finansowych

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Odpisy aktualizujące udziały i akcje w Spółkach	(338 059)	(3 658)
Odpisy aktualizujące odsetki od należności (jako instrumenty finansowe)	(12 651)	(13 804)
Razem	(350 710)	(17 462)

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

33. Podatek dochodowy

	za rok zakończony 31 grudnia 2007	za rok zakończony 31 grudnia 2006
Podatek dochodowy bieżący	(705 610)	(783 704)
Podatek odroczony	174 971	114 555
Razem	(530 639)	(669 149)

Różnica pomiędzy kwotą podatku wykazanego w rachunku zysków i strat a kwotą obliczoną według stawki od zysku przed opodatkowaniem wynika z następujących pozycji:

	za rok zakończony 31 grudnia 2007	za rok zakończony 31 grudnia 2006
Zysk przed opodatkowaniem	3 011 064	2 729 347
Podatek dochodowy obliczony odpowiednio w 2007 i 2006 roku według obowiązującej stopy (19 % w Polsce)	(572 103)	(518 576)
Różnice stóp pomiędzy Polską a Niemcami (40%)	(6 895)	(5 139)
Różnice stóp pomiędzy Polską a Czechami (24%)	(3 126)	(8 779)
Różnice stóp pomiędzy Polską a Litwą (15%)	28 610	-
Zwiększenia podatku z tyt. zwrotu ulgi inwestycyjnej - UNIPETROL a.s	-	(27 816)
Aktualizacja wartości inwestycji przeznaczonych do sprzedaży	(80 711)	-
Rezerwa na ryzyko gospodarcze	-	(13 277)
Utrata wartości "wartości firmy"	(1 005)	(57 970)
Wycena do wartości godziwej spółki KAUCUK a.s.	(23 442)	(55 308)
Wycena spółek metodą praw własności	50 802	41 933
Zapłacone kary, grzywny i odszkodowania	(1 593)	(16 886)
Przeszacowanie podatku dochodowego odroczonego w związku ze zmianą stawek podatkowych w Czechach	90 041	-
Pozostałe	(11 217)	(7 331)
Podatek dochodowy	(530 639)	(669 149)
Efektywna stopa podatku	18%	25%

Grupa PKN ORLEN nie stanowi podatkowej Grupy Kapitałowej. W skład Grupy wchodzi Grupa Kapitałowa Basell ORLEN Polyolefins Sp. z o.o., która stanowi kapitałową grupę podatkową składającą się z Basell ORLEN Polyolefins Sp. z o.o. i Basell ORLEN Polyolefins Sprzedaż Sp. z o.o.

Ze względu na to, że spółki Grupy są odrębnymi podatnikami, podatek odroczony – aktywa oraz rezerwa na podatek odroczony muszą być obliczone indywidualnie w poszczególnych spółkach. W rezultacie, skonsolidowany bilans prezentuje podatek odroczony – aktywa w wysokości 233 219 tysięcy złotych na 31 grudnia 2007 roku, 165 928 tysięcy złotych na 31 grudnia 2006 roku oraz rezerwę na podatek odroczony w wysokości 1 548 835 tysięcy złotych na 31 grudnia 2007 roku, 1 765 761 tysięcy złotych na 31 grudnia 2006 roku.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Rezerwa netto na podatek odroczony na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku składa się z następujących pozycji:

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Aktywa z tytułu podatku odroczonego:		
Rezerwa na rekultywację	75 293	78 650
Różnica pomiędzy bieżącą wartością księgową a podatkową środków trwałych	94 918	78 923
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych należności	16 285	26 344
Koszty nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i niewykorzystanych urlopów	46 572	46 967
Koszty nagród w programie lojalnościowym	14 299	12 601
Utrata wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	28 644	30 796
Instrumenty finansowe	-	11 498
Odpisy aktualizujące finansowy majątek trwały	1 519	18 633
Odpis aktualizujący wartość zapasów	14 952	6 350
Koszty z tytułu likwidacji środków trwałych i wartości niematerialnych	7 546	15 559
Pozostałe rezerwy	46 870	47 193
Niezrealizowane ujemne różnice kursowe	(7 577)	59 321
Wycena obligacji - UNIPETROL a.s.	16 256	25 337
Wartość bilansowa ostrożnej wyceny zapasów	1 474	17 920
Rezerwa z tytułu niewykorzystanych urlopów	7 627	6 481
Pozostałe koszty wynagrodzeń	17 182	18 354
Zarachowane przyszłe koszty	50 771	24 530
Pozostałe	38 373	59 199
	-----	-----
Podatek odroczony – aktywa razem	471 004	584 656
Rezerwa na podatek odroczony:		
Ulga inwestycyjna *	167 367	104 680
Różnica pomiędzy bieżącą wartością księgową a podatkową środków trwałych	1 519 709	1 958 509
Różnica w aporcje	44 639	42 870
Leasing finansowy traktowany jako operacyjny w prawie podatkowym	21 412	26 606
Instrumenty finansowe	29 587	-
Pozostałe	3 906	51 824
	-----	-----
Rezerwa na podatek odroczony - razem	1 786 620	2 184 489
Podatek odroczony – rezerwa, netto (Rezerwa na podatek odroczony - podatek odroczony aktywa)	1 315 616	1 599 833
	=====	=====

* Szczegółowe informacje w nocie 37 c.

34. Leasing

a) Grupa Kapitałowa jako leasingobiorca

Leasing operacyjny

Umowy leasingowe o charakterze operacyjnym (dzierżawa, najem) dotyczą głównie zbiorników, stacji paliw, środków transportu i sprzętu komputerowego. Umowy leasingowe nie zawierają żadnych klauzul dotyczących warunkowych zobowiązań z tytułu opłat leasingowych. W zawartych umowach obowiązują ogólne warunki leasingu operacyjnego, nie ma szczególnych ograniczeń oraz dodatkowych warunków. Większość z umów leasingu operacyjnego nie pociąga za sobą możliwości zakupu przedmiotu leasingu. W większości przypadków istnieje możliwość przedłużenia umowy. Opłaty leasingowe, wynikające głównie z umów dzierżawy i najmu, ujęte jako koszt okresu wynosiły 238 388 tysięcy złotych w 2007 roku i odpowiednio 198 768 tysięcy złotych w 2006 roku.

Leasing finansowy

Grupa jako leasingobiorca na 31 grudnia 2007 roku posiada umowy leasingowe o charakterze finansowym. Dotyczą one głównie budynków, urządzeń technicznych i maszyn oraz środków transportu.

W zawartych umowach leasingowych obowiązują ogólne warunki leasingu finansowego, nie ma szczególnych ograniczeń oraz dodatkowych warunków. Umowy leasingu finansowego nie zawierają żadnych klauzul dotyczących warunkowych zobowiązań z tytułu opłat leasingowych i nie pociągają za sobą możliwości zakupu przedmiotu leasingu. W większości przypadku istnieje możliwość przedłużenia umowy.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Suma przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu wyżej wymienionych umów leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku przedstawiały się następująco:

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Do jednego roku	34 971	34 040
Od 1 roku do 5 lat	59 888	62 602
Powyżej 5 lat	18 225	704
	-----	-----
Razem minimalne opłaty leasingowe z tytułu umów leasingu	113 084	97 346
	=====	=====

Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu wyżej wymienionych umów leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku przedstawiały się następująco:

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Do jednego roku	29 087	33 834
Od 1 roku do 5 lat	49 406	61 599
Powyżej 5 lat	12 874	543
	-----	-----
Razem bieżące minimalne opłaty leasingowe z tytułu umów leasingu	91 367	95 976
	=====	=====

Różnica pomiędzy łączną kwotą przyszłych minimalnych opłat leasingowych a ich wartością bieżącą wynika z dyskontowania opłat leasingowych stopą procentową wynikającą z umowy.

Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku dla każdej grupy aktywów przedstawiała się następująco:

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Wartości niematerialne	4	1 524
Oprogramowanie komputerowe	4	1 524
Rzeczowe aktywa trwałe	182 903	155 587
budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	15 551	97
urządzenia techniczne i maszyny	54 932	54 118
środki transportu	112 218	100 476
inne środki trwałe	202	896

b) Grupa Kapitałowa jako leasingodawca

Leasing operacyjny

Grupa jako leasingodawca na dzień 31 grudnia 2007 roku i na dzień 31 grudnia 2006 roku nie posiadała nieodwołalnych umów leasingu operacyjnego. Grupa posiadała umowy o charakterze operacyjnym dotyczące dzierżawy, najmu maszyn, urządzeń i budynków oraz gruntów należących do Grupy. Większość umów zawarta jest na czas nieokreślony.

Leasing finansowy

Grupa jako leasingodawca na 31 grudnia 2007 roku posiada umowy leasingu o charakterze finansowym dotyczące dzierżawy dystrybutorów. Na dzień 31 grudnia 2006 roku Grupa posiadała umowy leasingowe o charakterze finansowym dotyczące dzierżawy urządzeń na stacjach paliw. Umowy te zawarte były na czas określony.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Inwestycje leasingowe brutto należne na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku przedstawiały się następująco:

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Do jednego roku	29	737
Od 1 roku do 5 lat	17	52
	-----	-----
Inwestycje leasingowe brutto z tytułu umów leasingu	46	789
	=====	=====

Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych należnych z tytułu wyżej wymienionych umów leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku przedstawiały się następująco:

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Do jednego roku	26	573
Od 1 roku do 5 lat	16	48
	-----	-----
Razem bieżące minimalne opłaty leasingowe z tytułu umów leasingu	42	621
	=====	=====

Niezrealizowane przychody finansowe wynosiły 4 tysiące złotych za rok zakończony 31 grudnia 2007 roku i odpowiednio 168 tysięcy złotych za rok zakończony 31 grudnia 2006 roku.

Na dzień 31 grudnia 2006 roku spółki Grupy Kapitałowej nie posiadały warunkowych opłat leasingowych ujętych w rachunku zysków i strat oraz rezerw na nieściągalne należności z tytułu minimalnych opłat leasingowych. Z tytułu leasingu finansowego nie występowały również niegwarantowane wartości końcowe przypadające Grupie.

Ujawnienia wynikające z MSSF 7 dotyczące leasingu finansowego ujęte są w nocie 29 i prezentowane są łącznie z innymi instrumentami finansowymi.

35. Poniesione i planowane nakłady inwestycyjne oraz przyszłe zobowiązania z tytułu podpisanych kontraktów inwestycyjnych

Wartość nakładów inwestycyjnych w 2007 roku wynosi 3 720 505 tysięcy złotych, w tym nakłady na inwestycje związane z ochroną środowiska 216 386 tysięcy złotych. Planowana wartość nakładów inwestycyjnych w Grupie Kapitałowej w okresie najbliższych 12 miesięcy od dnia bilansowego wynosi 3 109 050 tysięcy złotych, w tym nakłady na inwestycje związane z ochroną środowiska 337 409 tysięcy złotych. Na dzień 31 grudnia 2007 roku wartość przyszłych zobowiązań z tytułu podpisanych do tego dnia kontraktów wynosi 825 841 tysięcy złotych.

36. Transakcje ze stronami powiązanymi

a) Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami

W 2007 roku osobom zarządzającym i nadzorującym oraz ich bliskim spółki Grupy nie udzieliły zaliczek, pożyczek, kredytów, gwarancji i poręczeń oraz innych umów zobowiązujących do świadczeń na rzecz Spółki i jednostek wobec niej powiązanych.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku spółki Grupy nie udzieliły pożyczek osobom zarządzającym i nadzorującym oraz ich bliskim.

W 2007 roku nie wystąpiły istotne transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

---

b) Transakcje z podmiotami powiązanymi poprzez osoby nadzorujące Spółki oraz osoby nadzorujące spółek Grupy Kapitałowej

W 2007 roku osoby nadzorujące Spółki oraz osoby nadzorujące spółek Grupy Kapitałowej złożyły oświadczenia o zawartych transakcjach ze stronami powiązanymi w rozszerzonym zakresie zgodnie ze zaktualizowanym MSR 24 „Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych”.

	Sprzedaż	Zakup	Należności	Zobowiązania
Osoby prawne *	565 230	668 985	153 317	58 710
Osoby fizyczne	-	-	-	-

* Transakcje za okres pełnienia funkcji w organach nadzorujących Spółki

c) Transakcje z podmiotami powiązanymi poprzez osoby zarządzające Spółki oraz osoby zarządzające spółek Grupy Kapitałowej

W 2007 roku członkowie Zarządu Jednostki Dominującej oraz spółek Grupy Kapitałowej złożyły oświadczenia o zawartych transakcjach ze stronami powiązanymi w rozszerzonym zakresie zgodnie ze zaktualizowanym MSR 24 „Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych”.

	Sprzedaż	Zakup	Należności	Zobowiązania
Osoby prawne	-	-	-	-
Osoby fizyczne	-	113	-	-

d) Transakcje członków kluczowego personelu kierowniczego Spółki oraz członków kluczowego personelu spółek Grupy Kapitałowej z podmiotami powiązanymi

W 2007 roku członkowie kluczowego personelu kierowniczego Jednostki Dominującej oraz spółek Grupy kapitałowej złożyły oświadczenia o zawartych transakcjach ze stronami powiązanymi w rozszerzonym zakresie zgodnie ze zaktualizowanym MSR 24 „Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych”.

	Sprzedaż	Zakup	Należności	Zobowiązania
Osoby prawne	-	-	-	-
Osoby fizyczne	13	14	-	-

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

e) Transakcje Jednostki Dominującej z podmiotami powiązanymi w 2007 i w 2006 roku oraz stan rozrachunków na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku

	Jednostki stowarzyszone konsolidowane metodą praw własności		Jednostki zależne nie objęte konsolidacją		Jednostki stowarzyszone nie objęte konsolidacją	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Sprzedaż	22 353	10 339	4 467	4 192	8	13 838
Zakup	100 367	58 740	94 189	70 272	8	31 640
Należności krótkoterminowe brutto	1 650	2 230	719	788	2	730
Odpisy aktualizujące należności	(42)	(33)	(189)	(161)	(2)	(63)
Zobowiązania krótkoterminowe	11 631	6 618	23 066	16 641	-	2 878

Powyższe transakcje z podmiotami powiązanymi obejmują sprzedaż i zakupy produktów petrochemicznych oraz zakupy usług remontowych, transportowych i innych.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

37. Zobowiązania warunkowe i ryzyka

a) Gwarancje i poręczenia Grupy Kapitałowej w 2007 roku

	Stan na 31 grudnia 2006 roku	Zwiększenia/ Zmniejszenia	Stan na 31 grudnia 2007 roku	Termin wygaśnięcia gwarancji/ poręczenia
Gwarancja płatności na rzecz litewskiego banku na potrzeby wezwania na zakup akcji mniejszościowych Grupy Możejki	1 283 452	(1 283 452)	-	29.01.2007
Wystawione przez Grupę PKN ORLEN na rzecz osób prawnych gwarancje stanowiące zabezpieczenie wykonania przez Grupę PKN ORLEN zobowiązań	62 560	15 637	78 197	30.06.2013
Wystawione przez UNIPETROL a.s., ORLEN Asphalt Sp. z o.o. oraz Jednostkę Dominującą gwarancje celne stanowiące zabezpieczenie zapłaty powstałych należności celnych wobec Izby Celnej od importowanych towarów	4 832	(1 532)	3 300	30.06.2009
Wystawione przez ORLEN Oil Sp z o.o. i ORLEN PetroTank Sp. z o.o. poręczenia z tytułu umowy faktoringowej z regresem oraz z tytułu umów o korzystanie z Karty PayLink	4 092	4 346	8 438	19.12.2008
Wystawione przez Grupę PKN ORLEN na rzecz osób prawnych gwarancje wadialne (przetargowe)	919	13 871	14 790	21.03.2008
Pozostałe	2 905	6 562	9 467	31.12.2010
Razem gwarancje i poręczenia:	1 358 760	(1 244 568)	114 192	

Zobowiązania warunkowe Grupy Możejki na 31 grudnia 2006 roku zgodnie z MSSF 3 „Połączenie jednostek gospodarczych” zostały włączone do bilansu skonsolidowanego jako zobowiązania bilansowe powstałe na dzień nabycia.

b) Pozostałe zobowiązania warunkowe Grupy Kapitałowej w 2007 roku

	Stan na 31 grudnia 2006 roku	Zwiększenia/ Zmniejszenia	Stan na 31 grudnia 2007 roku
Zabezpieczenia akcyzowe (dotyczące poboru podatku akcyzowego od wyrobów zharmonizowanych znajdujących się w magazynach w procedurze zawieszenia w imieniu Grupy PKN ORLEN i za osoby trzecie)*	1 060 684	381 948	1 442 632
Akredytywy	42 082	204 573	246 655
Toczące się postępowania w sprawie nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym	23 153	11 750	34 903
Postępowanie antymonopolowe UOKiK **	14 000	4 500	18 500
Sprawy sporne dochodzone na drodze sądowej ***	9 998	43 340	53 338
Razem pozostałe zobowiązania warunkowe:	1 149 917	646 111	1 796 028
Razem zobowiązania warunkowe (gwarancje i poręczenia oraz pozostałe zobowiązania warunkowe)	2 508 677	(598 457)	1 910 220

* w tym na 31 grudnia 2007 roku 1 000 011 tysięcy złotych zabezpieczenie akcyzowe PKN ORLEN dotyczące produktów w Zakładzie Głównym w Płocku, składach podatkowych i bazach magazynowych (własnych i obcych) oraz 322 156 tysięcy złotych gwarancje bankowe PKN ORLEN stanowiące zabezpieczenie akcyzowe złożone za Operatora Logistycznego Paliw Płynnych Sp. z o.o. (wcześniej NAFTOBAZY Sp. z o.o.)

** Szczegółowe informacje w nocie 37 h

*** w tym na 31 grudnia 2007 roku zobowiązanie z tytułu wszczętego przed Sądem Arbitrażowym przeciwko PKN ORLEN powództwa Brends Sp. z o.o. w sprawie o zapłatę kary umownej w kwocie 42 000 tysięcy złotych z tytułu rzekomego naruszenia przez PKN ORLEN postanowień porozumienia zawartego pomiędzy PKN ORLEN a Jerzym Krzystyniakiem działającym w imieniu własnym i na rzecz Brends Sp. z o.o.

c) Ryzyko związane z utratą ulg

Ulga inwestycyjna

Zgodnie z obowiązującymi w ubiegłych latach przepisami prawa podatkowego spółki Grupy dokonywały obniżenia dochodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych z tytułu niżej wymienionych tytułów:

- Poniesione w roku podatkowym wydatki inwestycyjne (tzw. ulga inwestycyjna);
- Połowa kwoty odliczonych w roku ubiegłym ulg inwestycyjnych (tzw. premia inwestycyjna).

W latach 2002-2003 spółki Grupy zgodnie z regulacjami w Polsce odliczyły od dochodu ulgi inwestycyjne i premie inwestycyjne w następujących wysokościach:

Okres, w którym skorzystano z odliczeń	Wykorzystana ulga inwestycyjna	Wykorzystana premia inwestycyjna
Rok 2002	14 234	49 222
Rok 2003	-	6 923
	-----	-----
Razem	14 234	56 145
	=====	=====

Mimo, iż pobrane ulgi i premie inwestycyjne mają charakter warunkowy spółki Grupy nie widzą ryzyka zakwestionowania przez organy podatkowe zasadności dokonanych odliczeń, jak również ryzyka utraty prawa do ulg i premii z powodu niedotrzymania warunków obligujących do zwrotu tych odliczeń.

W związku z posiadaniem aktywów w Czechach, w Grupie PKN ORLEN mają zastosowanie przepisy oparte na ustawie o ulgach inwestycyjnych i ustawie o podatku dochodowym obowiązujące w Czechach. W Czechach, w myśl tych przepisów, ulgi inwestycyjne spółek z Grupy UNIPETROL mają charakter warunkowy. Niewypełnienie określonych warunków prowadzi do utraty przyznanych ulg inwestycyjnych i zobowiązuje do zwrotu otrzymanej ulgi (tj. spłaty niezapłaconego zobowiązania podatkowego za wszystkie lata, w których ulga została wykorzystana), powiększonej o odpowiednie kary i grzywny.

Spółki z Grupy UNIPETROL na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie korzystały z ulgi inwestycyjnej. Kwota prezentowana w poprzednich sprawozdaniach dotyczyła aktywów zbytych w III kwartale 2007 roku.

Na Litwie, w zakresie ulgi inwestycyjnej ma zastosowanie prawo podatkowe oraz indywidualne umowy między spółką a rządem Litwy. Zgodnie z tym prawem, część zysku przeznaczona na inwestycje jest opodatkowana stawką 0%. Państwowa Inspekcja Podatkowa jest upoważniona do ściągania podatku do budżetu dotyczącego kwoty wykorzystanej ulgi podatkowej, która była niepoprawnie wyliczona i nie w pełni zapłacona w ciągu 5 ostatnich lat.

Spółki z Grupy Możejki na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego skorzystały z ulgi inwestycyjnej w kwocie 26 087 tysięcy złotych.

Inne ulgi podatkowe

W latach 2001-2005 Grupa Możejki skorzystała z innych ulg podatkowych. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego kwota wykorzystanych przez Grupę Możejki ulg wynosi 109 399 tysięcy złotych. Okres przedawnienia potencjalnego zwrotu tych ulg jeszcze nie minął, jednak w ocenie Grupy Możejki ryzyko konieczności ich zwrotu jest niskie.

d) Zobowiązanie warunkowe Rafinerii Trzebinia S.A. z tytułu podatku akcyzowego i podatku od towarów i usług

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2007 roku w Rafinerii Trzebinia S.A. toczą się następujące postępowania i kontrole podatkowe:

Postępowanie podatkowe w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku akcyzowym za okres maj – wrzesień 2004 roku.

W dniu 15 października 2004 roku Naczelnik Urzędu Celnego w Krakowie postanowił wszcząć postępowanie podatkowe w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku akcyzowym Rafinerii Trzebinia S.A. za miesiące maj, czerwiec, lipiec i sierpień 2004 roku. W wyniku przeprowadzonego przez Urząd Celný postępowania w dniu 5 kwietnia 2005 roku do Rafinerii Trzebinia S.A. wpłynęły decyzje Dyrektora Urzędu

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Celnego w Krakowie, w których ustalono zobowiązanie podatkowe z tytułu podatku akcyzowego za okres maj-sierpień 2004 roku na łączną kwotę około 60 milionów złotych. Zdaniem Zarządu Rafinerii Trzebinia S.A., Spółka Rafineria Trzebinia S.A. posiada wszystkie niezbędne opinie potwierdzające prawidłowość stosowanej klasyfikacji produktów opodatkowanych stawką 0 złotych. W dniu 12 kwietnia 2005 roku Zarząd Rafinerii Trzebinia S.A. złożył odwołanie od przedmiotowych decyzji oraz wniosek o wstrzymanie wykonania decyzji do czasu rozstrzygnięcia sprawy przez organ drugiej instancji.

W dniu 5 maja 2005 roku do Rafinerii Trzebinia S.A., w odpowiedzi na złożony wniosek o wstrzymanie wykonania decyzji do czasu rozstrzygnięcia sprawy, wpłynęło postanowienie Naczelnika Urzędu Celnego w Krakowie wstrzymujące wykonanie ww. decyzji.

W dniu 9 czerwca 2005 roku Dyrektor Izby Celnej w Krakowie, po rozpatrzeniu odwołania Spółki Rafinerii Trzebinia S.A. z dnia 12 kwietnia 2005 roku od decyzji Naczelnika Urzędu Celnego w Krakowie z dnia 31 marca 2005 roku, uchylił decyzję organu pierwszej instancji w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia.

W dniu 28 lipca 2005 roku Naczelnik Urzędu Celnego po otrzymaniu decyzji Dyrektora Izby Celnej, bez podniesienia żadnych dodatkowych dowodów w sprawie, wydał decyzje, w których ustalił zobowiązanie podatkowe z tytułu podatku akcyzowego za okres maj-wrzesień 2004 roku na łączną kwotę około 100 milionów złotych. Powyższe decyzje zostały wydane bez merytorycznego odniesienia do zarzutów podniesionych w odwołaniu z dnia 12 kwietnia 2005 roku. Zarząd Rafinerii Trzebinia S.A. w dalszym ciągu podtrzymuje zdanie, iż posiada wszystkie niezbędne opinie potwierdzające prawidłowość stosowanej klasyfikacji produktów opodatkowanych stawką 0 złotych, co zdaniem Zarządu daje gwarancje pozytywnego rozstrzygnięcia sprawy.

W dniu 9 sierpnia 2005 roku Zarząd Rafinerii Trzebinia S.A. złożył odwołanie od przedmiotowych decyzji oraz wniosek o wstrzymanie wykonania decyzji do czasu rozstrzygnięcia sprawy przez organ drugiej instancji. W dniu 11 sierpnia 2005 roku Naczelnik Urzędu Celnego w Krakowie po rozpatrzeniu wniosku Rafinerii Trzebinia S.A. z dnia 8 sierpnia 2005 roku wydał postanowienie o wstrzymaniu wykonania decyzji w sprawie określenia zobowiązania w podatku akcyzowym za okres maj-wrzesień 2004 roku w kwocie około 100 milionów złotych. W dniu 14 listopada 2005 roku Dyrektor Izby Celnej w Krakowie postanowił odmówić przyjęcia dowodów z przesłuchań świadków argumentując, iż nie stanowi to istotnych okoliczności dla sprawy. Ponadto Urząd Celny nie przyjął złożonych przez Rafinerię Trzebinia S.A. korekt deklaracji podatku akcyzowego za miesiące maj-wrzesień 2004 roku, wynikających ze zmiany stawki podatku akcyzowego na oleje technologiczne z 60 zł/Mg na 0 złotych. Urząd odmawiając przyjęcia korekt argumentował, iż w sprawie toczy się postępowanie.

W dniu 30 grudnia 2005 roku Dyrektor Izby Celnej w Krakowie wydał decyzję utrzymującą w mocy decyzję organu pierwszej instancji. Rafineria Trzebinia S.A. sporządziła na ww. decyzję Dyrektora Izby Celnej w Krakowie skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie („WSA”) wraz z wnioskiem o wstrzymanie wykonania decyzji. Skarga wraz z wnioskiem o wstrzymanie wykonania decyzji została wniesiona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie w terminie 3 lutego 2006 roku. W dniu 14 lutego 2006 roku Dyrektor Izby Celnej w Krakowie wydał postanowienie wstrzymania w całości wykonania zaskarżonej decyzji do czasu rozpoznania skargi przez Wojewódzki Sąd Administracyjny.

W dniu 12 czerwca 2007 roku odbyła się rozprawa przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Krakowie w sprawie skargi na decyzję Dyrektora Izby Celnej w Krakowie z dnia 30 grudnia 2005 roku za okres maj-wrzesień 2004 roku. Sąd zobowiązał Rafinerię Trzebinia S.A. do uzupełnienia skargi o dodatkowe dokumenty, jednocześnie nie wyznaczając nowego terminu rozprawy.

W dniu 26 lipca 2007 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym sprawy skargi Rafinerii Trzebinia S.A. na decyzje Dyrektora Izby Celnej w Krakowie ustalających zobowiązania podatkowe w podatku akcyzowym za okres maj-sierpień 2004 roku, wydał postanowienie o zawieszeniu postępowania do czasu rozstrzygnięcia sprawy skargi Rafinerii Trzebinia S.A. na decyzje Dyrektora Izby Celnej w Krakowie z dnia 9 czerwca 2005 roku w sprawie uchylenia decyzji Naczelnika Urzędu Celnego w Krakowie i cofnięcia ich do ponownego rozpatrzenia uznając, iż rozstrzygnięcie tej sprawy ma istotne znaczenie dla toczącego się postępowania.

W dniu 12 września 2007 roku wpłynęło do Pełnomocnika Rafinerii Trzebinia S.A. zawiadomienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie o rozprawie dotyczącej skargi Rafinerii Trzebinia S.A. na decyzje Dyrektora Izby Celnej w przedmiocie cofnięcia ich do ponownego rozpatrzenia. Termin rozprawy wyznaczono na 3 października 2007 roku. Na rozprawie w dniu 3 października 2007 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie wydał decyzję zgodnie z wnioskiem Rafinerii Trzebinia S.A., tj. przekazał do ponownego postępowania podatkowego. W dniu 13 marca 2008 roku Rafineria Trzebinia S.A. wystosowała pismo procesowe do Dyrektora Izby Celnej, ze skargą na bezczynność w przedmiocie określenia zobowiązania podatkowego za okres maj-sierpień 2004 roku.

W dniu 19 marca 2007 roku do Rafinerii Trzebinia S.A. wpłynęła informacja pisemna z Izby Celnej w Krakowie o złożeniu wniosku o dokonanie wpisu hipoteki przymusowej przez Sąd Okręgowy w Chrzanowie na rzecz Skarbu Państwa na nieruchomościach będących własnością bądź w użytkowaniu wieczystym przez Rafinerię Trzebinia S.A.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

---

celem zabezpieczenia należności z tytułu podatku akcyzowego zgodnie z wydanymi decyzjami Naczelnika Urzędu Celnego w Krakowie za okres maj-wrzesień 2004 roku. W dniu 18 kwietnia 2007 roku Rafineria Trzebinia S.A. otrzymała postanowienie z dnia 2 kwietnia 2007 roku Sądu Rejonowego w Chrzanowie V Wydział Ksiąg Wieczystych, w którym Sąd oddalił żądanie Dyrektora Izby Celnej w Krakowie o dokonanie wpisu hipoteki przymusowej na majątku Rafinerii Trzebinia S.A.

W dniu 21 maja 2007 roku Dyrektor Izby Celnej w Krakowie ponowił wniosek o dokonanie wpisu hipoteki przymusowej na nieruchomościach będących własnością bądź w użytkowaniu wieczystym Rafinerii Trzebinia S.A. W dniu 2 sierpnia 2007 roku Zarząd Rafinerii Trzebinia S.A. otrzymał zawiadomienia Sądu Rejonowego w Chrzanowie, Wydział V Ksiąg Wieczystych o wpisie hipotek przymusowych kaucyjnych na nieruchomościach stanowiących własność lub użytkowanie wieczyste spółki Rafineria Trzebinia S.A. na rzecz Izby Celnej w Krakowie o łącznej wartości 100 719 tysięcy złotych. Obciążone nieruchomości znajdują się w Trzebinii i stanowią łącznie całość terenu zakładu Rafinerii Trzebinia S.A. Wpis nastąpił celem zabezpieczenia roszczeń Izby Celnej wynikających z należności celnych za okres maj-wrzesień 2004, co do których toczy się spór przed WSA. Wpis hipotek nie jest prawomocny, Rafineria Trzebinia S.A. zaskarżyła postanowienie Sądu w powyższym zakresie. W dniu 20 grudnia 2007 roku Sąd Okręgowy w Krakowie wydał postanowienie o uchyleniu powyższych hipotek. Postanowienie Sądu Okręgowego jest prawomocne, ale przysługuje skarga kasacyjna.

Zarząd na podstawie posiadanych opinii uznanych doradców podatkowych uważa, iż w związku z toczącym się sporem w sprawie opodatkowania podatkiem akcyzowym olejów technologicznych istnieje duże prawdopodobieństwo jego wygrania w oparciu o przedstawione przez Rafinerię Trzebinia S.A. dowody i podniesione argumenty. W związku z powyższym, w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres kończący się 31 grudnia 2007 roku nie utworzono rezerwy z tego tytułu.

Zarząd Rafinerii Trzebinia S.A. w dniu 6 marca 2007 roku złożył wniosek do Urzędu Celnego w Krakowie o rozłożenie na raty spornego zobowiązania podatkowego wynikającego z wydanych decyzji Naczelnika Urzędu Celnego w Krakowie.

W dniu 5 kwietnia 2007 roku Rafineria Trzebinia S.A. otrzymała decyzję Naczelnika Urzędu Celnego w Krakowie, który nie przychylił się do wniosku podatnika i odmówił rozłożenia na raty zaległości podatkowej. Zarząd Spółki w dniu 6 kwietnia 2007 roku złożył odwołanie od decyzji organu do Dyrektora Izby Celnej w Krakowie. W dniu 25 czerwca 2007 roku Dyrektor Izby Celnej w Krakowie podtrzymał w mocy decyzję Naczelnika Urzędu Celnego w Krakowie i odmówił rozłożenia na raty zaległości podatkowej. Rafineria Trzebinia S.A. nie odwołała się od decyzji Dyrektora Izby Celnej w Krakowie.

Postępowanie kontrolne w zakresie prawidłowości obliczania i wpłacania podatku akcyzowego oraz podatku od towarów i usług za lata 2002, 2003 oraz okres styczeń–kwiecień 2004 roku.

Na podstawie upoważnienia Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej z dnia 18 stycznia 2005 roku toczy się postępowanie kontrolne prowadzone przez Urząd Kontroli Skarbowej w Krakowie w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku akcyzowego oraz podatku od towarów i usług za lata 2002 i 2003. W dniu 30 listopada 2006 roku został przekazany Spółce Rafineria Trzebinia S.A. protokół z kontroli za ww. okres. Do otrzymanego protokołu z kontroli, dnia 14 grudnia 2006 roku Pełnomocnik Rafinerii Trzebinia S.A. wniósł zastrzeżenia, w których podniósł uchybienie formalne dotyczące kontroli oraz samego protokołu. Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w dniu 28 grudnia 2006 roku przekazał Pełnomocnikowi pismem odpowiedź na podniesione w zastrzeżeniach uwagi.

W dniu 5 grudnia 2007r. Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w Krakowie wydał Rafinerii Trzebinia wynik kontroli skarbowej w zakresie podatku akcyzowego za 2002 roku i decyzje w zakresie podatku od towarów i usług za 2002 rok. Organ kontroli skarbowej uznał rozliczenia z tytułu podatku akcyzowego dokonane przez Rafinerię Trzebinia w 2002 roku za prawidłowe. Decyzje Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej za 2002 rok określają prawidłowe kwoty zobowiązania w zakresie podatku od towarów i usług VAT na poziomie 10 tysięcy złotych.

W dniu 12 maja 2006 roku wpłynęło do Rafinerii Trzebinia S.A. postanowienie Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Krakowie o wszczęciu postępowania kontrolnego w zakresie rzetelności obliczania i wpłacania podatku od towaru i usług oraz podatku akcyzowego za okres od 1 stycznia 2004 roku do 30 kwietnia 2004 roku. W dniu 15 stycznia 2007 roku na ręce Pełnomocnika Rafinerii Trzebinia S.A. został przekazany protokół z kontroli. W dniu 29 stycznia 2007 roku Pełnomocnik spółki Rafineria Trzebinia S.A. złożył zastrzeżenia i uwagi do otrzymanego protokołu, w których podniósł między innymi brak podstawy prawnej dla prowadzenia kontroli za wskazany okres, z uwagi na okoliczność wydania w dniu 17 września 2004 roku decyzji Naczelnika Urzędu Celnego w Krakowie umarzającej postępowanie w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego Rafinerii Trzebinia S.A. w podatku akcyzowym za miesiące styczeń, luty, marzec 2004 roku ze względu na bezprzedmiotowość. Dodatkowo, Pełnomocnik spółki Rafineria Trzebinia S.A. podniósł brak w protokole oceny prawnej sprawy będącej przedmiotem kontroli.

Pismem z dnia 6 lutego 2007 roku Inspektor Kontroli Skarbowej w Urzędzie Kontroli Skarbowej w Krakowie przedstawił stanowisko organu co do złożonych przez Pełnomocnika zastrzeżeń i uwag do protokołu z kontroli za

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

---

okres styczeń–kwiecień 2004 roku. Termin zakończenia postępowania kontrolnego za 2003 rok i okres styczeń–kwiecień 2004 roku został ponownie przedłużony do 31 marca 2008 roku. W dniu 19 marca 2008 roku Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w Krakowie przesłał zawiadomienie o nie rozpatrzeniu sprawy w terminie, ustalając nowy termin na 20 czerwca 2008 roku.

Ostateczny rezultat wynikający z powyższych postępowań kontrolnych, jak również potencjalny wpływ rozszerzenia postępowań na inne okresy na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, nie jest znany. Zarząd na podstawie posiadanych opinii uznanych doradców podatkowych uważa, że istnieje duże prawdopodobieństwo rozstrzygnięcia toczącego się postępowania na korzyść Rafinerii Trzebinia S.A. W związku z powyższym, w sprawozdaniu finansowym za okres kończący się 31 grudnia 2007 roku nie utworzono żadnych rezerw na pokrycie ewentualnych zobowiązań, które mogłyby powstać w razie niekorzystnego dla Rafinerii Trzebinia S.A. zakończenia powyższych kontroli.

Postępowanie podatkowe w sprawie określenia kwoty podatku od towarów i usług za okres styczeń-sierpień 2005 roku.

W dniu 22 października 2006 roku na ręce Pełnomocnika Spółki Rafineria Trzebinia S.A. zostało doręczone postanowienie Naczelnika Małopolskiego Urzędu Skarbowego o wszczęciu z urzędu postępowania podatkowego w sprawie określenia kwoty podatku od towarów i usług za okres styczeń, luty, kwiecień-sierpień 2005 roku.

W dniu 26 lutego 2007 roku Naczelnik Małopolskiego Urzędu Skarbowego w Krakowie postanowił wszcząć postępowanie podatkowe w sprawie określenia kwoty podatku od towarów i usług za miesiąc marzec 2005 roku.

Powyższe postępowania podatkowe dotyczą sprawdzenia dostaw wewnątrzwspólnotowych produktów i towarów handlowych.

W dniu 3 września 2007 roku na ręce Pełnomocnika Spółki Rafineria Trzebinia S.A. zostało doręczone zawiadomienie Naczelnika Małopolskiego Urzędu Skarbowego w Krakowie przedłużające postępowanie podatkowe w sprawie określenia kwoty podatku od towarów i usług za okres styczeń - sierpień 2005 roku do dnia 31 października 2007 roku. W dniu 5 listopada 2007 roku na ręce Pełnomocnika Spółki Rafineria Trzebinia S.A. wpłynęło postanowienie Naczelnika Małopolskiego Urzędu Skarbowego zawieszające postępowanie podatkowe w sprawie określenia kwoty podatku od towarów i usług za okres styczeń-sierpień 2005. Rafineria Trzebinia S.A. zaskarżyła ww. postanowienie wnosząc o jego uchylenie w całości. W dniu 24 stycznia 2008 roku Dyrektor Izby Skarbowej wydał postanowienie uchylające w całości ww. postanowienie Naczelnika Małopolskiego Urzędu Skarbowego. W dniu 31 stycznia 2008 roku Naczelnik Małopolskiego Urzędu Skarbowego w Krakowie przesłał zawiadomienie wskazując nowy termin załatwienia sprawy określenia podatku od towarów i usług za okres styczeń–sierpień 2005 roku. Termin ten wyznaczono na 31 marca 2008 roku. W dniu 26 marca 2008 roku Naczelnik Małopolskiego Urzędu Skarbowego w Krakowie wystosował kolejne zawiadomienie z ustalonym terminem zakończenia sprawy na dzień 30 maja 2008 roku.

Ostateczny rezultat wynikający z powyższych postępowań kontrolnych, jak również potencjalny wpływ rozszerzenia postępowań na inne okresy na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego nie jest znany. Zarząd na podstawie posiadanych opinii uznanych doradców podatkowych uważa, iż toczące się postępowania z dużym prawdopodobieństwem zakończą się wynikiem pozytywnym dla Rafinerii Trzebinia S.A. W związku z powyższym, w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres kończący się 31 grudnia 2007 roku nie utworzono rezerw na pokrycie ewentualnych zobowiązań, które mogłyby powstać w razie niekorzystnego dla Rafinerii Trzebinia S.A. zakończenia powyższych kontroli.

Postępowanie podatkowe w sprawie określenia zobowiązania podatkowego w podatku akcyzowym za miesiące listopad-grudzień 2004 roku

W dniu 10 stycznia 2007 roku na ręce Pełnomocnika Spółki Rafineria Trzebinia S.A. zostało doręczone postanowienie Naczelnika Urzędu Celnego w Krakowie o wszczęciu z urzędu postępowania podatkowego w sprawie określenia zobowiązania podatkowego w podatku akcyzowym za miesiące listopad-grudzień 2004 roku. Postępowanie podatkowe dotyczy rozliczenia podatku naliczonego od należnego w podatku akcyzowym od komponentów zakupionych z zapłaconą akcyzą od pośrednika nie będącego podatnikiem podatku akcyzowego.

W dniu 31 maja 2007 roku Naczelnik Urzędu Celnego w Krakowie wydał decyzję określającą zobowiązanie podatkowe w podatku akcyzowym na kwotę w wysokości ok. 600 tysięcy złotych. Kwota zobowiązania została zapłacona przez Rafinerię Trzebinia S.A. wraz z odsetkami za zwłokę. W dniu 14 czerwca 2007 roku Rafineria Trzebinia S.A. odwołała się do Dyrektora Izby Celnej w Krakowie od decyzji Naczelnika Urzędu Celnego w Krakowie. Dyrektor Izby Celnej wydał decyzję utrzymującą w mocy decyzję Organu pierwszej instancji w zakresie zobowiązań z tytułu podatku akcyzowego za listopad-grudzień 2004 roku. W dniu 12 października 2007 roku została złożona skarga do WSA w Krakowie.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

W dniu 16 kwietnia 2008 roku odbyła się rozprawa przed WSA w Krakowie, której konsekwencją jest pozytywne rozstrzygnięcie sprawy dla Rafinerii Trzebinia S.A. W obecnej chwili Spółka Rafineria Trzebinia S.A. oczekuje na uprawomocnienie wyroku.

Decyzje w sprawie zobowiązania podatkowego w podatku akcyzowym za styczeń–luty 2007 roku.

W dniu 25 września 2007 roku Naczelnik Urzędu Celnego w Krakowie wydał decyzje w sprawie zobowiązania podatkowego w podatku akcyzowym za miesiąc styczeń-luty 2007 wzywając jednocześnie do dokonania korekty deklaracji AKC-3 za ten okres.

W dniu 5 października 2007 roku Rafineria Trzebinia S.A. złożyła wnioski do Naczelnika Urzędu Celnego w Krakowie o wstrzymanie wykonania decyzji, a 15 października 2007 roku odwołała się od przedmiotowych decyzji. W dniu 28 marca 2008 roku przedstawiciel Rafinerii Trzebinia S.A. odebrał zawiadomienie wystosowane przez Dyrektora Izby Celnej w Krakowie o ustaleniu terminu rozpatrzenia sprawy wszczętej z wniesionego odwołania. Termin rozpatrzenia sprawy został ustalony na 30 kwietnia 2008 roku.

Wartość skonsolidowanych aktywów netto Rafinerii Trzebinia na dzień 31 grudnia 2007 roku wynosi 451 623 tysiące złotych. Udział PKN ORLEN w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu Rafinerii Trzebinia wynosi 77,15 %.

e) Postępowanie Urzędu Regulacji Energetyki w Rafinerii Trzebinia S.A.

W dniu 24 marca 2006 roku Rafineria Trzebinia S.A. otrzymała zawiadomienie od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z naruszeniem warunków koncesji na wytwarzanie paliw ciekłych. Istota postępowania dotyczy możliwości bezpośredniego stosowania przepisów Dyrektywy 2003/30/WE Parlamentu Europejskiego i Rady UE z dnia 8 maja 2003 roku w sprawie wspierania użycia w transporcie biopaliw lub innych paliw odnawialnych oraz Dyrektywy 2003/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 marca 2003 roku zmieniającej Dyrektywę 98/70/WE odnoszącą się do jakości benzyny i olejów napędowych, w sytuacji kiedy, z jednej strony po 1 maja 2004 roku Polska stała się członkiem Unii Europejskiej, a z drugiej brak było rozporządzeń Ministra Gospodarki w sprawie norm jakościowych dla biopaliw.

W dniu 8 września 2006 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydał decyzję ustalającą karę pieniężną w wysokości 1 miliona złotych w związku z rzekomym naruszeniem przez Rafinerię Trzebinia S.A. koncesji na wytwarzanie paliw ciekłych. Zarząd Rafinerii Trzebinia S.A. złożył w dniu 26 września 2006 roku do Sądu Okręgowego w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki za pośrednictwem Prezesa URE o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości, względnie o zmianę zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy przez umorzenie postępowania przed Prezesem URE jako bezprzedmiotowego, ponieważ Rafineria Trzebinia S.A. nie naruszyła przepisów prawa ani warunków posiadanej koncesji. Rafineria wniosła także o zwrócenie się przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu z pytaniem prejudycjalnym dotyczącym stosowania prawa wspólnotowego, na podstawie art. 234 TWE, o następującej treści: „Czy Rafineria Trzebinia S.A. – przedsiębiorca zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, był uprawniony na podstawie prawa Wspólnoty Europejskiej, a w szczególności Dyrektywy 2003/30/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspierania użycia w transporcie biopaliw lub innych paliw odnawialnych, do produkowania w 2006 roku biopaliwa z zawartością 20% biokomponentów spełniającego normę EN 14214, oraz wprowadzania tego biopaliwa do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych Państw Członkowskich Wspólnoty Europejskiej, skoro Rzeczpospolita Polska nie implementowała postanowień wskazanej powyżej Dyrektywy w terminie w niej przewidzianym?”. Dnia 6 grudnia 2006 roku Prezes URE wniósł odpowiedź na odwołanie, w której domaga się oddalenia odwołania twierdząc, iż nie znajduje podstaw do zmiany swojej decyzji w przedmiocie kary pieniężnej. W piśmie tym Prezes URE stwierdził między innymi, iż podniesione przez Rafinerię Trzebinia S.A. naruszenia przepisów wspólnotowych nie miały miejsca, bowiem kara została wymierzona Spółce za wprowadzenie do obrotu na terenie RP paliwa niespełniającego wymagań jakościowych określonych w Rozporządzeniu z dnia 19 października 2005 roku, a w związku z tym decyzja – jako odnosząca się jedynie do terytorium Polski, nie mogła naruszyć prawa wspólnotowego.

W dniu 2 kwietnia 2007 roku zapadł wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie, w którym Sąd uwzględnił odwołanie Rafinerii Trzebinia S.A. w efekcie czego zmienił decyzję Prezesa URE w przedmiocie kary pieniężnej w wysokości 1 000 tysięcy złotych nałożonej na Rafinerię Trzebinia S.A. w ten sposób, iż umorzył postępowanie.

W ocenie Sądu, Rafineria Trzebinia S.A. wprowadzała do obrotu biopaliwo z zawartością 20% biokomponentów zgodnie z warunkami posiadanej koncesji na wytwarzanie paliw ciekłych. Żaden z warunków koncesji nie zakazywał wytwarzania paliw o określonych parametrach. Warunki koncesji posiadanej przez Rafinerię Trzebinia S.A. wskazują na obowiązek bieżącej kontroli jakości paliw i wydawania świadectw jakości a te mogą dotyczyć parametrów określonych przepisami prawa (np. rozporządzeniem), jak i mogą wynikać z zawartych umów między stronami. Skoro w okresie, którego dotyczyła decyzja Prezesa URE brak było norm jakościowych – tj. rozporządzenia określającego wymagania jakościowe dla biokomponentów i biopaliw ciekłych a Rafineria Trzebinia S.A. produkowała biopaliwa zgodnie z warunkami koncesji i z zawartymi umowami oraz wydawała świadectwa jakości, które potwierdzały

zgodność parametrów jakości wytworzonych paliw z parametrami określonymi w umowach, to Rafineria Trzebinia S.A. mogła produkować biopaliwo z zawartością 20% biokomponentów. Tym samym Sąd uznał, że skarżona decyzja Prezesa URE naruszyła art.56 ust.1 pkt 12 ustawy – Prawo energetyczne i postanowił zmienić skarżoną decyzję i umorzyć postępowanie jako bezprzedmiotowe. Wyrok nie jest prawomocny.

W dniu 22 maja 2007 roku na ręce pełnomocnika Rafinerii Trzebinia S.A. doręczono apelację Prezesa URE. Zarówno Prezes URE jak i Rafineria Trzebinia S.A. podtrzymują swoje dotychczasowe stanowiska.

W dniu 31 maja 2007 roku Rafineria Trzebinia S.A. przesłała do Sądu Apelacyjnego w Warszawie VI Wydział Cywilny odpowiedź na apelację Prezesa URE z dnia 8 maja 2007 roku od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 2 kwietnia 2007 roku.

W dniu 15 listopada 2007 roku odbyła się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie VI Wydział Cywilny rozprawa, na której oddalono apelację Prezesa URE i zasądzono zwrot kosztów postępowania na rzecz spółki Rafineria Trzebinia S.A. Sprawa zakończona prawomocnie korzystnym dla Rafinerii Trzebinia rozstrzygnięciem. Przedstawiciel Prezesa URE zapowiedział prawdopodobne złożenie skargi kasacyjnej.

f) Sytuacja Rafinerii Trzebinia S.A. w związku z czasowym wstrzymaniem produkcji i sprzedaży biopaliwa ON BIO z zawartością 20 % estrów FAME w terminie od 3 stycznia 2007 roku do 16 lipca 2007 roku

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2006 roku zmniejszające wysokość ulgi w podatku akcyzowym było bezpośrednią przyczyną decyzji o wstrzymaniu produkcji i sprzedaży biodiesla z 20% zawartością estrów. W tej sytuacji pogorszyła się sytuacja finansowa spółki Rafineria Trzebinia S.A. a banki kredytujące spółkę Rafineria Trzebinia S.A., będącą właścicielem nowoczesnej instalacji do produkcji biopaliwa zażądały dodatkowych zabezpieczeń na majątku Rafinerii Trzebinia S.A.

Warunkiem ustanowienia zabezpieczeń było zawarcie przez Rafinerię Trzebinia S.A. porozumienia z PKN ORLEN oraz bankami Pekao S.A. i BPH S.A.

PKN ORLEN jako inwestor strategiczny aktywnie włączył się w proces poprawy sytuacji finansowej Rafinerii Trzebinia S.A.

W dniu 5 marca 2007 roku w Warszawie zostało podpisane porozumienie pomiędzy Rafinerią Trzebinia S.A., PKN ORLEN, Bankiem Pekao S.A. oraz Bankiem BPH S.A. w zakresie restrukturyzacji zadłużenia Rafinerii Trzebinia S.A. wobec Banków oraz PKN ORLEN.

Podpisane porozumienie określa sposób spłaty przez Rafinerię Trzebinia S.A. zobowiązań wynikających z umów kredytowych zawartych z Bankami Pekao S.A. i BPH S.A. i wierzytelności PKN ORLEN oraz przedstawienie bankom oraz PKN ORLEN satysfakcjonujących zabezpieczeń prawnych i majątkowych gwarantujących spłatę zobowiązań finansowych. Zgodnie z harmonogramem porozumienia do dnia 30 czerwca 2007 roku Rafineria Trzebinia S.A. dokonała częściowej spłaty zobowiązań z tytułu kredytów na rzecz Banku Pekao S.A. oraz Banku BPH S.A. odpowiednio w kwocie 30 000 tysięcy złotych i 5 000 tysięcy złotych oraz częściowej spłaty zobowiązań z tytułu dostaw i usług na rzecz PKN ORLEN w kwocie 15 000 tysięcy złotych.

W dniu 2 października 2007 roku spłacono kolejną ratę kredytu do BPH S.A. w kwocie 20 000 tysięcy złotych. Stan kredytów na dzień 31 grudnia 2007 roku wyniósł 24 590 tysięcy złotych.

Ustalone warunki współpracy z bankami oraz udzielone wsparcie głównego akcjonariusza PKN ORLEN pozwoliło Rafinerii Trzebinia S.A. na prowadzenie bieżącej działalności, realizację programu stabilizacyjnego oraz umożliwiło odbudowanie pozytywnych relacji z klientami.

Po uzyskaniu aprobaty organów korporacyjnych Zarząd Rafinerii Trzebinia S.A. w dniu 18 kwietnia 2007 roku podpisał umowę z PKN ORLEN na usługowe komponowanie paliw z dodatkiem do 5% biokomponentów. Podpisana umowa pozwoliła lepiej wykorzystać posiadany majątek magazynowy jak i produkcyjny instalacji biodiesla.

Zarząd Rafinerii Trzebinia S.A. po przeprowadzeniu szczegółowych analiz prawnych i finansowych, w dniu 11 maja 2007 roku podjął uchwałę w sprawie wprowadzenia do sprzedaży na rynku krajowym nowego produktu - estrów metylowych stanowiących samoistne paliwo o nazwie handlowej „BIOESTER”.

W dniu 16 lipca 2007 roku Zarząd Rafinerii Trzebinia S.A. podjął decyzję o wznowieniu produkcji oleju napędowego ON BIO z 20% zawartością biokomponentów - estrów wyższych kwasów tłuszczowych FAME. Decyzja o wznowieniu produkcji została podjęta po przeprowadzeniu przez Rafinerię Trzebinia S.A. szczegółowych analiz ekonomicznych, w związku ze zmianami w zakresie ustawy o podatku akcyzowym. W opinii Zarządu Rafinerii Trzebinia S.A. uchwalone zmiany podatkowe, w kontekście innych planowanych zmian i rozwiązań sprzyjających rozwojowi alternatywnych źródeł energii uzasadniają wznowienie produkcji i sprzedaży biopaliwa przez Rafinerię.

Wartość skonsolidowanych aktywów netto Grupy Rafineria Trzebinia S.A. na dzień 31 grudnia 2007 roku wynosi 451 623 tysiące złotych. Udział PKN ORLEN w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu Rafinerii Trzebinia S.A. wynosi 77,15 %.

g) Opłata przesyłowa w rozliczeniach z Zakładem Energetycznym Płock S.A.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 14 grudnia 2000 roku w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz. U. Nr 1 z dnia 15 stycznia 2001 roku) zgodnie z § 36 zmieniło sposób rozliczania opłaty systemowej stanowiącej składnik opłaty przesyłowej wprowadzając zgodnie z § 37 możliwość innego sposobu ustalenia tej opłaty. Decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki została zawarta umowa sprzedaży energii elektrycznej pomiędzy Zakładem Energetycznym Płock S.A. („ZEP S.A.”) a PKN ORLEN bez rozstrzygnięcia kwestii rozliczeń spornych opłaty systemowej za okres od dnia 5 lipca 2001 roku do dnia 30 czerwca 2002 roku, uznając, że ma ona charakter cywilnoprawny i jako taka winna być rozstrzygnięta przez właściwy sąd powszechny. ZEP S.A. zawezwał PKN ORLEN do próby ugodowej w trybie pojednawczym, a następnie pozwał PKN ORLEN. Ponadto w innym procesie Sąd Okręgowy w Warszawie wezwał PKN ORLEN jako przypozywanego w sprawie PSE – Operator S.A. (następcy prawnego PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., działającej uprzednio pod nazwą Polskie Sieci Elektroenergetyczne) przeciwko ZEP S.A. Zarząd Spółki dokonał szacunku kwoty spornej opłaty i w 2002 roku zaliczył w koszty zobowiązanie PKN ORLEN wobec ZEP S.A., które nie zostało uregulowane w świetle istniejącego sporu w wysokości 8 272 tysięcy złotych oraz utworzył rezerwę na ten cel w wysokości 9 781 tysięcy złotych.

Postępowanie sądowe, w którym PKN ORLEN jest stroną pozwaną

W postępowaniu, w którym PKN ORLEN jest stroną pozwaną, Sąd wydał nakaz zapłaty należności z tytułu tak zwanej opłaty systemowej przez PKN ORLEN na rzecz ZEP S.A. w wysokości 46 232 tysięcy złotych. W związku z tym, w 2004 roku została powiększona rezerwa na ryzyko gospodarcze o 28 179 tysięcy złotych do wysokości kwoty nakazu.

Sprawa została zawieszona postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 2 czerwca 2005 roku do czasu rozstrzygnięcia sprawy z powództwa PSE – Operator S.A. przeciwko ZEP S.A., gdzie PKN ORLEN jest interwenientem ubocznym.

Dnia 3 sierpnia 2005 roku zostało wniesione przez Spółkę zażalenie na ww. postanowienie o zawieszeniu postępowania. W dniu 12 grudnia 2005 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny oddalił zażalenie na postanowienie o zawieszeniu postępowania.

W dniu 20 sierpnia 2007 roku Kancelaria Prawna złożyła w imieniu PKN ORLEN wniosek, o podjęcie zawieszonego postępowania. W dniu 13 września 2007 roku pełnomocnik PKN ORLEN otrzymał pismo strony powodowej sprzeciwiające się podjęciu zawieszonego postępowania. Postanowieniem z dnia 17 września 2007 roku Sąd odmówił podjęcia zawieszonego postępowania.

W dniu 22 października 2007 roku zostało złożone zażalenie na postanowienie w przedmiocie odmowy podjęcia zawieszonego postępowania.

W dniu 19 grudnia 2007 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie na skutek zażalenia PKN ORLEN wydał postanowienie, którym zmienił zaskarżone postanowienie i orzekł o podjęciu postępowania.

W dniu 11 lutego 2008 roku zostało w imieniu PKN ORLEN wysłane pismo procesowe, w którym pozwany w odpowiedzi na wezwanie Sądu odniósł się do okoliczności, na które ma być przeprowadzony dowód ze świadków, jak również do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 października 2006 roku. W dniu 14 marca 2008 roku otrzymaliśmy pismo procesowe strony powodowej z dnia 10 marca 2008 roku.

W dniu 9 kwietnia 2008 roku odbyła się rozprawa, na której przesłuchani zostali dwaj świadkowie zgłoszeni przez PKN ORLEN. Sąd oddalił wnioski dowodowe stron o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych. Sąd przychylił się do wniosku pozwanego o dołączenie akt postępowań przed Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki, jak również przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Sądem Najwyższym do akt niniejszego postępowania. Sąd odroczył rozprawę i wyznaczył kolejny jej termin na dzień 4 czerwca 2008 roku.

Postępowanie sądowe, w którym PKN ORLEN jest interwenientem ubocznym

Wobec wydanego w dniu 25 października 2006 roku orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego zawieszone postępowanie zostało podjęte przez Sąd Okręgowy w Warszawie postanowieniem z dnia 4 stycznia 2007 roku (obecna sygnatura XVI GC 23/06).

W dniu 8 marca 2007 roku odbyła się pierwsza rozprawa w sprawie, w której PKN ORLEN występuje jako interwenient uboczny. Sąd umożliwił stronom zajęcie stanowiska w sprawie. Kolejna rozprawa została odroczone bezterminowo. Pismo procesowe w imieniu PKN ORLEN zostało wysłane do sądu w dniu 22 marca 2007 roku.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Sprawa była ponownie rozpatrywana przez Sąd Okręgowy w Warszawie, Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dawniej Sąd Antymonopolowy), który na rozprawie w dniu 21 lipca 2004 roku wydał wyrok ponownie uchylający zaskarżoną decyzję Prezesa UOKiK.

W związku z otrzymanym w dniu 21 marca 2005 roku pismem z UOKiK, PKN ORLEN przekazał odpowiedzi na żądane przez UOKiK pytania w dniu 11 kwietnia 2005 roku. Odpowiedź wskazująca jaki rynek jest rynkiem właściwym geograficznie dla glikolu monoetylenowego została przekazana do UOKiK w dniu 6 maja 2005 roku. Na wezwanie Urzędu w dniu 18 maja 2005 roku, w dniu 7 grudnia 2005 roku i w dniu 14 lipca 2006 roku udzielono dodatkowych informacji w tej sprawie. W dniu 5 października 2006 roku Spółka złożyła dodatkowe wyjaśnienia dotyczące sposobu kształtowania ceny bazowej glikolu monoetylenowego oraz wyjaśniła, na jakich warunkach obowiązują ceny cennikowe płynów niezamarzających do chłodziń dla konfektorów. W dniu 19 października 2006 roku doręczone zostało zawiadomienie UOKiK o zakończeniu zbierania materiału dowodowego i wyznaczono PKN ORLEN czternastodniowy termin do zapoznania się ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. W dniu 3 listopada 2006 roku, po zapoznaniu się z całością materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy, Spółka wniosła o umorzenie postępowania lub wydanie decyzji o nie stwierdzeniu stosowania praktyk ograniczających konkurencję określonych w art. 8 ust. 1 i ust. 2, pkt 5 i pkt 6 ustawy antymonopolowej. Decyzją z dnia 29 grudnia 2006 roku Nr RWA – 48/2006 otrzymaną 16 stycznia 2007 roku Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za praktykę ograniczającą konkurencję i naruszającą nadużywanie pozycji dominującej przez PKN ORLEN na krajowym rynku glikolu poprzez przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji na skutek ustalenia ceny wytwarzanego przez PKN ORLEN płynu niezamarzającego do chłodziń „PETRYGO” w sposób nieadekwatny do wzrostu ceny glikolu – podstawowego surowca do tego płynu, nakazał zaniechania tych praktyk i nałożył karę pieniężną w kwocie 14 000 tysięcy złotych.

W dniu 29 stycznia 2007 roku PKN ORLEN wniósł od niniejszej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Sąd nie wyznaczył dotychczas rozprawy w sprawie odwołania.

Sprawozdanie finansowe nie zawiera rezerw na przewidywane koszty związane z powyższymi postępowaniami, bowiem zdaniem Zarządu PKN ORLEN, po uzyskaniu niezależnych opinii prawnych, obciążenie Spółki obowiązkiem zapłaty kary pieniężnej jest mało prawdopodobne. Jednakże w związku z aktualnym statusem sprawy PETRYGO w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym rozpoznano zobowiązanie warunkowe w kwocie 14 000 tysięcy złotych.

- W dniu 23 lutego 2007 roku do Spółki wpłynęło pismo, w którym Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu poinformowała o wszczęciu postępowania wyjaśniającego, mającego na celu wstępne wyjaśnienie zarzutów spółki Petra Sp. z o.o. dotyczących rzekomych działań antykonkurencyjnych PKN ORLEN na rynku lokalnym w Twardogórze. W dniu 17 kwietnia 2007 roku Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu wszczęła na wniosek spółki Petra Sp. z o.o. postępowanie antymonopolowe w sprawie podejrzenia stosowania przez PKN ORLEN praktyk ograniczających konkurencję na lokalnym rynku sprzedaży detalicznej paliw płynnych w Twardogórze. W dniu 30 maja 2007 roku PKN ORLEN złożył obszernie wyjaśnienia wskazujące na bezpodstawność stawianych w postępowaniu zarzutów dotyczących stosowania rażąco niskich cen w celu wyeliminowania spółki Petra z rynku. Uzupełniające pismo PKN ORLEN, zawierające dodatkowe argumenty świadczące o braku stosowania praktyk antykonkurencyjnych na rynku lokalnym w Twardogórze, zostało przekazane Delegaturze UOKiK we Wrocławiu w dniu 30 sierpnia 2007 roku.

Po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego, decyzją z dnia 29 stycznia 2008 roku nr RWR 04/2008, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura we Wrocławiu nie stwierdził stosowania przez PKN ORLEN praktyk ograniczających konkurencję polegających na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku sprzedaży detalicznej paliw płynnych w Twardogórze. Do dnia 20 marca 2008 roku Delegatura UOKiK we Wrocławiu nie otrzymała odwołania spółki Petra od powyższej decyzji (termin do wniesienia odwołania dla Petra upłynął 18 lutego 2008 roku). W związku z powyższym zakładamy, że Petra podjęła decyzję o nie zaskarżaniu rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu i decyzja z dnia 29 stycznia 2008 roku, nr RWR 04/2008 stała się prawomocna.

i) Ryzyko związane ze zbyciem aktywów i wierzytelności w związku z nabyciem akcji UNIPETROL a.s.

W latach 2003-2004 ówczesny Zarząd PKN ORLEN zawarł umowy z Agrofert Holding a.s. i ConocoPhillips Central and Eastern Europe Holdings B.V. dotyczące zbycia części aktywów i wierzytelności spółek Grupy UNIPETROL.

W 2005 roku ówczesny Zarząd, po przeanalizowaniu wszystkich możliwych konsekwencji powyższych umów oraz opinii renomowanych niezależnych ekspertów, przyjął i przedstawił Radzie Nadzorczej strategię postępowania w zakresie tych umów mając na celu najlepszy interes Spółki i jej akcjonariuszy.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Agrofert Holding a.s. wyraził zgodę na ujawnienie przez PKN ORLEN jedynie części umów. Część umów objęta zgodą została ujawniona przez sam Agrofert Holding a.s. na konferencji prasowej w dniu 13 września 2005 roku.

Dnia 25 stycznia 2006 roku PKN ORLEN otrzymał odpis złożonego przez Agrofert Holding a.s. pozwu o zapłatę kary umownej w wysokości 77 266 500 Euro wraz z odsetkami. Postępowanie arbitrażowe przed Sądem Arbitrażowym przy Czeskiej Izbie Gospodarczej i Czeskiej Izbie Rolnej w Pradze jest obecnie w toku.

Dnia 20 lutego 2006 roku Zarząd PKN ORLEN podjął decyzję o odstąpieniu (w rozumieniu czeskiego kodeksu handlowego) od umów zawartych z Agrofert Holding a.s. Powodem odstąpienia było naruszenie umów przez Agrofert Holding a.s., między innymi poprzez dopuszczenie do wykonania opcji nabycia akcji spółek AGROBOHEMIE a.s. i Synthesia a.s. (dawniej ALIACHEM a.s.) przez spółkę DEZA a.s.

Dnia 9 maja 2006 roku pełnomocnik Spółki otrzymał z Sądu Arbitrażowego przy Czeskiej Izbie Gospodarczej i Czeskiej Izbie Rolnej w Pradze odpis drugiego pozwu o zapłatę kary umownej, złożonego przez Agrofert Holding a.s. z siedzibą w Pradze. Wartość przedmiotu sporu, podobnie jak w przypadku pierwszego postępowania wszczętego przez Agrofert Holding a.s. wynosi 77 266 500 Euro wraz z odsetkami. Postępowanie arbitrażowe zainicjowane tym pozwem jest obecnie w toku.

Dnia 5 lipca 2006 roku Spółka otrzymała z Sądu Arbitrażowego przy Czeskiej Izbie Gospodarczej i Czeskiej Izbie Rolnej w Pradze odpis trzeciego pozwu o zapłatę kary umownej, złożonego przez Agrofert Holding a.s. z siedzibą w Pradze. Wartość przedmiotu sporu wynosi 409 102 494 CZK (czyli około 14 mln Euro) wraz z odsetkami. Postępowanie arbitrażowe zainicjowane tym pozwem jest obecnie w toku.

Dnia 13 grudnia 2006 roku Spółka otrzymała z Sądu Arbitrażowego przy Czeskiej Izbie Gospodarczej i Czeskiej Izbie Rolnej w Pradze odpis złożonego przez Spółkę Agrofert Holding a.s. z siedzibą w Pradze czwartego pozwu o zapłatę odszkodowania z tytułu szkód będących między innymi wynikiem czynów nieuczciwej konkurencji, bezprawnego naruszenia dobrego imienia firmy Agrofert Holding a.s. Wartość przedmiotu sporu wynosi 17 352 550 000 CZK (czyli około 700 mln Euro) wraz z odsetkami. Odpowiedź na pozew została złożona przez pełnomocników Spółki. Postępowanie arbitrażowe w powyższej sprawie jest obecnie w toku.

W odniesieniu do Umowy z ConocoPhillips Central and Eastern Europe Holdings B.V., na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Strony są w trakcie mediacji zmierzających do polubownego zakończenia sprawy. Zarząd Spółki wyraża nadzieję, że w konsekwencji szeregu spotkań mediacyjnych, Spółka i ConocoPhillips wkrótce zakończą mediację z wynikiem korzystnym dla obu Stron.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zawiera utworzoną rezerwę na pokrycie ewentualnych negatywnych skutków finansowych związanych z realizacją postanowień tych umów.

j) Ryzyko związane z umową z DEZA a.s.

W sierpniu/wrześniu 2005 roku UNIPETROL a.s. otrzymał pisma od DEZA a.s. wzywające do zawarcia umowy sprzedaży akcji AGROBOHEMIE a.s. i Synthesia a.s. Spółki UNIPETROL a.s. i DEZA a.s. są właścicielami po 50% akcji w kapitale AGROBOHEMIE a.s. W Synthesia a.s. struktura właścicielska wygląda następująco: AGROBOHEMIE a.s. posiada 55,01%, UNIPETROL a.s. – 38,79% i DEZA a.s. – 4,67% akcji. Pozostałe 1,53% akcji jest w posiadaniu akcjonariuszy mniejszościowych Synthesia a.s.

Otrzymane od DEZA pisma nawiązywały do umów o przyszłym przeniesieniu akcji zawartych przez UNIPETROL a.s. i DEZA a.s. w odniesieniu do akcji AGROBOHEMIE a.s. (data zawarcia umowy 12 października 2000 roku) i Synthesia a.s. (data zawarcia umowy 15 sierpnia 2001 roku). Zarząd UNIPETROL a.s., po dokonaniu gruntownej analizy podpisanych dokumentów i otrzymanych pism, stwierdził, poza odchyleniami od dobrych praktyk rynkowych i typowych zachowań gospodarczych, istnienie poważnych uchybień prawnych, które mogą przyczynić się do ich nieważności. W związku z powyższym, Zarząd UNIPETROL a.s. zaproponował DEZA a.s. modyfikację dokumentów transakcyjnych w takim kierunku, aby ryzyko uznania ich za nieważne zostało wyeliminowane. Poprzez korespondencję oraz spotkania bezpośrednie UNIPETROL a.s. próbował w sposób aktywny przekonać DEZA a.s. do odpowiedniego zmodyfikowania umów. Mimo podejmowanych przez UNIPETROL a.s. wysiłków DEZA a.s. odrzuciła propozycje Zarządu UNIPETROL a.s. 26 stycznia 2006 roku DEZA a.s. złożyła przeciwko UNIPETROL a.s. pozew do sądu o wypłatę zakontraktowanych kar argumentując to niedotrzymaniem przez UNIPETROL a.s. zobowiązania do podpisania umów przeniesienia udziałów. DEZA a.s. na podstawie wyżej wspomnianych umów skalkulowała wysokość kar na 1,5 miliona CZK dziennie. Dnia 22 sierpnia 2006 roku DEZA a.s. złożyła dodatkowy pozew do sądu o wykonanie umów przeniesienia udziałów i szkody argumentując to w obu przypadkach niedotrzymaniem przez UNIPETROL a.s. zobowiązania do podpisania umów przeniesienia udziałów. W zaistniałej sytuacji UNIPETROL a.s. podjął kroki mające na celu zabezpieczenie własnych interesów, kontynuując jednocześnie negocjacje z DEZA a.s., których celem było osiągnięcie pozasądowej ugody. W lipcu 2007 roku UNIPETROL a.s. i DEZA a.s. uzgodniły tymczasowe zawieszenie toczącego się sporu sądowego zainicjowanego przez DEZA a.s.

W efekcie po przeszło dwóch latach wzajemnych negocjacji 31 października 2007 roku UNIPETROL a.s. i DEZA a.s. podpisały porozumienie na drodze pozasądowych ustaleń w sprawie wyżej opisanego sporu. W wyniku zawarcia

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

---

tego porozumienia DEZA a.s. zobowiązała się do wycofania pozwów sądowych przeciwko UNIPETROL a.s. i nie ubiegania się o żadne kary umowne ani odszkodowania od UNIPETROL. UNIPETROL a.s. zgodził się na sprzedaż swoich udziałów w AGROBOHEMIE a.s. i Synthesia a.s. na rzecz DEZA a.s. Cena za udziały została ustalona na podstawie wyceny rzeczoznawcy, wybranego wspólnie przez UNIPETROL a.s. i DEZA a.s.

Przez długi okres czasu, UNIPETROL nie miał lub miał bardzo ograniczone informacje o sytuacji ekonomicznej i gospodarczej obydwu spółek, jak również nie posiadał informacji związanych z ich przyszłym rozwojem oraz nie miał możliwości wpływania na zarządzanie spółkami.

AGROBOHEMIE a.s. i Synthesia a.s., z perspektywy strategii spółek z Grupy UNIPETROL, nie należą do działalności podstawowej. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania UNIPETROL a.s. nie otrzymał żadnych dywidend od AGROBOHEMIE a.s. i Synthesia a.s.

Opisane okoliczności miały istotny negatywny wpływ na wartość udziałów UNIPETROL a.s. w AGROBOHEMIE a.s. i Synthesia a.s. W kontekście negocjacji z DEZA a.s. UNIPETROL a.s. uzyskał wyceny udziałów w AGROBOHEMIE a.s. i Synthesia a.s. od kilku niezależnych ekspertów. Pomimo, że wyceny te były sporządzone na podstawie niekompletnych i ograniczonych informacji dotyczących spółek AGROBOHEMIE a.s. i Synthesia a.s. i ich spółek zależnych, Zarząd UNIPETROL a.s. wykorzystał te wyceny do wyliczenia odpisu z tytułu utraty wartości pakietu akcji UNIPETROL a.s. w AGROBOHEMIE a.s. i Synthesia a.s. Łączna wartość odpisu z tytułu utraty wartości ustalona przez Zarząd UNIPETROL a.s. na dzień 31 grudnia 2007 roku wynosiła 333 084 tysięcy złotych (przeliczając z CZK według kursu z dnia 31 grudnia 2007 roku).

Dnia 18 stycznia 2008 roku transakcja przeniesienia 50% akcji AGROBOHEMIE a.s. i 38,79% akcji w Synthesia a.s. została zamknięta. Cena nabycia akcji AGROBOHEMIE a.s. wynosiła łącznie 503 000 000 CZK a akcji Synthesia a.s. – 680 000 000 CZK.

W następstwie zamknięcia transakcji przeniesienia akcji AGROBOHEMIE a.s. i Synthesia a.s. przez UNIPETROL a.s. do DEZA a.s. porozumienie zostało osiągnięte. W wyniku tego wszystkie warunki porozumienia zawartego pomiędzy UNIPETROL a.s. i DEZA a.s. zostały wypełnione, tj. ryzyko po stronie UNIPETROL a.s. dotyczące płatności na rzecz DEZA a.s. kary umownej i potencjalnych prawnych uchybień sprzedaży akcji AGROBOHEMIE a.s. i Synthesia a.s. zostało wyeliminowane. W dniu 22 stycznia 2008 roku Deza a.s. wycofała dwa wnioski prawne z sądu w Pradze. Na obecnym etapie UNIPETROL a.s. oczekuje wydania przez sąd oświadczenia o wygaśnięciu dwóch pozwów Deza a.s.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku wartość aktywów finansowych AGROBOHEMIE a.s. i Synthesia a.s. zaprezentowana została jako aktywa sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży w wysokości 159 469 tysięcy złotych (przeliczając z CZK według kursu z dnia 31 grudnia 2007 roku). Transakcja sprzedaży zrealizowała się 18 stycznia 2008 roku.

k) Programy osłonowe dla pracowników

Programy osłonowe w PKN ORLEN

W związku z przeprowadzanymi w PKN ORLEN procesami restrukturyzacji, uruchomiono w Jednostce Dominującej Program Dobrowolnych Odejść (PDO). PDO przewiduje wypłaty dodatkowych świadczeń dla pracowników, z którymi w wyniku prowadzonych działań restrukturyzacyjnych rozwiązano bądź rozwiąże się stosunek pracy za porozumieniem stron z przyczyn nie dotyczących pracownika.

W związku z powyższym zgodnie z Uchwałą Zarządu nr 2537/05 z dnia 22 grudnia 2005 roku Spółka utworzyła rezerwę w wysokości 236 000 tysięcy złotych.

Dnia 27 marca 2006 roku zawarte zostało Porozumienie w sprawie zasad współpracy partnerów społecznych w procesach restrukturyzacji Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. oraz uprawnień pracowników związanych z tymi procesami. Porozumienie dotyczy pracowników zatrudnionych w PKN ORLEN, objętych procesami restrukturyzacji i reorganizacji.

Zgodnie z Porozumieniem, pracownik objęty procesem restrukturyzacji ma możliwość rozwiązania umowy o pracę za porozumieniem stron z przyczyn leżących po stronie pracodawcy i otrzymać świadczenie wynoszące 50 tysięcy złotych zwiększone o 4 tysiące złotych za każdy rozpoczęty rok pracy w PKN ORLEN i u poprzedników prawnych tej Spółki. W przypadku konieczności rozwiązania z pracownikami umów o pracę za wypowiedzeniem definitywnym w trybie przepisów ustawy z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. Nr 90, poz. 844 z późn. zm.), pracownikowi przysługuje świadczenie w wysokości 40% świadczenia wynikającego z Programu Dobrowolnych Odejść. W przypadku nie przyjęcia przez pracownika nowych warunków pracy lub płacy, pracownikowi przysługuje świadczenie w wysokości 3-krotności wynagrodzenia.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Dodatkowo dla pracowników korzystających z Programu Dobrowolnych Odejść przygotowano możliwość skorzystania z pakietu szkoleniowego w ramach przysługującego limitu 2 tysięcy złotych.

Dla pracowników objętych programem restrukturyzacji, którzy w ramach PKN ORLEN zmieniają miejsce świadczenia pracy na takie, do którego odległość wynosi ponad 40 km przygotowano pakiet relokacyjny obejmujący: bonus na zagospodarowanie (8 tysięcy złotych), zwrot kosztów przeprowadzki, zwrot kosztów pośrednictwa agencji nieruchomości oraz zwrot kosztów najmu mieszkania przez okres 12 miesięcy do kwoty maksymalnie 2 tysięcy złotych miesięcznie.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku wartość rezerwy na programy osłonowe wynosiła 110 369 tysięcy złotych.

Programy osłonowe w spółkach transportowych

Dnia 19 grudnia 2007 roku zawarte zostało Porozumienie w sprawie zasad współpracy partnerów społecznych w procesach restrukturyzacji spółek transportowych tj. ORLEN Transport Płock, Słupsk, Szczecin, Olsztyn, K-Koźle i Nowa Sól. oraz uprawnień pracowników związanych z tymi procesami. Porozumienie dotyczy pracowników zatrudnionych w spółkach transportowych, którzy przechodzą do nowego pracodawcy na zasadach określonych w art. 23' Kodeksu Pracy, objętych procesami restrukturyzacji i reorganizacji.

Zgodnie z Porozumieniem, pracownik objęty procesem restrukturyzacji ma możliwość rozwiązania umowy o pracę za porozumieniem stron z przyczyn leżących po stronie pracodawcy i otrzymać świadczenie wynoszące sumę kwoty stałej 15 tysięcy złotych zwiększone o 1,5 tysiąca złotych za każdy rozpoczęty rok pracy w spółce transportowej i u poprzedników prawnych tej spółki. W przypadku konieczności rozwiązania z pracownikami umów o pracę za wypowiedzeniem definitywnym w trybie przepisów ustawy z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. Nr 90, poz. 844 z późn. zm.), przysługują wyłącznie świadczenia przewidziane przepisami ustawy z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników. W przypadku nie przyjęcia przez pracownika nowych warunków pracy lub płacy, pracownikowi przysługuje świadczenie w wysokości 4-krotności wynagrodzenia.

Pracownikom, których miejsce świadczenia pracy zostanie z inicjatywy Pracodawcy zmienione o więcej niż 60 km, przysługuje z tego tytułu Pakiet Relokacyjny, w postaci świadczenia relokacyjnego.

Świadczenie relokacyjne, określone w ust. 1 stanowi:

- równowartość udokumentowanych kosztów przeprowadzki pracownika i osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym w łącznej wysokości nie przekraczającej 2 tysięcy złotych, płatne w terminie 14 dni od daty przedstawienia dowodów poniesienia kosztów związanych ze zmianą miejsca świadczenia pracy;
- zwrot udokumentowanych kosztów wynajmu lokalu mieszkalnego w wysokości nie większej niż tysiąc złotych miesięcznie przez okres 12 miesięcy kalendarzowych.

W związku z przeprowadzanymi w ORLEN Transport Płock, ORLEN Transport Słupsk, ORLEN Transport Szczecin, ORLEN Transport Olsztyn, ORLEN Transport Kędzierzyn-Koźle i ORLEN Transport Nowa Sól procesami restrukturyzacji, uruchomiono Program Dobrowolnych Odejść (PDO) wspierający w/w procesy. PDO przewiduje wypłaty dodatkowych świadczeń dla pracowników, z którymi w wyniku prowadzonych działań restrukturyzacyjnych rozwiązano bądź rozwiąże się stosunek pracy za porozumieniem stron z przyczyn nie dotyczących pracownika.

W związku z powyższym na dzień 31 grudnia 2007 roku spółki transportowe utworzyły rezerwę na programy osłonowe w wysokości 5 257 tysięcy złotych.

Proces dobrowolnych odejść rozpoczął się w styczniu 2008 roku i ma się zakończyć do końca maja 2008 roku.

Programy osłonowe w Możejkach

Na koniec 2007 roku w Grupie Możejki został zatwierdzony plan reorganizacji rafinerii. W sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2007 roku zostały utworzone rezerwy na ewentualne koszty reorganizacji w wysokości 12 251 tysięcy złotych (przeliczając z USD według kursu z dnia 31 grudnia 2007 roku). W procesie reorganizacji działalność Grupy zostanie podzielona na poszczególne funkcje pomocnicze, które zostaną przydzielone nowoutworzonym spółkom zależnym. Planowane jest wydzielenie obszarów administracji i utrzymania ruchu. Kontynuowany będzie proces reorganizacji obszaru medycznego. Plan reorganizacji będzie prowadził do redukcji zatrudnienia. Przewidywana jest również optymalizacja obszaru laboratorium. W opinii Zarządu Możejki reorganizacja nie będzie miała znaczącego wpływu na działalność spółki oraz jej sprawozdania finansowe.

I) Roszczenia i spory sądowe – Tankpol Sp. z o.o.

Zgodnie z umową zawartą w dniu 20 grudnia 2002 roku, Tankpol sp. z o.o., obecnie Tankpol – R. Mosio i Wspólnicy spółka jawna w Szczecinie, ("Tankpol") przeniósł na rzecz PKN ORLEN tytułem przewłaszczenia 40% udziałów w spółce ORLEN PetroTank Sp. z o.o. ("Petrotank") w związku z należnościami od Tankpol. Pozwem z 11 sierpnia 2003 roku Tankpol żądał zobowiązania PKN ORLEN do złożenia oświadczenia woli o przeniesieniu

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

---

własności 324 udziałów w Petrotank oraz o zapłatę kwoty 198 tysięcy złotych. Żądanie powoda było kilkakrotnie modyfikowane, przy czym ostatecznie pismem z 22 stycznia 2004 roku Tankpol zmodyfikował swoje powództwo żądając zapłaty kwoty 36 384 tysięcy złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, zaś w przypadku nieuwzględnienia powyższego żądania, zobowiązania PKN ORLEN do złożenia oświadczenia woli o przeniesieniu na rzecz Tankpol własności 253 udziałów w Petrotank.

W dniu 22 marca 2005 roku Sąd Okręgowy w Warszawie ogłosił wyrok oddalający powództwo Tankpol i zasądził na rzecz PKN ORLEN stosowne koszty. W dniu 4 maja 2005 roku Tankpol złożył apelację od wyroku, a w dniu 27 czerwca 2005 roku PKN ORLEN złożył odpowiedź na apelację. W dniu 31 marca 2006 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie (Sąd Okręgowy oddalił powództwo Tankpol w całości). Sąd Apelacyjny orzekł, że PKN ORLEN ma obowiązek przeniesienia na Tankpol 26 udziałów PetroTank. Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania, że PKN ORLEN należy wykonać umowę przewłaszczenia z dnia 20 grudnia 2002 roku. Wyrok Sądu Apelacyjnego był prawomocny i wykonalny, ale stronom przysługiwała od niego skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego. W dniu 22 czerwca 2006 roku Tankpol złożył skargę kasacyjną od Wyroku Sądu Apelacyjnego. W dniu 28 sierpnia 2006 roku PKN ORLEN odpowiedział na złożoną przez Tankpol skargę kasacyjną, nie zgadzając się ze stanowiskiem Tankpolu i podtrzymał swoje stanowisko, że należy wykonać umowę przewłaszczenia.

W dniu 14 grudnia 2006 roku Sąd Najwyższy przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie. Z uzasadnienia orzeczenia Sądu Najwyższego wynika, że wycena udziałów ORLEN PetroTank przedstawiona przez Tankpol powinna być dopuszczona jako dowód w sprawie (Sąd Apelacyjny w swoim wyroku pominął tę wycenę). W dniu 6 marca 2007 roku odbyła się rozprawa apelacyjna przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie. Wyrok Sądu Apelacyjnego został ogłoszony w dniu 15 marca 2007 roku Sąd Apelacyjny oddalił roszczenie spółki Tankpol co do zapłaty odszkodowania. Przedmiotowa sprawa (w zakresie ilości udziałów podlegających zwrotowi) została uchylona do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Warszawie.

Na rozprawie w dniu 12 marca 2008 roku sąd postanowił odroczyć rozprawę i sprawę skierować na posiedzenie niejawne, celem podjęcia decyzji w przedmiocie powołania biegłego.

m) Regulacje podatkowe w Polsce

Obecny system podatkowy w Polsce oparty jest na następujących podatkach: podatek dochodowy od osób fizycznych, podatek dochodowy od osób prawnych, podatek od towarów i usług (VAT), podatek akcyzowy i podatek od czynności cywilnoprawnych (na przykład: zawarcie oraz zmiany umowy spółki, sprzedaż udziałów/akcji czy – w określonych przypadkach – sprzedaż nieruchomości). W działalności podmiotów gospodarczych mniejsze znaczenie mają: podatek od spadków i darowizn, podatek od gier a także podatki – rolne i leśne. Spośród podatków lokalnych najważniejsze podatki to: podatek od nieruchomości i podatek od środków transportowych.

Obok podatku dochodowego od osób prawnych, którego stawka w roku 2007 wynosi 19%, większość firm prowadzących działalność gospodarczą jest podatnikiem podatku od towarów i usług, czyli VAT. Podstawowa stawka podatku VAT wynosi 22%, obniżone to – 7%, 3%, 0%, ponadto niektóre towary i usługi korzystają ze zwolnienia podatkowego.

W obrocie gospodarczym mamy do czynienia ponadto z podatkiem akcyzowym, któremu podlegają wyroby akcyzowe ściśle określone w ustawie – np. paliwa silnikowe, oleje opałowe, gaz, napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe, energia elektryczna. Ze względu na przedmiot działalności podatek akcyzowy jest znaczącym kosztem ekonomicznym dla PKN ORLEN i spółek Grupy. Do czynności podlegających opodatkowaniu tym podatkiem zalicza się: produkcję wyrobów akcyzowych zharmonizowanych, wyprawienie wyrobów akcyzowych zharmonizowanych ze składu podatkowego, sprzedaż wyrobów akcyzowych na terytorium kraju, eksport i import wyrobów akcyzowych, nabycie wewnątrzwspólnotowe i dostawę wewnątrzwspólnotową wyrobów akcyzowych oraz nabycie lub posiadanie przez podatnika wyrobów akcyzowych, jeżeli od tych wyrobów nie została zapłacona akcyza w należytej wysokości (co nie oznacza, że jest to podatek wielofazowy).

W powszechnej opinii przedsiębiorców, Polska jest krajem o szczególnie wysokim poziomie ryzyka podatkowego. Przepisy podatkowe są często nowelizowane, co wpływa na ich niejasność i niespójność oraz brak pewności. Ponadto, często występują różnice interpretacyjne w zakresie prawa podatkowego zarówno w organach podatkowych, jak też w sądownictwie administracyjnym.

System podatkowy w Polsce ocenia się jako niestabilny, o wysokim stopniu sformalizowania regulacji podatkowych połączonych z rygorystycznymi przepisami sankcyjnymi. Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (np. kontroli celnej, czy dewizowej) mogą być przedmiotem kontroli odpowiednich władz, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji wraz z odsetkami karnymi. Kontrolą mogą być objęte rozliczenia podatkowe przez okres 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. Biorąc pod uwagę wyżej wymienione przesłanki, działalność PKN ORLEN jak też spółek Grupy, które prowadzą działalność gospodarczą w Polsce, może być obciążona ryzykiem podatkowym.

n) Regulacje podatkowe w Niemczech

Niemiecki system podatkowy jest zbliżony do systemu występującego w Polsce, gdzie oprócz klasycznego podatku bezpośredniego jakim jest podatek dochodowy od osób prawnych, występują podatki pośrednie tj. podatek VAT oraz akcyzowy.

System podatkowy w Niemczech jest systemem stabilniejszym, gdzie ryzyka podatkowe związane z prowadzeniem działalności redukowane są poprzez uprawnienia podatnika.

Podatki w Niemczech mogą być nakładane przez władze państwowe, federalne i lokalne. Prowadzenie działalności gospodarczej wiąże się z obowiązkiem opłacania podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych i składek na ubezpieczenie społeczne, podatku VAT oraz podatku akcyzowego, a także podatku od zysków kapitałowych i podatku od nieruchomości.

Rokiem podatkowym dla podatku dochodowego od osób fizycznych jest rok kalendarzowy. Stawki podatku wynoszą od 15% do 42%. Z zatrudnieniem pracowników wiąże się również obowiązek opłacania ubezpieczenia emerytalnego, zdrowotnego i z tytułu bezrobocia. Składki są współfinansowane przez pracodawcę i pracownika. Wysokość składek powoduje, iż koszty zatrudnienia w Niemczech są bardzo wysokie.

Dla potrzeb podatku dochodowego od osób prawnych, podatnikami od całości osiąganych dochodów są spółki mające siedzibę lub faktyczne miejsce zarządzania na terytorium Niemiec. Dochód do opodatkowania ustalany jest na podstawie zysku na działalności operacyjnej, który jest podwyższany i obniżany o pewne elementy. Podstawowa stawka podatku dochodowego od osób prawnych wynosi 15%. Należy jednak doliczyć do niej tzw. opłatę solidarnościową (z tytułu połączenia państw niemieckich) w wysokości 5,5% od kwoty podatku dochodowego (tj. 0,825% dochodu) oraz podatek od przychodów, który jest obliczany z uwzględnieniem tzw. współczynnika regionalnego.

Podatek VAT ma zastosowanie do sprzedaży towarów i usług, przy czym stawka podstawowa wynosi 19%, zaś obniżona – 7%. Podatek ten oparty jest na rozwiązaniach obowiązujących w UE. Podobnie jak w przypadku podatku VAT, również przepisy w zakresie podatku akcyzowego odzwierciedlają regulacje obowiązujące w UE. Na tej podstawie, akcyzą jest opodatkowana m.in. produkcja i przywóz benzyn czy olejów napędowych na terytorium Niemiec.

Podatek od nieruchomości obciąża wszystkie nieruchomości (grunty i budynki) położone na terytorium Niemiec. Istnieje również podatek od sprzedaży nieruchomości, którego stawka wynosi 3,5%.

Przepisy podatkowe obowiązujące w Niemczech, podobnie jak i w innych państwach, mogą być przedmiotem rozbieżnych interpretacji podatników i organów podatkowych, przy czym okres przedawnienia zobowiązań wynosi maksymalnie 7 lat. Zasadniczą kwestią związaną z prowadzeniem działalności przez spółkę Orlen Deutschland A.G. na terytorium Niemiec są przepisy dotyczące możliwości wykorzystania poniesionych strat podatkowych, które mogą być rozliczone na poczet przyszłych zysków jedynie w ograniczonej wysokości.

o) Regulacje podatkowe w Republice Czeskiej

Spółki z Grupy prowadzące działalność gospodarczą w Republice Czeskiej podlegają regulacjom w zakresie podatku VAT, podatku akcyzowego, podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych oraz przepisom dotyczącym ubezpieczenia społecznego. Stawka podatku dochodowego od osób prawnych, w tym również od zysków kapitałowych, wynosi w 2007 roku 24%. Istotne zmiany zostały wprowadzone od 1 stycznia 2008 roku w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych. Stawka podatku wynosi w 2008 roku 21% i ma być zmniejszana w kolejnych latach do 20% (w 2009 roku) i 19% (w 2010 roku). Wprowadzono również możliwość zwolnienia z podatku - przy spełnieniu określonych warunków - dochodu uzyskanego ze sprzedaży udziałów.

Podatnicy mają możliwość wyboru roku podatkowego innego niż kalendarzowy. Straty podatkowe mogą być rozliczane przez kolejnych 5 lat podatkowych. Transakcje dokonywane pomiędzy spółkami powiązаныmi muszą odbywać się z zastosowaniem cen rynkowych – organy podatkowe mogą oszacować poziom stosowanych przez spółki powiązane cen i nałożyć surowe kary pieniężne, jeżeli ceny te odbiegają od poziomu rynkowego. Podatnicy mają jednak możliwość wystąpienia o wiążącą interpretację w zakresie cen transferowych. Interpretacje te wydawane są odpłatnie.

Prawo podatkowe Czech przewiduje regulacje dotyczące tzw. „niedostatecznej kapitalizacji”. Od 1 stycznia 2008 r. przepisy te mają zastosowanie do pożyczek/kredytów, których „koszty finansowe” (suma wszystkich kosztów pożyczki, tj. kwota główna oraz inne opłaty) przekraczają wartość 1 mln koron czeskich (CZK).

Czeski podatek VAT oparty jest na rozwiązaniach stosowanych w UE, podlega mu dostawa towarów, świadczenie usług (w tym sprzedaż praw), zaś podatnik może w większości przypadków odliczyć podatek naliczony przy dokonanych zakupach. Podstawowa stawka podatku to 19%, niektóre towary i usługi podlegają stawce obniżonej -

5% a niektóre są zwolnione z opodatkowania (na przykład: usługi ubezpieczeniowe i finansowe, usługi w zakresie edukacji i ochrony zdrowia).

Podmiot prowadzący działalność gospodarczą może również być zobowiązany do opłacania podatku od nieruchomości, podatku od sprzedaży nieruchomości (według stawki 3%), podatku od środków transportu wykorzystywanych w prowadzonej działalności oraz podatku akcyzowego. Podobnie jak i w innych państwach UE, wyroby takie jak benzyna czy oleje napędowe przeznaczone do celów napędowych podlegają opodatkowaniu akcyzą.

Przepisy podatkowe podlegają często rozbieżnym interpretacjom. Organy podatkowe mogą więc mieć odmienne stanowisko w zakresie rozliczeń podatkowych od podejścia zastosowanego przez spółki z Grupy. Zobowiązania podatkowe mogą być kontrolowane przez organy podatkowe przez okres trzech lat od końca roku, w którym podatnik był zobowiązany złożyć deklarację. Jeśli organy rozpoczną kontrolę przed upływem tych trzech lat, okres przedawnienia ulega przedłużeniu o kolejne trzy lata. Maksymalnie jednak, okres przedawnienia nie może przekroczyć 10 lat od końca danego okresu rozliczeniowego. Za nieprzestrzeganie przepisów prowadzące do zaległości podatkowych grożą w Czechach wysokie kary pieniężne, a nawet możliwość zawieszenia działalności gospodarczej. Kary są nakładane również w przypadku jakichkolwiek opóźnień w składaniu deklaracji podatkowych. Z tych względów działanie spółek Grupy w Czechach może być obarczone ryzykiem podatkowym.

p) Regulacje podatkowe w Republice Litewskiej

Podmioty prowadzące działalność gospodarczą na Litwie podlegają regulacjom w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych, składek na ubezpieczenia społeczne, podatku VAT, podatku od nieruchomości, podatku akcyzowego itd.

Przedsiębiorstwa zarejestrowane na Litwie muszą płacić podatki od dochodów i zysków kapitałowych uzyskanych zarówno na terenie Litwy jak i za granicą. Podstawowa stawka podatku dla osoby prawnej wynosi 15% (mniejsze podmioty mogą płacić podatek według niższej stawki). Począwszy od roku 2007 zyski kapitałowe ze sprzedaży akcji lub udziałów, które odpowiadają prawom własności w stopniu większym niż 25% i utrzymywane są przez 2 i więcej lat przed zbyciem są wolne od opodatkowania. Przez lata 2006 i 2007 został wprowadzony tymczasowy podatek socjalny i stopa tego podatku wynosiła odpowiednio dla roku 2006 i 2007 4% i 3%. Podstawa tymczasowego podatku socjalnego jest taka sama jak dla podatku dochodowego.

Prawo podatkowe na Litwie jest surowe w stosunku do transakcji z jednostkami powiązanymi zlokalizowanymi zarówno na terenie Litwy jak i za granicą. Dlatego też niezbędne jest utrzymanie relacji biznesowych z jednostkami powiązanymi bazując na praktykach rynkowych. Władze podatkowe mogą samodzielnie oszacować podstawę opodatkowania i określić wartość transakcji dla celów podatkowych, jeśli istnieją dowody, że te transakcje są przeprowadzane niezgodnie z warunkami rynkowymi.

Istnieją dwie stawki podatku dochodowego od osób fizycznych: 15% i 27% w 2007 roku i 15% i 24% w 2008 roku. W zależności od rodzaju dochodu, podatek należny z tytułu dochodów osiągniętych przez osoby fizyczne może być wpłacany do budżetu przez jednostki gospodarcze (jeśli został uzyskany za pośrednictwem tych jednostek) lub samodzielnie przez osobę uzyskującą taki dochód.

Podatek VAT stosuje się na zasadach opartych na przepisach Wspólnoty i stosowany jest w szczególności w przypadku sprzedaży towarów i usług. Podstawowa stawka podatku VAT wynosi 18%, obniżone to - 9% i 5%, ponadto niektóre towary i usługi korzystają ze zwolnienia podatkowego.

Począwszy od roku 2007 stawka podatku od nieruchomości wynosi od 0,3% do 1% (w roku 2006 wynosiła 1%), która płacona jest na podstawie wartości katastralnej i jest stosowana do nieruchomości zlokalizowanych na terenie Litwy i będących własnością przedsiębiorstw litewskich lub przedsiębiorstw zagranicznych.

Produkcja, import, jak również wewnątrzwspólnotowe nabycia produktów ropopochodnych są przedmiotem podatku akcyzowego. Litewskie prawo dotyczące podatku akcyzowego odzwierciedla regulacje Unii Europejskiej w tym zakresie. Litwa jest jednym z pierwszych krajów w Unii Europejskiej, który wprowadził zaawansowany system elektroniczny monitorowania przepływu towarów będących przedmiotem podatku akcyzowego pomiędzy składami podatkowymi na Litwie według czasu rzeczywistego. Regulacje podatkowe na Litwie są przedmiotem różnych interpretacji ze strony płacących podatki i władz skarbowych. Kontrole podatkowe mogą być przeprowadzane za rok bieżący i 5 lat poprzednich.

q) Regulacje podatkowe na Malcie

W marcu 2007 roku zostały wprowadzone istotne zmiany w zakresie podatku dochodowego, mające na celu dostosowanie prawa krajowego do regulacji Unii Europejskiej. Mimo istotnych zmian, zachowane zostały najważniejsze cechy maltańskiego systemu podatkowego, który opiera się na zasadzie tzw. „imputation” połączonego ze zwrotem podatku, co efektywnie oznacza realną niską stopę podatkową przy dość wysokiej nominalnej stawce podatkowej.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Spółki są uznawane za maltańskiego rezydenta podatkowego, jeżeli są założone (zarejestrowane) na Malcie.

Stawka podatku dochodowego od osób prawnych wynosi 35%. Jednakże poprzez zastosowanie wspomnianego systemu „imputation” połączonego z kredytem podatkowym, przy wypłacie dywidendy dla wspólników podatek może zostać efektywnie obniżony do ok. 5%; w przypadku spółek uzyskujących głównie dochody pasywne, takie jak należności licencyjne czy odsetki, efektywna stawka podatku wyniesie ok. 10% (regulacja pozwalająca na obniżenie efektywnej stawki podatku nie ma zastosowania do dochodu uzyskanego z nieruchomości położonych na Malcie).

Prawo maltańskie nie przewiduje regulacji w zakresie „cienkiej kapitalizacji”. Zasady cen transferowych nie są uznawane za restrykcyjne.

Malta wdrożyła europejską dyrektywę „Parent-Subsidiary”, zgodnie z którą dochód z dywidend oraz zyski kapitałowe, po spełnieniu pewnych warunków, nie podlegają opodatkowaniu podatkiem u źródła. Maltańskie prawo nie przewiduje również opodatkowaniu u źródła dochodu z odsetek oraz należności licencyjnych.

Do innych typowych podatków związanych z założeniem i prowadzeniem spółki ubezpieczeniowej na Malcie należy podatek VAT – zgodnie z systemem opodatkowania tym podatkiem w Unii Europejskiej, usługi ubezpieczeniowe są zwolnione z opodatkowania podatkiem VAT, co jednocześnie oznacza brak możliwości odliczania podatku od nabywanych towarów i usług.

Maltański system VAT oparty jest na regulacjach wspólnotowych. Co od zasady podatek VAT stosuje się w przypadku sprzedaży towarów i usług. Podstawowa stawka podatku VAT wynosi 18%, obniżona - 5%, ponadto niektóre towary i usługi korzystają ze zwolnienia podatkowego.

r) Wyłączenie spółki ORLEN Transport Kraków Sp. z o.o. z konsolidacji

W wyniku ogłoszenia upadłości spółki ORLEN Transport Kraków Sp. z o.o. Grupa straciła kontrolę nad spółką ORLEN Transport Kraków i zaprzestała jej konsolidacji. Ze względu na fakt, że zobowiązania spółki ORLEN Transport Kraków przekraczały wartość jej majątku zarówno w jednostkowym sprawozdaniu finansowym PKN ORLEN, jak i skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKN ORLEN wartość spółki ORLEN Transport Kraków wynosi zero. Skonsolidowany rachunek zysków i strat obejmuje przychody i koszty spółki ORLEN Transport Kraków za 9 miesięcy 2007 roku.

Poniżej ujawniono skrócone informacje finansowe, obejmujące łączne wartości aktywów i zobowiązań na dzień 30 września 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku, przychodów, kosztów finansowych i wysokości zysku za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2007 i 30 września 2006 roku w Spółce ORLEN Transport Kraków:

	30 września 2007	31 grudnia 2006
	(nie badane)	
Aktywa obrotowe	5 324	5 670
Aktywa trwałe	20 826	24 713
Zobowiązania krótkoterminowe	25 770	18 431
Zobowiązania długoterminowe	8 351	12 076
	9 miesięcy	9 miesięcy
	zakończone	zakończone
	30 września 2007	30 września 2006
	(nie badane)	
Przychody ze sprzedaży produktów	24 639	20 997
Koszty finansowe	(3 294)	(1 028)
(Strata) przed opodatkowaniem	(7 617)	(46)
Obciążenia z tytułu podatku dochodowego	(231)	(186)
(Strata) netto	(7 848)	(232)

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie została zatwierdzona przez Sąd Gospodarczy ostateczna lista wierzytelności spółki ORLEN Transport Kraków Sp. z o.o.

s) Inne ryzyka

Jak przedstawiono w Nocie 19 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, Grupa wykazała w bilansie na dzień 31 grudnia 2007 roku saldo rezerwy środowiskowej w oparciu o analizy niezależnych ekspertów uwzględniając obowiązujące przepisy i bieżącą praktykę dotyczącą rekultywacji skażonego środowiska gruntowo-wodnego. Potencjalne przyszłe zmiany regulacji i praktyki dotyczące ochrony środowiska mogą wpłynąć na wielkość tej rezerwy w przyszłych okresach.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

38. Wynagrodzenie, łącznie z wynagrodzeniem z zysku wypłacone i należne lub potencjalnie należne Zarządowi, Radzie Nadzorczej oraz członkom kluczowego personelu kierowniczego zgodnie z MSR 24

Świadczenia dla Zarządu, Rady Nadzorczej i kluczowego personelu kierowniczego obejmują krótkoterminowe świadczenia pracownicze, świadczenia po okresie zatrudnienia, pozostałe świadczenia długoterminowe oraz świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy wypłacone, należne lub potencjalnie należne w okresie.

a) Wynagrodzenia Członków Zarządu, Rady Nadzorczej i kluczowego personelu kierowniczego Jednostki Dominującej za 2007 rok

	2007 rok
Wynagrodzenia Członków Zarządu Jednostki Dominującej	27 207
z tego: wynagrodzenia Członków Zarządu pełniących funkcje w 2007 roku	20 421
wynagrodzenia należne i potencjalnie należne	4 564
wynagrodzenia wypłacone pozostałym Członków Zarządu	1 956
wynagrodzenia potencjalnie należne pozostałym Członków Zarządu	266
Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej	1 031
Wynagrodzenia kluczowego personelu kierowniczego Jednostki Dominującej	41 136
Wynagrodzenia kluczowego personelu kierowniczego spółek zależnych Grupy Kapitałowej	116 073

Wynagrodzenia wypłacone w 2007 roku Członkom Zarządu Jednostki Dominującej pełniącym funkcję w 2007 roku

	wynagrodzenia	premia za 2006 rok	odprawy, zakaz konkurencji i rekompensaty	polisy ubezpieczeniowe*	Razem
Igor Chalupec	84	1 297	3 220	8	4 609
Cezary Filipowicz	851	380	-	67	1 298
Dariusz Formela	363	-	-	18	381
Wojciech Heydel	1 154	1 049	-	76	2 279
Piotr Kownacki	1 444	-	-	75	1 519
Jan Maciejewicz	231	676	1 620	11	2 538
Waldemar Maj	362	-	-	-	362
Krystian Pater	669	-	-	38	707
Cezary Smorszczewski	283	622	2 420	20	3 345
Krzysztof Szwedowski	851	307	-	57	1 215
Paweł Szymański	544	604	990	30	2 168
	-----	-----	-----	-----	-----
Ogółem	6 836	4 935	8 250	400	20 421
	=====	=====	=====	=====	=====

* Koszty poniesione przez Jednostkę Dominującą.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Wynagrodzenia potencjalnie należne za 2007 rok i należne w 2008 roku Członkom Zarządu Jednostki Dominującej pełniącym funkcję w 2007 roku

	potencjalnie należne*	odprawy, zakaz konkurencji i rekompensaty	Razem
Igor Chalupec	37	140	177
Cezary Filipowicz	403	-	403
Dariusz Formela	146	-	146
Wojciech Heydel	1 148	-	1 148
Piotr Kownacki	717	-	717
Jan Maciejewicz	127	-	127
Waldemar Maj	228	-	228
Krystian Pater	323	-	323
Cezary Smorszczewski	155	220	375
Krzysztof Szwedowski	483	-	483
Paweł Szymański	347	90	437
	-----	-----	-----
Ogółem	4 114	450	4 564
	=====	=====	=====

* Potencjalnie należne a nie wypłacone wynagrodzenie Członków Zarządu przysługuje w związku z regulaminem premiowania Management by Objectives (MBO) obowiązującym począwszy od 1 stycznia 2005 roku.

Wynagrodzenia pozostałych Członków Zarządu Jednostki Dominującej wypłacone w 2007 roku

	odprawy, zakaz konkurencji i rekompensaty*
Zbigniew Wróbel	1 956

* świadczenie wypłacone na mocy zawartej ugody

Wynagrodzenia potencjalnie należne pozostałych Członków Zarządu Jednostki Dominującej za lata poprzednie

	potencjalnie należne
Janusz Wiśniewski	266

Zasady premiowania kluczowego personelu kierowniczego (w tym Członków Zarządu)

W 2005 roku wprowadzony został system motywacyjny dla kluczowego personelu kierowniczego PKN ORLEN i Grupy Kapitałowej, system motywowania przez cele, czyli Management by Objectives (MBO). System motywacyjny dotyczy Zarządu i kluczowych stanowisk kierowniczych. Osoby objęte systemem MBO wynagradzane są za realizację zadań indywidualnych, wyznaczonych im na początku okresu rozliczanego oraz celu solidarnościowego (SVA). Rada Nadzorcza wyznacza zadania dla poszczególnych Członków Zarządu. Postawione cele mają charakter jakościowy lub ilościowy (dający się sparametryzować) i rozliczane są po zakończeniu roku, na który zostały wyznaczone, na zasadach przyjętych w Regulaminie Premiowania.

Na wysokość przyznanej premii wpływa również cel solidarnościowy, za który przyjęto SVA Koncernu w ujęciu skonsolidowanym. W przypadku, gdy założony poziom SVA zostanie zrealizowany, każdemu zostaje wypłacona premia w pełnej wyliczonej wysokości. Natomiast gdy cel solidarnościowy nie zostanie wykonany wszyscy pracownicy otrzymują połowę wypracowanej premii. Wprowadzony system skłania pracowników do współpracy, w celu osiągnięcia najlepszych wyników na poziomie Koncernu.

Wynagrodzenia związane z zakazem konkurencji i rozwiązaniem umowy wskutek odwołania z zajmowanego stanowiska

Umowy zawarte pomiędzy emitentem a osobami zarządzającymi stanowią, iż osoby te zobligowane są przez okres 6 lub 12 miesięcy, licząc od dnia rozwiązania lub wygaśnięcia umowy, do powstrzymania się od działalności konkurencyjnej. W okresie tym Członkowie Zarządu uprawnieni są do otrzymywania wynagrodzenia w wysokości sześć- lub dwunastokrotności miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, płatnego w równych ratach miesięcznych.

Ponadto umowy te przewidują wypłatę wynagrodzenia w przypadku rozwiązania umowy wskutek odwołania z zajmowanego stanowiska. Wynagrodzenie w takim przypadku wynosi sześć- lub dwunastokrotność miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej z tytułu zasiadania w Radach Nadzorczych lub Zarządach spółek zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych za 2007 rok

Członkowie Zarządu PKN ORLEN zasiadający w roku 2007 w Radach Nadzorczych spółek zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych Grupy PKN ORLEN nie pobierali z tego tytułu wynagrodzenia, z wyłączeniem UNIPETROL, gdzie wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji przekazywane były na rzecz Fundacji ORLEN Dar Serca. Członkowie Zarządu PKN ORLEN zasiadali w 2007 roku w Zarządzie Spółki Możejki, co wynika z innej niż w polskim prawie roli zarządu w ładzie korporacyjnym spółki litewskiej. Rola Zarządu Spółki Możejki podobna jest do rady nadzorczej w polskim ustawodawstwie.

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej	2007 rok
Konstanty Brochwicz-Donimirski	47
Robert Czapla	112
Marek Drac-Tatoń	112
Raimondo Eggink	112
Zbigniew Macioszek	124
Agata Mikołajczyk	65
Wojciech Pawlak	47
Krzysztof Rajczewski	112
Wiesław Rozłucki	47
Ryszard Sowiński	47
Małgorzata Ślepowska	83
Jerzy Woźnicki	55
Janusz Zieliński	54
	-----
	1 017
Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej w spółkach zależnych	
Małgorzata Ślepowska	14

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej razem	1 031
	=====

Przewodnicząca Rady Nadzorczej PKN ORLEN, pełniąc funkcję od 31 maja 2007 roku zasiadała równocześnie w Radzie Nadzorczej spółki zależnej Petrolot Sp. z o.o. od 31 sierpnia 2007 roku jako przedstawiciel drugiego udziałowca PLL LOT S.A. i pobrała z tego tytułu wynagrodzenie w wysokości 14 tysięcy złotych. Poza tym pozostali Członkowie Rady Nadzorczej PKN ORLEN nie zasiadali w 2007 roku w Zarządach i Radach Nadzorczych spółek zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych Grupy PKN ORLEN.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

b) Wynagrodzenia Członków Zarządu, Rady Nadzorczej i kluczowego personelu kierowniczego Jednostki Dominującej za 2006 rok

	2006 rok
Wynagrodzenia Członków Zarządu Jednostki Dominującej	19 437
z tego: wynagrodzenie Członków Zarządu pełniących funkcje w 2006 roku	14 081
wynagrodzenia należne i potencjalnie należne	5 356
Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej	739
Wynagrodzenia kluczowego personelu kierowniczego Jednostki Dominującej	28 992
Wynagrodzenia kluczowego personelu kierowniczego spółek zależnych Grupy Kapitałowej	99 792

Wynagrodzenia wypłacone w 2006 roku Członkom Zarządu Jednostki Dominującej pełniącym funkcję w 2006 roku

	wynagrodzenia	premia za 2005 rok	odprawy, zakaz konkurencji i rekompensaty	polisy ubezpieczeniowe*	Razem
Igor Chalupec	1 939	1 250	-	98	3 287
Cezary Filipowicz	842	-	-	73	915
Wojciech Heydel	1 160	1 033	-	76	2 269
Piotr Kownacki	185	-	-	-	185
Jan Maciejewicz	1 091	776	-	43	1 910
Cezary Smorszczewski	1 328	626	-	80	2 034
Krzysztof Szwedowski	635	-	-	43	678
Paweł Szymański	854	609	-	51	1 514
Dariusz Witkowski	216	196	840	37	1 289
	-----	-----	-----	-----	-----
Ogółem	8 250	4 490	840	501	14 081
	=====	=====	=====	=====	=====

* Koszty poniesione przez Jednostkę Dominującą.

Wynagrodzenia należne i potencjalnie należne za 2006 rok Członkom Zarządu Jednostki Dominującej pełniącym funkcję w 2006 roku

	potencjalnie należne*
Igor Chalupec	1 247
Cezary Filipowicz	506
Wojciech Heydel	1 154
Jan Maciejewicz	600
Cezary Smorszczewski	643
Krzysztof Szwedowski	408
Paweł Szymański	604
Dariusz Witkowski	194

Ogółem	5 356
	=====

* Potencjalnie należne a nie wypłacone wynagrodzenie Członków Zarządu przysługuje w związku z nowym regulaminem premiowania Management by Objectives (MBO) obowiązującym począwszy od 1 stycznia 2005 roku. Premia została wyliczona na podstawie wstępnej oceny realizacji celów przez Członków Zarządu Jednostki Dominującej dokonanej przez Radę Nadzorczą Jednostki Dominującej.

Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej z tytułu zasiadania w Radach Nadzorczych lub Zarządach spółek zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych za 2006 rok

Członkowie Zarządu PKN ORLEN zasiadający w roku 2006 w Radach Nadzorczych spółek zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych Grupy PKN ORLEN nie pobierali z tego tytułu wynagrodzenia, z wyłączeniem UNIPETROL, gdzie wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji przekazywane były na rzecz Fundacji ORLEN Dar Serca. Członkowie Zarządu PKN ORLEN zasiadali w 2006 roku w Zarządzie Spółki Możejki, co wynika z innej niż w polskim prawie roli zarządu w ładzie korporacyjnym spółki litewskiej. Rola Zarządu Spółki Możejki podobna jest do rady nadzorczej w polskim ustawodawstwie.

Członkowie Rady Nadzorczej nie zasiadali w roku 2006 w Zarządach lub Radach Nadzorczych spółek zależnych, współkontrolowanych lub stowarzyszonych Grupy PKN ORLEN.

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej	2006 rok
Konstanty Brochwicz-Donimirski	9
Robert Czapla	9
Dariusz Dąbski	54
Marek Drac-Tatoń	32
Raimondo Eggink	106
Maciej Gierej	9
Zbigniew Macioszek	100
Maciej Mataczyński	93
Krzysztof Oblój	9
Małgorzata Okońska - Zaremba	9
Andrzej Olechowski	52
Wojciech Pawlak	97
Adam Pawłowicz	25
Krzysztof Rajczewski	9
Wiesław Rozłucki	54
Adam Sęk	9
Ryszard Sowiński	54
Ireneusz Wesołowski	9

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej razem	739
	=====

39. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w podziale na grupy wynosiło:

	za rok zakończony 31 grudnia 2007	za rok zakończony 31 grudnia 2006
Pracownicy fizyczni	12 871	14 488
Pracownicy umysłowi	10 352	11 050
	-----	-----
	23 223	25 538
	=====	=====

Stan zatrudnienia wynosił na 31 grudnia 2007 roku 22 927 osób a na 31 grudnia 2006 roku 24 113 osób.

40. Dodatkowe informacje

a) Polkomtel S.A.

W dniu 10 marca 2006 roku pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A., PKN ORLEN, PSE S.A. i Węgłokoks S.A., jako kupującymi oraz TDC Mobile International A/S jako sprzedawcą, zawarta została "Umowa w przedmiocie akceptacji oferty i warunkowego zbycia akcji Polkomtel S.A. ("Umowa"). Zawarcie Umowy zostało poprzedzone zawarciem przez KGHM Polska Miedź S.A., PKN ORLEN, PSE S.A. oraz Węgłokoks S.A. jako akcjonariuszami Polkomtel S.A. "Umowy Akcjonariuszy w sprawie nabycia akcji spółki Polkomtel S.A. od TDC Mobile International A/S oraz podjęcia wspólnych działań w celu zbycia wszystkich akcji posiadanych w Polkomtel S.A." Zawarcie Umowy nastąpiło w wykonaniu przysługującego KGHM Polska Miedź S.A., PKN ORLEN, PSE S.A. oraz Węgłokoks S.A. prawa nabycia akcji objętych ofertą TDC Mobile International A/S.

Na podstawie Umowy może dojść do nabycia przez PKN ORLEN 980 486 akcji Polkomtel S.A. stanowiących około 4,78% kapitału zakładowego Polkomtel S.A. za cenę nie wyższą niż 214,04 euro. W przypadku nabycia przez KGHM Polska Miedź S.A., PKN ORLEN, PSE S.A. i Węgłokoks S.A. akcji na podstawie Umowy, podmioty te razem z posiadanymi obecnie akcjami będą miały łącznie ponad 75% ogólnej liczby akcji Polkomtel S.A. Po rozliczeniu transakcji PKN ORLEN będzie posiadał 24,4% udziału w kapitale zakładowym spółki Polkomtel S.A.

Umowa została zawarta pod warunkiem zawieszającym wygaśnięcia lub uchylecia w stosunku do akcji objętych Umową ustanowionego postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 24 lutego 2006 roku zabezpieczenia lub zabezpieczenia udzielonego przez inny organ orzekający (lub innego podobnego środka) zakazującego TDC Mobile International A/S zbycia akcji Polkomtel S.A. objętych Umową.

Sąd Apelacyjny w Warszawie na skutek zażalenia TDC Mobile International A/S zmienił zaskarżone postanowienie Sądu Okręgowego i uzależnił wykonanie zabezpieczenia od złożenia przez Vodafone Americas Inc. kaucji w wysokości 43 mln Euro. Vodafone Americas Inc. wpłacił ww. kaucję na rachunek bankowy Sądu, co oznacza, że postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia jest skuteczne.

W dniu 10 marca 2006 roku Vodafone Americas Inc. wniósł pozew do Międzynarodowego Sądu Arbitrażowego przy Federalnej Izbie Handlowej w Wiedniu, w którym pozwał sześć podmiotów określając TDC Mobile International A/S jako głównego pozwanego, Polkomtel S.A. jako pierwszego pomocniczego pozwanego oraz KGHM Polska Miedź S.A., PKN ORLEN, PSE S.A. oraz Węgłokoks S.A. jako dalszych pomocniczych pozwanych. W ww. pozwie Vodafone Americas Inc. zakwestionował między innymi sposób ustalenia ceny przez TDC International A/S w ofercie kierowanej do pozostałych akcjonariuszy. W dniu 28 marca 2008 roku PKN ORLEN otrzymał wyrok, który potwierdza ważność umowy w sprawie nabycia akcji od TDC Mobile International A/S. Sąd Arbitrażowy pozostawił do dalszego rozpatrzenia żądanie Vodafone do ustanowienia zakazu wpisów do księgi akcyjnej spółki Polkomtel S.A. w zakresie akcji należących do TDC Mobile International A/S.

W dniu 28 marca 2008 roku odbyło się Walne Zgromadzenie spółki Polkomtel S.A., które podjęło uchwałę o wypłacie w formie dywidend na rzecz akcjonariuszy kwot pochodzących z zysku netto za rok 2007. Łączna kwota dywidend wyniosła 1 248 245 tysięcy złotych (co stanowi 60,89 zł na akcję) i zostanie wypłacona akcjonariuszom w stosunku do posiadanych przez nich udziałów w kapitale zakładowym Polkomtel S.A. Kwota dywidend, przypadająca na rzecz PKN ORLEN wyniosła 244 764 tysiące złotych. W związku z uchwałą Rady Nadzorczej spółki Polkomtel S.A. w dniu 18 grudnia 2007 roku została wypłacona PKN ORLEN zaliczka w kwocie 61 904 tysiące złotych. Zgodnie z postanowieniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozostała kwota dywidendy zostanie wypłacona PKN ORLEN w dwóch ratach w wysokości 91 410 tysięcy złotych do dnia 28 maja 2008 roku i w wysokości 91 450 tysięcy złotych do dnia 27 listopada 2008 roku.

Udział spółki Polkomtel w wyniku skonsolidowanym Grupy wynosi 266 076 tysięcy złotych w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2007 roku i odpowiednio 219 929 tysięcy złotych w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2006 roku.

b) Nabycie dodatkowych akcji Możejek przez PKN ORLEN

Obowiązkowe wezwanie do zapisywania się na akcje AB Mazeikiu Nafta („Możejki”)

Zgodnie z przepisami prawa litewskiego przekroczenie przez PKN ORLEN poziomu 40% głosów na Walnym Zgromadzeniu Możejek (co nastąpiło w 2006 roku po nabyciu pakietu akcji od Yukos International UK B.V.) spowodowało powstanie obowiązku ogłoszenia przez PKN ORLEN publicznego wezwania na wszystkie akcje Możejek („Obowiązkowe Wezwanie”), które należały do inwestorów innych niż PKN ORLEN. Do czasu zatwierdzenia przez Komisję Papierów Wartościowych na Litwie dokumentów związanych z Obowiązkowym Wezwaniem, PKN ORLEN nie mógł wykonywać prawa głosu ze wszystkich posiadanych akcji Możejek na Walnym Zgromadzeniu Możejek. Do tego czasu, jednak nie dłużej niż przez 100 dni, Rząd Republiki Litewskiej zobowiązał się wykonywać prawo głosu z posiadanych przez siebie akcji zgodnie z instrukcjami PKN ORLEN. W dniu 22 grudnia 2006 roku Komisja Papierów Wartościowych na Litwie zatwierdziła dokumenty związane z Obowiązkowym Wezwaniem.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

Jeszcze przed rozpoczęciem zapisów w Obowiązkowym Wezwaniu, w dniu 28 grudnia 2006 roku, zarejestrowane zostało połączenie Możejek z AB Mazeikiu Elektrine. W wyniku połączenia wyemitowano 1 366 992 nowych akcji Możejek dla dotychczasowych akcjonariuszy mniejszościowych AB Mazeikiu Elektrine. W wyniku przeprowadzenia nowej emisji, łączna liczba akcji Możejek wynosi 708 821 122.

Obowiązkowe Wezwanie zostało przeprowadzone w okresie od dnia 2 do 15 stycznia 2007 roku. Po rozliczeniu Obowiązkowego Wezwania, PKN ORLEN nabył 35 879 247 akcji Możejek i stał się właścicielem 632 713 599 akcji Możejek (tj. 89,2628% udziału w kapitale zakładowym).

Stale zlecenie nabycia akcji złożone na Gieldzie Papierów Wartościowych w Wilnie

Ze względu na fakt, iż wspomniana powyżej nowa emisja akcji nie była objęta Obowiązkowym Wezwaniem, a także w celu przygotowania się PKN ORLEN do procedury przymusowego wykupu akcji Możejek od mniejszościowych akcjonariuszy innych niż Rząd Republiki Litwy, w okresie 26 stycznia 2007 roku – 19 lutego 2007 roku PKN ORLEN dokonywał codziennego zakupu akcji Możejek poprzez złożenie stałego zlecenia nabycia akcji Możejek na Gieldzie Papierów Wartościowych w Wilnie. Cena nabycia była taka sama jak w Obowiązkowym Wezwaniu, tj. 10,25 LTL za akcję. W tym okresie PKN ORLEN S.A. nabył 1 895 952 akcji Możejek i na dzień 19 lutego 2007 roku był właścicielem 634 609 551 akcji (tj. 89,5303% udziału w kapitale zakładowym). Poza Rządem Republiki Litwy, który posiada 70 750 000 akcji, w obrocie giełdowym pozostawało 3 461 571 akcji (tj. 0,4884% udziału w kapitale zakładowym).

Przymusowy wykup akcji od mniejszościowych akcjonariuszy Możejek

PKN ORLEN, działając w porozumieniu z Rządem Republiki Litwy, rozpoczął w dniu 20 lutego 2007 roku przymusowy wykup akcji Możejek pozostających w rękach mniejszościowych akcjonariuszy. Przymusowy wykup był przeprowadzany według prawa litewskiego. Zasady współdziałania PKN ORLEN oraz Rządu Litwy regulowała umowa zawarta w dniu 25 stycznia 2007 roku.

W pierwszym etapie procesu, który trwał do dnia 21 maja 2007 roku, akcjonariusze Możejek mieli prawo, w wybranym przez siebie terminie, zawierać umowy sprzedaży posiadanych przez siebie akcji Możejek za pośrednictwem litewskiego biura maklerskiego SEB Vilniaus Bankas. Cena oferowana za jedną akcję wyniosła 10,25 LTL. W ramach pierwszego etapu skupiono 2 469 775 akcji Możejek stanowiących 0,35% udziału w kapitale zakładowym. W rękach akcjonariuszy mniejszościowych, innych niż Rząd Litwy, pozostało 991 796 akcji Możejek objętych przymusowym wykupem.

W dniu 19 września sąd litewski, w odpowiedzi na wniosek PKN ORLEN złożony 23 maja, wydał orzeczenie, na podstawie którego prawa własności do akcji Możejek będących w posiadaniu mniejszościowych akcjonariuszy, innych niż Rząd Republiki Litewskiej, zostaną przeniesione na PKN ORLEN po cenie 10,25 litów za jedną akcję. W dniu 29 października upłynął termin odwoławczy, w związku z czym orzeczenie stało się prawomocne.

W dniu 19 września nastąpiło także wstrzymanie obrotu giełdowego akcjami Możejek przez Giełdę Litewską mające na celu umożliwienie sprawnego wdrożenia decyzji sądu.

W dniu 12 listopada zakończył się drugi etap przymusowego wykupu akcjonariuszy mniejszościowych Możejek (innych niż Rząd Republiki Litwy), w ramach którego skupiono 991 796 akcji Możejek.

W rezultacie przeprowadzonej procedury w akcjonariacie Możejek pozostało dwóch akcjonariuszy: PKN ORLEN z 90,019% udziałem w kapitale zakładowym oraz Rząd Litwy z 9,981% udziałem w kapitale zakładowym, co z kolei skłoniło Giełdę Papierów Wartościowych w Wilnie do podjęcia decyzji o wycofaniu akcji Możejek z obrotu giełdowego w dniu 22 listopada 2007 roku.

Rozliczenie transakcji nabycia akcji Możejek

W okresie objętym niniejszym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nastąpił wykup udziałowców mniejszościowych zgodnie z obowiązującym prawem litewskim. Po rozliczeniu obowiązkowego wykupu PKN ORLEN nabył 41 236 770 akcji spółki Możejki w cenie 10,25 LTL za jedną akcję co stanowiło 5,82 % udziału w kapitale zakładowym Możejek. Na potrzeby konsolidacji Grupa Możejki została ujęta w skonsolidowanych danych w 100% tak jak na dzień 31 grudnia 2006 roku. W związku z tym wcześniej oszacowana cena nabycia została skorygowana, co wpłynęło na zmianę wartości firmy w wysokości 12 895 tysięcy złotych, która została spisana w zyski zatrzymane na dzień nabycia.

c) Procesy restrukturyzacyjne w IKS Solino S.A.

PKN ORLEN podjął decyzję w sprawie powtórzenia procesu zbycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa IKS SOLINO S.A., tj. Wydziału Konfekcjonowania Soli ("WKS").

W tym celu zostały podjęte prace, których celem będzie uzyskanie niezbędnych decyzji korporacyjnych związanych ze zbyciem WKS do końca 2008 roku. Decyzja Akcjonariuszy IKS Solino S.A. powinna zostać podjęta do końca czerwca 2008 roku.

d) Goldenfrazil Limited przeciw Radzie Nadzorczej spółki UNIPETROL a.s.

Dnia 26 lutego 2007 roku spółka Goldenfrazil Limited z siedzibą zarejestrowaną w Nicosia na Cyprze na podstawie sekcji 182(1)c Czeskiego Kodeksu Handlowego przedłożyła wniosek do Rady Nadzorczej UNIPETROL a.s., domagając się prawa do uznania szkody w kwocie 351 877 163 CZK (12,8 mln EUR), którą według Goldenfrazil Limited poniósł UNIPETROL z winy członków Zarządu spółki UNIPETROL ("skarga Goldenfrazil"). Goldenfrazil Limited twierdzi, że spółka UNIPETROL poniosła straty w wyniku niewywiązywania się w należyty sposób z obowiązków zarządczych przez Zarząd UNIPETROL i obowiązku do zapobiegania stratom w odniesieniu do sprzedaży udziałów spółki Spolana a.s. przez spółkę UNIPETROL a.s. do spółki Anwil S.A. zgodnie z Umową Zakupu Akcji z dnia 27 października 2006 roku ("Umowa Zakupu Akcji Spolany"). Rada Nadzorcza Spółki UNIPETROL odpiera skargę Goldenfrazil Limited twierdząc, że skarga ta nie ma podstaw. Pomimo tego Goldenfrazil Limited złożyła pozew. W dniu 21 września 2007 roku prawni przedstawiciele członków Zarządu UNIPETROL a.s. przedłożyli do sądu odpowiedź zawierającą wybraną dokumentację dowodową. Goldenfrazil wycofał wszystkie pozwy przeciwko Zarządowi UNIPETROL a.s. w pełnym wymiarze. Ostateczne orzeczenie sądu zostało dostarczone i oddalenie sprawy stało się prawomocne.

41. Wydarzenia po dacie bilansowej

a) Objęcie akcji w spółce ORLEN Transport S.A. przez PKN ORLEN

PKN ORLEN poinformował w raporcie bieżącym nr 1/2008, iż w dniu 2 stycznia 2008 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował spółkę ORLEN Transport Spółka Akcyjna z siedzibą w Płocku („ORLEN Transport S.A.”). PKN ORLEN objął 65 460 141 akcji ORLEN Transport S.A., o wartości nominalnej 1 złotych każda akcja, stanowiących około 97,61% kapitału zakładowego i 97,61% głosów na Walnym Zgromadzeniu spółki ORLEN Transport S.A.

Spółka ORLEN Transport S.A. została utworzona w wyniku połączenia sześciu spółek zależnych PKN ORLEN: ORLEN Transport Płock Sp. z o.o., ORLEN Transport Kędzierzyn-Koźle Sp. z o.o., ORLEN Transport Nowa Sól Sp. z o.o., ORLEN Transport Szczecin Sp. z o.o., ORLEN Transport Słupsk Sp. z o.o., ORLEN Transport Olsztyn Sp. z o.o.

b) Przeniesienie własności akcji spółek AGROBOHEMIE a.s. i Synthesia a.s. z UNIPETROL a.s. na DEZA a.s.

PKN ORLEN poinformował w raporcie bieżącym nr 4/2008, że w dniu 18 stycznia 2008 roku, nastąpiło przeniesienie własności 47 000 akcji spółki AGROBOHEMIE a.s. z siedzibą w Pradze, w Czechach („AGROBOHEMIE”) oraz 26 447 571 akcji o wartości nominalnej 40 CZK oraz 1 529 591 akcji o wartości nominalnej 400 CZK spółki Synthesia a.s. z siedzibą w Pardubice, w Czechach („Synthesia”) ze spółki zależnej PKN ORLEN, UNIPETROL, a.s., z siedzibą w Pradze, w Czechach („UNIPETROL”) na spółkę DEZA, a.s., z siedzibą w Valašské Meziříčí, w Czechach („DEZA”).

Transfer akcji nastąpił na podstawie dwóch umów, które zostały zawarte w dniu 31 października 2007 przez UNIPETROL, jako zbywającego i spółkę DEZA, jako nabywającego: umowa sprzedaży akcji spółki AGROBOHEMIE i umowa sprzedaży akcji spółki Synthesia.

Łączna cena za akcje AGROBOHEMIE wyniosła 503 000 tysięcy CZK (czyli około 69 565 tysięcy złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla PLN/CZK z dnia 18 stycznia 2008 roku). Łączna cena za akcje Synthesia wyniosła 680 000 tysięcy CZK (czyli około 94 044 tysięcy złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla PLN/CZK z dnia 18 stycznia 2008 roku).

Patrz także: raport bieżący nr 62/2007 z dnia 31 października 2007 roku.

c) Zmiany w składzie Rady Nadzorczej PKN ORLEN

PKN ORLEN poinformował w raporcie bieżącym nr 12/2008, że Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PKN ORLEN na posiedzeniu w dniu 7 lutego 2008 roku odwołało Panią Małgorzatę Izabelę Ślepówrońską z funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej PKN ORLEN oraz ze składu Rady Nadzorczej PKN ORLEN.

Ponadto Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PKN ORLEN odwołało ze składu Rady Nadzorczej PKN ORLEN następujących członków: Pana Roberta Czapłę, Pana Marka Drac-Tatonia, Pana Raimondo Eggink, Pana Zbigniewa Macioszka, Panią Agatę Janinę Mikołajczyk oraz Pana Krzysztofa Rajczewskiego.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PKN ORLEN powołało w skład Rady Nadzorczej PKN ORLEN:

- Pana Macieja Mataczyńskiego na Przewodniczącego Rady Nadzorczej PKN ORLEN S.A., niezależnego Członka Rady Nadzorczej;
- Pana Grzegorza Borowca na Członka Rady Nadzorczej PKN ORLEN;
- Pana Raimondo Eggink na niezależnego Członka Rady Nadzorczej PKN ORLEN;
- Pana Marka Karabulę na Członka Rady Nadzorczej PKN ORLEN;
- Pana Krzysztofa Kołacha na niezależnego Członka Rady Nadzorczej PKN ORLEN;
- Pana Ryszarda Stefańskiego na niezależnego Członka Rady Nadzorczej PKN ORLEN;
- Pana Piotra Jana Wielowieyskiego na niezależnego Członka Rady Nadzorczej PKN ORLEN.

d) Zawieszenie Pana Piotra Kownackiego w wykonywaniu obowiązków Prezesa i Członka Zarządu Spółki przez radę Nadzorczą PKN ORLEN

PKN ORLEN poinformował w raporcie nr 16/2008, że Rada Nadzorcza PKN ORLEN na posiedzeniu w dniu 28 lutego 2008 roku, podjęła uchwałę w sprawie zawieszenia na czas nieokreślony Pana Piotra Kownackiego w czynnościach Prezesa i Członka Zarządu Spółki, z następującym uzasadnieniem:

„Rada Nadzorcza podjęła niniejszą decyzję z powodu samodzielnego, bez uzgodnienia z Zarządem Spółki, podejmowania przez Prezesa działań, prowadzących do istotnego pogorszenia wizerunku Spółki, polegających na składaniu oświadczeń mających charakter polityczny, wciągających Spółkę w bieżące spory polityczne, a także dyskredytujących w nieuzasadniony sposób Radę Nadzorczą.

Rada Nadzorcza wyraża nadzieję, że okres zawieszenia będzie sprzyjał wyciszeniu emocji oraz odbudowie atmosfery zespołowego, apolitycznego działania dla dobra Spółki”.

Na tym samym posiedzeniu Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę, że na czas zawieszenia Prezesa Zarządu Pana Piotra Kownackiego, uprawnienia Prezesa Zarządu PKN ORLEN przejmują Wiceprezes Zarządu Pan Wojciech Heydel.

e) Podpisanie umowy nabycia udziałów w spółce Odin Energi Latvija przez ORLEN International Exploration & Production

PKN ORLEN S.A. poinformował w raporcie bieżącym nr 23/2008, iż w dniu 9 kwietnia 2008 roku jednostka zależna PKN ORLEN S.A., ORLEN International Exploration & Production Company BV z siedzibą w Amsterdamie, Holandia („ORLEN International Exploration & Production”) podpisała z Odin Energi A/S z siedzibą w Hellerup, Dania, („Odin Energi”) umowę zbycia udziałów („Umowa”) w spółce Odin Energi Latvija (Odin Energi Latvija).

W wyniku zawarcia Umowy ORLEN International Exploration & Production nabyła od spółki Odin Energi 500 udziałów w Odin Energi Latvija, o wartości nominalnej 5 LVL każdy udział (czyli około 24,81 złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla LVL/PLN z dnia 9 kwietnia 2008 roku), stanowiących 50% kapitału zakładowego spółki Odin Energi Latvija i 50% głosów na walnym zgromadzeniu Odin Energi Latvija. Umowa została zawarta równolegle z umową zakupu pozostałych 50% udziałów w Odin Energi Latvija przez partnera PKN ORLEN, Kuwait Energy Company. Kuwait Energy Company dokonał zakupu udziałów poprzez swoją jednostkę zależną Kuwait Energy Netherlands Corporation.

Cena za nabywane udziały wynosi 950 000 USD (czyli około 2 090 tysięcy złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla PLN/USD z dnia 9 kwietnia 2008 roku) i zostanie pokryta ze środków własnych ORLEN International Exploration & Production. Przejście własności udziałów Odin Energi Latvija na ORLEN International Exploration & Production nastąpi w dniu zapłaty ceny za nabywane udziały.

Wartość ewidencyjna nabywanych udziałów w księgach rachunkowych ORLEN International Exploration & Production będzie równa cenie ich nabycia.

Inwestycja ORLEN International Exploration & Production w udziały Odin Energi Latvija ma charakter długoterminowy. Zakup udziałów w Odin Energi Latvija daje prawo do 45% udziału w koncesjach na poszukiwanie i wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego w łotewskiej strefie ekonomicznej Morza Bałtyckiego.

Przedmiotem działalności Odin Energi Latvija jest przede wszystkim poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie węglowodorów.

Podstawowym przedmiotem działalności ORLEN International Exploration & Production jest między innymi: górnictwo ropy naftowej, górnictwo gazu ziemnego, działalność poszukiwawczo-rozpoznawcza złóż węglowodorów.

PKN ORLEN S.A. posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym ORLEN International Exploration & Production i tyle samo głosów na walnym zgromadzeniu ORLEN International Exploration & Production.

Nie istnieją żadne powiązania pomiędzy Emitentem i osobami zarządzającymi lub nadzorującymi Emitenta a zbywającym udziały – Odin Energi Latvija.

42. Różnice pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym, a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi sprawozdaniami finansowymi

- 1. Korekta prezentacyjna w zakresie podatku akcyzowego nie wpływająca na wcześniej prezentowane wyniki za rok 2006**

	Sprzedaż produktów i usług	Podatek akcyzowy i inne opłaty	Przychody za sprzedaży produktów i usług netto
Dane za rok 2006 ujawnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2006	50 089 786	(12 405 621)	37 684 165
Korekta podatku akcyzowego	148 892	(148 892)	-
Dane za rok 2006 ujawnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2007	50 238 678	(12 554 513)	37 684 165

	Sprzedaż towarów i materiałów	Podatek akcyzowy i inne opłaty	Przychody za sprzedaży towarów i materiałów netto
Dane za rok 2006 ujawnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2006	16 255 925	(1 072 901)	15 183 024
Korekta podatku akcyzowego	428 755	(428 755)	-
Dane za rok 2006 ujawnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2007	16 684 680	(1 501 656)	15 183 024

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2007 ROK
(w tysiącach złotych)

2. Zmiany wprowadzone w stosunku do danych finansowych publikowanych w skróconym sprawozdaniu finansowym w dniu 29 lutego 2008 roku wpływające na wynik finansowy i kapitał własny:

	Zysk netto za rok 2007	Kapitał własny na 31 grudnia 2007
Dane za 2007 rok ujawnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 4 kwartały 2007 roku	2 392 272	22 537 741
Wycena zobowiązań w walutach obcych *	135 242	135 242
Korekta wartości majątku trwałego	(5 733)	(5 733)
Korekta rozwiązania odpisów na należności	(11 344)	(11 344)
Korekta kapitałów własnych z tytułu odpisu wartości firmy	-	(7 953)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	-	1 425
Pozostałe korekty	220	220
Podatek odroczony od korekt	(30 231)	(30 231)
	-----	-----
Dane za 2007 rok ujawnione w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2007	2 480 426	22 619 367
	=====	=====

* przeliczenie z USD zobowiązań z tytułu opcji nabycia 10 % akcji spółki Możejki

	Aktywa razem za rok 2007
Dane za 2007 rok ujawnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 4 kwartały 2007 roku	46 153 388
Korekta wartości majątku trwałego	(5 079)
Korekta rozwiązania odpisów na należności	(11 344)
Korekta należności	14 224
Odpis wartości firmy	(7 953)
Zwiększenie należności z tytułu podatku dochodowego	4 053
Pozostałe korekty	2 143

Dane za 2007 rok ujawnione w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2007	46 149 432
	=====

43. Podpisy Członków Zarządu

Niniejsze skonsolidowane sprawozdania finansowe zostały autoryzowane przez Zarząd Jednostki Dominującej w jej siedzibie w dniu 22 kwietnia 2008 roku.

.....
Piotr Kownacki
Prezes Zarządu
Nieobecny (zawieszony)

.....
Cezary Filipowicz
Wiceprezes Zarządu

.....
Wojciech Heydel
Wiceprezes Zarządu
Pełniący obowiązki Prezesa
Zarządu

.....
Waldemar Maj
Wiceprezes Zarządu

.....
Dariusz Formela
Członek Zarządu

.....
Krystian Pater
Członek Zarządu

.....
Krzysztof Szwedowski
Członek Zarządu

Płock, dnia 22 kwietnia 2008 roku